ISSN 0975-377X

PRAGATI പ്രഗതി प्रगतिः

QUARTERLY RESEARCH JOURNAL SINCE 1979

PUBLISHED BY BHARATHEEYA VICHARA KENDRAM RESEARCH CENTRE
(Recognized Research Centre of the MDS University, Ajmeer, Rajasthan)

VOL. 3 ISSUE NO.109 YUGABDHAM: SHRAVANAM-ASWINAM 5111
JULY-SEPTEMBER 2009

EDITORIAL BOARD

Editor in Chief
P. Parameswaran

Editor
Dr. K. Jayaprasad

Dr. V. Nithyanantha Bhat
Dr. K.N. Madhusudanan Pillai
Dr. A.M. Unnikrishnan
Dr. C.A. Priyesh

Editorial Advisory Board
Dr. V.N. Rajasekharan Pillai
Dr. K.I. Vasu
S. Gurumurthy
Dr. A. Sukumaran Nair
Dr. C.N. Purushothaman Nair
T.R. Somasekharan

Printer and Publisher
Dr. K. Madhavan Kutty

Publishing Office
Samskrithi Bhavan, GPO Lane, Statue
Thiruvananthapuram 695 001
Kerala, India.
Phone: 0471-3018031 Fax: 0471-2461567
Email: vichara@rediffmail.com
www.vicharakendram.org

Typeset: Prameela Rajasekharan
Printed at : Akshara Offset, Thiruvananthapuram.

CONTENTS

Editorial		
TEXTBOOKS: VEHICLES OF KNOWLEDGE OR IGNORANCE?	5	Michel Danino
UNORGANIZED UNITS, SMALL AND MEDIUM SCALE ENTERPRISES – THEIR ROLE AND CONTRIBUTION TO THE INDIAN ECONOMY	12	Dr. P. Kanagasabapathi
'THIRD WAY' A Holistic Bharathiya Approach to Development	23	Dr. B.M.Kumaraswamy
SRI LANKA— AFTER THE CIVIL WAR	31	B.Venugopal
SCHEDULED CASTES AND SCHEDULED TRIBES OF ASSAM AN INSIGHT INTO THEIR SOCIO-ECONOMIC AND DEMOGRAPHIC STATUS	39	Palash Baruah, JagatJyoti Barua, Dr. Priyesh.C.A
VISION UTTARPARA SPEECH	51	Sri. Aurobindo
BOOK REVIEW GLOBALISATION OR COLONISATION	60	Dr. Priyesh.C.A.
ആർ. ശങ്കറും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപ്രസ്ഥാനവും	66	ഡോ. കെ. ജയപ്രസാദ്
കഥാകൃത്തിന്റെ തിരിച്ചുവരവ്	77	ഡോ. എ.എം. ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ
സംസ്കൃതിയുടെ ചിഹ്നങ്ങൾ	83	ശ്രീശൈലം ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ
ഉത്സവങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയവത്കരണം	91	സുധീർബാബു

EDITORIAL

60TH BIRTH ANNIVERSARY OF PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

People's Republic of China celebrated its 60th birthday in a magnificent manner on Ist October 2009. Having 1.3 billion population, China possesses the third largest economy in the world, and together with the military might it occupies a Super Power status. China offers a typical political system which stands on one party authoritarian rule with capitalist economy i.e. liberal economy with closed politics. The vibrant national sentiments generated by the Chinese rulers since 1949, helped the authoritarian rule. The policy of territorial expansion and the annexation of Xinjiang and Tibet, and its continuing border tensions with almost all neighbouring countries including India and the American military presence in nearby Taiwan, Japan, South Korea and Philippines, helped the Communist Government to arouse national sentiments and obedience to the ruling Communist Party. Political difference within the ruling party or the demand for democratic rights including freedom of expression were ruthlessly crushed and termed as anti-national or anti-people activities. Tibetan and Xinjiang separatism were suppressed not only with the military might, but also with the state sponsored migration of majority Han Chinese to these regions, resulting in the demographic alteration of these Provinces. China today stands as a Super Power in all sense but with poor human rights records. Despite economic reforms, political, cultural and intellectual pluralism were often oppressed.

While discussing the emergence of Communist China, its ideological dilution and conversion into capitalist economic model needs special mention. Interestingly, the Marxian-Leninist-Mao ideals still protect the political system. But its economy is open to the global economic agencies. Now it is the safe destination of global investors especially from USA. The present Chinese political order offers such an investment friendly climate to the global investors and multinational companies. The growth of global capitalist forces under the iron curtain of socialist-people's republic of China is interesting and needs further discussion.

At the outset, one can see the victory of communist rule in China. But it is a symbol of ideological poverty of communism and Maoism. Because upto 1978, China witnessed economic backwardness, poverty and famine. It had a poor economy under Mao's socialism. But he succeeded in making China a military power and eliminating all political opponents and pro-democratic elements. His first experiment- "The Great Leap Forward" failed miserably. Mao launched this programme demanding massive industrial production, but it proved as an economic catastrophe and the famine killed more the 30 million people. Again, Mao's Cultural Revolution that began in May 1966 became the greatest tragedy of the 20th century. The Great Proletarian Revolution was initiated by Mao and his wife Jiang Quing, to destroy the differences in the Communist Party over the failure of the 'Great Leap Forward'. As a result, all "reactionary" elements were crushed. Millions of people died in this period. Gradually, Cultural Revolution transformed into a struggle for the succession to Mao, i.e. between the moderates led by Deng Xioping and the 'gang of four' including Mao's wife. After the death of Mao in 1976, Deng became the supreme leader. In 1978 he initiated economic reforms. He redrafted the constitution and restructured the communist party.

Actually Mao's China was a failure. His communist experiment failed miserably. His economic programmes became disastrous to the country. The Super Power China as we find today is no doubt the contribution of Deng Xioping. His rejection of Marxism and socialist economic model helped the emergence of China. Deng rejected Maoism, but elevated Mao as a political icon. While celebrating the 60th anniversary of China, it also remembers the 30th anniversary of Deng Xioping's China, and his version of capitalism and nationalism. Mao failed with socialist economy, while Deng won with capitalist model. But both succeeded in preventing democratic right to its citizens i.e one-fifth of the world population.

At this juncture the major question before us is, whether China can continue as a liberal economic system with a closed politics for a long period?

Dr. K. Jayaprasad
Editor

TEXTBOOKS: VEHICLES OF KNOWLEDGE OR IGNORANCE?

Michel Danino

"Nothing in education is so astonishing as the amount of ignorance it accumulates in the form of inert facts," said U.S. historian Henry Brooks Adams a century ago. To some extent, many Western countries have, in recent decades, made a sincere attempt to steer away from the mechanical imposition of dry and dreary data, trying to stimulate and test understanding rather than memorizing, inviting students to question, debate, and to think and research for themselves.

In India, however, we seem to be stuck with a nineteenth-century colonial system of education. A few noteworthy (and often elitist) experiments apart, the student remains a passive sponge-like organism expected to take no active intelligent part in her or his education; everyone else knows better: teachers, educationists, journalists, bureaucrats and politicians — the last two especially. In addition to poor or nonexistent pedagogy, our educational system boasts a bloated syllabus, absurdly pervasive exams, and a near-exclusive reliance on textbooks.

Tragically, the mediocrity of almost all existing school textbooks seems to have gone unnoticed. Most textbook writers have no real mastery in their field, being themselves products of the system.

Tragically, the mediocrity of almost all existing school textbooks seems to have gone unnoticed. Most textbook writers have no real mastery in their field, being themselves products of the system. They generally have a poor command of English, fuzzy thoughts, no communication skills or sense of creative writing; many of them just copy their stuff from other textbooks. They also write under the assumption that textbooks should be drab, uninspiring, burdened with Adams's "inert facts," numerous spelling errors, few and smudgy illustrations on grey paper. Should you doubt this, please pick up a few specimens of any State Board textbooks and judge for yourself. Having done this "instructive" exercise for the

* *Long-time student of Indian civilization, an author, and the Convener of the International Forum for India's Heritage. Email: michel@sify.com*

last few years, I have found that major flaws fell in several categories. (The following examples are from school textbooks in use in Tamil Nadu, Karnataka, West Bengal and Maharashtra.)

1. Obsolete or irrelevant material

It is pathetic to see history textbooks still quoting Vincent Smith,[1] the British historian of the early twentieth century, as if he were a recent authority. When dealing with the Indus Valley civilization, some authors continue to mention that Aryans destroyed the Indus cities and killed Harappans, citing the "disfigured physical remains of the Indus people,"[2] unaware that this theory was conclusively demolished by U.S. archaeologists in the 1960s: there were no "disfigured remains" —(whatever that may mean). In fact, no archaeologist or anthropologist today believes in the Aryan invasion theory, which however remains staple diet for most Indian students. We learn that John Marshall's views are "now generally accepted,"[3] but there is no mention that Marshall excavated and wrote in the 1920s and 1930s and that mountains of new evidence have come to light since then; for instance, several textbooks maintain that the Indus civilization flourished "between 3250 BC and 2750 BC,"[4] which were the dates initially proposed by Marshall, but which have long been corrected to 2600–1900 BC.

In fact, no archaeologist or anthropologist today believes in the Aryan invasion theory, which however remains staple diet for most Indian students.

Race is a favourite with many textbook writers. Someone should tell them that race has long been abandoned as a scientific concept: it is impossible to define a race, and today's anthropologists refer only to human types, rejecting the old notion that aptitudes vary with race. That does not stop textbooks from giving long lists of India's races, following nineteenth-century pseudo-scientific surveys by the British. It's not just India: Europe has "three sub-divisions of the white race"[5] (though there is no such thing as a "white race"), beginning with the "Nodic" (meaning Nordic) who are "tall, long-headed, blue-eyed and fair-complexioned, with long skulls" and are "characterized by their inventive genius and their ability to plan and carry out great schemes" — Hitler did not put it any better.

We find similar aberrations about recent history. Some textbooks carry an entire chapter on USSR — yes, even today; the chapter does begin with a warning that the USSR disintegrated in 1991, "but in this lesson we will read about all the 15 States put together as USSR. Please remember that U.S.S.R. does not exist

now."[6] The lesson starts in the past tense ("U.S.S.R. extended from...") but soon shifts to the present tense: "U.S.S.R. ranks third in the world [in population] after China and India....Moscow is the capital city of Soviet Union."

Overall, the amount of wholly irrelevant data is frightening. Why speak of a "centiare" as a unit of surface[7] when nobody ever uses it: it is nothing but the square metre. Why tell third-standard children that the earth "is called a geoid which means earth-shaped body"?[8] Some geography textbooks go into painful detail about the natural resources and industrial activities of every country, most of which is stuffed with inaccuracies and errors. "In France ... vine is extensively cultivated. Hence wine manufacturing is the main occupation here."[9] This was a revelation to me, who lived in France for twenty-one years. The same textbook goes on with cattle, pigs, sheep, poultry, fishing, minerals, oil and all types of industry for every country of Europe, instead of giving a few intelligent examples. Again, I learned that "the Sambar-Muse Valley between France and Germany has a number of iron and coal fields"[10]: I had heard of *sambar* and *chutney*, but of no such a French valley; it took me a while to realize that the rivers Sambre and Meuse were meant. But even if the spellings had been right, of what relevance are such minutiae for the Indian student, who will hardly know India's rivers to begin with? What to say of the "Pyranness" (Pyrenees) mountains, of France's highest peak, the "Mt. Blonc" (Mont Blanc), the "Armoican" (Armorican) plateau, and the cities of "Rouch" (Rouen) or "Le Havae"[11] (Le Havre)? Pity the poor students who must diligently mug up such rubbish!

The colonial theories about India being nothing but a sponge and having virtually no identity of her own are still around

2. Eurocentrism & historical distortions

The colonial theories about India being nothing but a sponge and having virtually no identity of her own are still around: "The people of India are largely the product of successive invasions over the centuries. ... Another important legacy of the British rule in India was the unification of the country. This enabled the people of India to think as one nation. ... We acquired the knowledge of our glorious past only during the British rule."[12] Hail the Raj!

Eurocentrism affects not just history, but also science. The discoveries of early Indian scientists are almost never mentioned. Even in modern science, textbooks continue to teach that wireless transmission was invented by Marconi; it was not: the inventor was our own J.C. Bose, as is now acknowledged by Western

scientists. Similar examples could be drawn from governance, economics etc.

Not all distortions are due to Eurocentrism. Some are quite *deshi*. A Tamil Nadu textbook for class X maintains that the British did "injustice" to the Caliph, and the ensuing Khilafat movement supported by Gandhi "brought the Hindus and Muslims together closer and made them work for the country unitedly."[13] It did no such thing, but did result in atrocities being perpetrated against Hindus as in the 1921 Moplah rebellion — but such historical truths must be hidden from our children: one Maharashtra textbook goes to the extent of describing the Moplah uprising as "so successful."[14]

Many history textbooks begin their study of India with the usual cliché of "unity in diversity" or emphasize India's cultural unity, but shy away from explaining how Hinduism was a powerful and organic factor of cultural integration. Lessons on religious tolerance praise the precepts of Christianity and Islam[15] and advise the children to "pay a visit to the church or dargah to try and find out how prayers are conducted"[16] but have nothing to say on Hindu traditions of spiritual freedom. India's strong and long-lasting educational traditions are also blanked out, and we learn with some bewilderment that "Christian missionaries ... pressed the East India Company to encourage and promote modern secular and westernized education in India."[17]

Many history textbooks begin their study of India with the usual cliché of "unity in diversity" or emphasize India's cultural unity, but shy away from explaining how Hinduism was a powerful and organic factor of cultural integration.

3. Disconnectedness and repetition

The syllabi are so incoherent that a single book deals with a baffling number of disconnected topics, many of which are repeated in another book another year. A Tamil Nadu textbook of social science for class X begins with Imperialism, Socialism, Communism, goes on with the period of the two World Wars, India's freedom struggle, Constitution and democracy, a study of India's climate, vegetation, crops, industries, services, and much else: every topic is spread so thin that the student is sure to remember nothing of substance once the dreaded exams are over. In Karnataka, class IX students will learn about Christianity, Islam, Europe's Middle Ages, fragments of medieval India, India's Constitution, economics, the world climate, etc. — all in one year. A class VI physics student of Tamil Nadu will be told of atoms, measurements, mechanics, hydrostatics, heat, light, sound, magnetism and electricity, as though she or he could assimilate so many concepts.

4. Shoddy writing

Substandard writing is the bane of most textbooks on the market, making some of the authors look like first-rate dunces. We learn, for instance, that "Christianity was founded by Jesus Christ"[18] (it was not), and that "he taught Christians to love God... (he taught Jews, not Christians, who did not exist). A few more gems among thousands, with no need of further comment:

"The [Harappan] people were short and fat and had small eyes."[19]

"India has been the birth place of many religions such as Hinduism, Jainism, Buddhism, Christianity, Sikhism, Islam and Zoroastrianism have also entered into it."[20] *[sic]*

"Jinnah declared that 16th August be observed as 'Direction Action' day."[21]

"Those who were doubted to be enemies of Nazism were put in concentration camps. Each one of them was forced to drink a jar of castor oil and harassed."[22]

Substandard writing is the bane of most textbooks on the market, making some of the authors look like first-rate dunces.

"[Under Stalin] only the Govt. officials and the communist partymen and the military people enjoyed all comforts and lived a comfortable life. ... Stalin was the upholden *[sic]* of equality."[23]

"The sun glitters all the 24 hours of the day, even without a break. The part of the earth we live is away from the sun at night. Hence we don't get sunlight during night.... As for the earth, the sun is stationary at one place. And the earth rotates itself on its axis, at a fixed speed and so does the sun rises and sets at particular times.... We do not feel the movement of the earth along its orbit in such great speed at a 100,000 km and more."[24]

Should we laugh or cry? Someone should publish a full-length compilation and institute awards to the brightest among those gems.

Are there no better textbooks? There are, mostly those published by reputed private publishers. Some have competent authors, decent writing and good get-up. But even in them we find errors and a superficial, quiz-like treatment of the topics. One solution would of course be for the teachers to steer away from exclusive dependence on textbooks and introduce more creative and stimulating methods. But how many can? Technology might help by offering a choice of online textbooks, but who will choose and on the basis of what criteria?

Excellence, competence, relevance; these are the real issues. Do not throw

political dust in the students' eyes. Not long ago, we were told about the need for "detoxification," but despite some well-meaning attempts by the present HRD ministry, our policy makers do not appear to be overly concerned by the far more urgent problem of demoronization. Bertrand Russell asserted that "men are born ignorant, not stupid; they are made stupid by education." We have done precious little since Independence to prove him wrong.

References

(Endnotes)

1. E.g. *History of India* for classes IX & X, by Somendra Lal Roy (Calcutta Book House, 2002), p. 5.
2. For instance, *History of Ancient and Medieval India* Higher Secondary Std. XI, written for the Maharashtra State Board by M.D. David (Himalaya Publishing House, Mumbai, 2002), p. 14. Also *Madhyamik History of India* by Jiban Mukhopadhyay (Naba Bharati Prakashini, Kolkata, 2002), p. 17.
3. Ibid.
4 . *History and Civics for Matriculation Schools* for Class 6, by K. K. Thankamani (Janet Publishers, Chennai, 2003), p. 16.
5. *Geography for Matriculation Schools* for Class 7, by A. Narayanan (Tiger Books, Chennai, 2003), p. 76.
6 . *Geography for Matriculation Schools* for Class 7, by A. Narayanan (Tiger Books, Chennai, 2003), chapter 19.
7. *Explore Mathematics* – for Tamil Nadu Matriculation Board, class 6 (Oxford University Press, 2002), p. ix.
8. *Pentagon Series* Std 3, Term 1 (Samba Publishing Company, Chennai, 2003), p. 204.
9. *Geography for Matriculation Schools* for Class 7, by A. Narayanan (Tiger Books, Chennai, 2003), p. 72.
10. Ibid., p. 73.
11. Ibid., p. 92-93.
12. *History and Civics* – Matriculation Standard 10 (Tamilnadu Textbook Corporation, 2002), p. 119-121.
13. Social Science for Class X (Tamilnadu Textbook Corporation, 2002), p. 93.
14. *History of Modern India and China*, Higher Secondary Std. XII by M. D. David (Himalaya Publishing House, Mumbai, 2001), p. 105.
15. See Social Science for 9th Std., Karnataka Directorate of Textbooks, 2003, chapters 1, 2, 3.
16. Social Science for Class VI (Tamilnadu Textbook Corporation, 2000), p. 121.
17. *Ganga Guide for Social Science 8th Std.* (Ganga Publications, Chennai, 2002), p. 51.
18. *Getting Ahead in Social Studies 4,* by Abha Sahgal & Sushmita Malik (Orient Longman, 2003), p. 96.

19. Social Science (History & Civics) for Matriculation Schools, Std. 9 (Samba Publishing Company, Chennai, 2003), p. 7.
20. *Social Science (History and Civics)* for Matriculation Schools, Std. VIII (Ravishankar Publications, Chennai, 2002), p. 115.
21. XXX, p. 121.
22. Social Science for Class X (Tamilnadu Textbook Corporation, 2002), p. 41.
23. Social Science for Class X (Tamilnadu Textbook Corporation, 2002), p. 46.
24. Social Science for Class VI (Tamilnadu Textbook Corporation, 2000), p. 225 & 235.

UNORGANIZED UNITS, SMALL AND MEDIUM SCALE ENTERPRISES – THEIR ROLE AND CONTRIBUTION TO THE INDIAN ECONOMY

Dr. P. Kanagasabapathi*

Introduction

Indian economy has many features that are unique in the world. It is ancient, with a proud history of many hundreds of years of continuous prosperity. Even during the previous two millennia, it remained as the superpower for most of the time. It never interfered with the systems of other countries for any reason. Higher principles and values governed matters relating to trade and business since the olden days. Families and societies remain the mainstay of the economic and business systems. Large number of enterprises of various types, with smaller and medium units playing the dominant role, continue to function and play their respective roles.

It is important to remember that the major share of contribution to the nation comes from the so-called unorganized sector, comprising of unorganized units, small and medium enterprises.

It is important to remember that the major share of contribution to the nation comes from the so-called unorganized sector, comprising of unorganized units, small and medium enterprises. (When we want to refer them together, it would be appropriate to call them as the non-corporate sector.) The role of the non-corporate sector is crucial and its contribution vital to the functioning of the Indian economy. In spite of the large scale destruction of the economy during the British period and unsuitable policies of successive governments after independence, the country could achieve what is has achieved so far, mainly due to the influence and functioning of this sector controlled by families and communities.

Non-corporate Sector as the core

Non-corporate sector includes those entities belonging to non-agricultural

* Director, Tamil Nadu Institute of Urban Studies, Coimbatore - 641 011. He specializes in the functioning Indian economic, business and management models. E mail: pkspathi@yahoo.co.in)

and non-government (departmental and non-departmental enterprises) activities. It excludes company forms of organisations in the private as well as the public sector. It consists of partnership/proprietorship forms of organisations and other self-employed persons. Cooperative forms of organisations are also part of this group. Prof.R. Vaidyanathan notes that the non-corporate sector has the largest share in our national income, manufacturing activities, services, savings, investment, direct and indirect taxes, credit market, employment and forex earnings. But it is referred to as “unorganized”, “informal” or “residual” sectors. These terminologies are wrong and are based on concepts pertaining to the western experiences.

Table 1 below presents the share of the non-corporate sector, denoted officially as the unorganized sector, in net domestic product during 2002-03.

Table 1
Share of Unorganized Segment in
Net Domestic Product by economic activity, 2002-03
(at current prices)

Industry	2002-03
Agriculture, forestry and fishing	95.9
Manufacturing	36.6
Construction	62.8
Trade, hotels and restaurant	74.2
Transport, storage and communication	62.9
Financing, insurance, real estate & business services	39.6
Community, social& personal services	17.3
Net domestic product at factor cost	56.7

Source: Central Statistical Organisation, Govt. of India, 2005

The table shows that the share of the unorganized segment in the net domestic product of the country is almost 57% in 2002-03. It is important to note that the share of this sector is high in the fastest growing economic activities such as trade, construction and transport. Vaidyanathan writes that the partnership and

proprietorship firms covered under the non-corporate sector have the largest share in our national income with nearly 38 per cent share, followed by the agricultural and government sectors. We have to remember here that there is no proper valuation of the family based non-corporate sector and hence there is lot of scope for underestimation. Moreover it could be observed that in activities covered under the organized sector of manufacturing, for example, the non-corporate segment is present to the tune of 3%. So in reality the contribution of this sector may be more than what the data indicates. Earlier Barbara Harriss-White had noted that " the informal economy was …… estimated as comprising 60 percent of net domestic product, 68 percent of income, 60 percent of savings, 31 percent of agricultural exports, and even 41 of manufactured exports." The share of non-corporate sector in total savings and capital formation is also very significant.

It is significant to note that the non-corporate sector plays a major role in the industrial and service sectors also. Non-corporate sector constitutes a large portion of the following eight activities, namely, Unregistered manufacturing, Construction, Whole-sale and retail trade, Hotels and restaurants, Transport other than Railways, Storage, Real-estate ownership of dwellings and business services, and Other services. Table 1 shows that in activities like trade (wholesale and retail), transport (other than railways), construction, and hotels and restaurants, the share of the non-corporate sector is more than 60 per cent. National Sample Survey Organisation (NSSO) data reveals that during 2000-2001, there were 170.2 lakh units in the unorganized manufacturing sector employing 370.8 lakh workers. Contribution of this sector to rural employment is very high. Quoting Annual Survey of Industries of Govt. of India, G.K.Chadha mentions that around mid-1990s, nearly 90% of rural manufacturing employment was in the unorganized segment alone.

National Sample Survey Organisation (NSSO) data reveals that during 2000-2001, there were 170.2 lakh units in the unorganized manufacturing sector employing 370.8 lakh workers.

Share of Non-corporate Sector in Services

Services activities are estimated to be the largest in the economy accounting for about 62% of the GDP. Moreover they have been contributing significantly to the growth of the economy during the past few years. They are considered to be the main drivers of GDP growth. The growth in the services sector in the last decade has been much higher than that of the manufacturing and agricultural

sectors. Vaidyanathan notes that the role of the non-corporate sector is very significant in seven of the service sector activities, namely construction, trade, hotels and restaurants, non-railway transport, storage, real –estate ownership of dwelling and business services and other services. The contribution of these activities in the Net Domestic Product of the country has been consistent during the previous four decades. “ The share of these seven major services in the NDP for different years has consistently gone up from 30 per cent in 1960- 61 to 41 per cent in 2000- 2001, showing an increase in the role of these activities in the economy during the period, but more particularly in the 1990s.” Of these, five sectors namely trade, hotels and restaurant, non-railway transport, construction, storage and real estate, ownership of dwellings and business services constitute dominant parts of the service sector. These activities are conducted by the proprietorship and partnership types of organisations with the active involvement from members of family and close circles.

Contribution of Non-corporate Sector to economic growth

The sectors that are responsible for the growth of the Indian economy during the last decade and more are the services and industrial sectors. In the last decade, the average annual growth rate of the services sector was more than 8 per cent, while the growth rate of the industrial sector was around 5 per cent. It is important to note that eight major activities in the non-corporate sector have grown by more than 14 per cent CAGR between 1993-94 and 2001-2002. So the contribution of non-corporate sector is one of the important reasons for the growth in the economy during the 1990s. It is interesting to see that the entities in the non-corporate sector are not listed in any of the stock exchanges; they are not even companies. They are only proprietorship and partnership firms. But it is they who dominate the fastest growing activities of the economy.

It is really unfortunate that we do not give the non-corporate sector the respect that it deserves. We are all under the impression that it is the corporate sector that dominates our economy.

It is really unfortunate that we do not give the non-corporate sector the respect that it deserves. We are all under the impression that it is the corporate sector that dominates our economy. It is not true. This is not to undermine the role of the corporate sector, which has its own place and importance. But this is only meant to state the obvious. The share of the non-corporate sector to the national income is nearly 57%, as compared to the corporate sector’s contribution of

14%.The share of the corporate sector as a percentage of GDP in domestic savings is less than 5 per cent, whereas the share of non-corporate sector is more than 29%. So it is the non-corporate sector that plays the most dominant and vital role in India's economy. Vaidyanathan asserts: "Hence the proposition that the corporate sector is critical to our economy is not borne out by facts. But it is repeated ad nauseum, since such is the case in the UK and the US, and one begins to think that this is so for all countries."

Categories of enterprises under Non-corporate sector

The enterprises under the non- corporate sector are generally categorized as unorganized units which are officially denoted as unorganized establishments, small and medium scale industries. They are presented here under three headings namely, unorganized establishments, small scale industries and clusters.

1. Unorganized establishments

These are very small units engaged in different types of activities. They operate on a low capital base and employ the proprietor and his/her family members as co-owners and/or workers. They are functioning across the country and employ millions of people. Government of India has collected details of these enterprises operating in different parts of the country. Table 2 provides the number of these establishments in different states.

Table 2 State-wise distribution of establishments

Sl. No.	State name	No. of establishments
1	Jammu & Kashmir	324,908
2	Himachal Pradesh	267,773
3	Punjab	1,071,666
4	Chandigarh	64,805
5	Uttarkhand	325,157
6	Haryana	833,898
7	Delhi	757,743
8	Rajasthan	1,961,465
9	Uttar Pradesh	4,020,610

10	Bihar	1,224,652
11	Sikkim	19,362
12	Arunachal Pradesh	28,734
13	Nagaland	35,578
14	Manipur	104,732
15	Mizoram	47,730
16	Tripura	189,423
17	Meghalaya	83,207
18	Assam	983,693
19	West Bengal	4,204,740
20	Jharkhand	491,372
21	Orissa	1,830,298
22	Chattisgarh	637,305
23	Madhya Pradesh	1,735,262
24	Gujarat	2,426,022
25	Daman & Diu	10,178
26	D. & N.Haveli	8,530
27	Maharashtra	4,225,312
28	Andhra Pradesh	3.996,982
29	Karnataka	2,538,874
30	Goa	73,515
31	Lakshadweep	3,182
32	Kerala	2,803,828
33	Tamil Nadu	4,433,391
34	Puducherry	49,574
35	A & N. Islands	13,488
	All States	**41,826,989**

Source: Economic Census 2005, Government of India.

The Census reveals that there were 100.90 million persons working in these establishments. It is significant to note that three states namely, Tamil Nadu, Maharashtra and West Bengal have more than ten per cent of the total establishments each in the country. Out of the total establishments, 25.54 million (61 per cent) were located in rural areas and the remaining 16.3 million (39 per cent) in urban areas. 35.75 million (85.5 per cent) establishments were engaged in non-agricultural activities while the remaining 6.08 million (14.5 per cent) were engaged in agricultural activities other than crop production and plantation. Thus, the agricultural and non-agricultural establishments were found to be in the ratio of around 1:6. About 64.4 per cent (26.9 million) establishments were own-account establishments without any hired worker. The remaining units numbering around 14.9 million constituted the establishments where at least one person worked almost on a regular basis. Of the total number of persons working in all these establishments, 52.07 million persons (51.6 per cent) were working in rural establishments and the rest in urban establishments. A further study of other Census details shows that about 89.99 million workers were working in non-agricultural establishments, while around 10.9 million persons were working in agricultural establishments. Hired labour of around 54.38 million formed the major proportion (54 per cent) of the total employment. The number of establishments and the number of persons working in this sector shows that this sector plays a significant role in Indian businesses. It is important to note that the number of people working as hired labour in this sector is more than two times the number of people employed in both the government and organized private sectors.

The maximum growth rate of establishments during 1998-2005 was observed in the state of Mizoram followed by Tripura, Kerala and Tamil Nadu.

These establishments have grown at the rate of 4.69 per cent per year during 1998-2005. Among them the manufacturing sector was the largest employer providing employment to 25.5 million (25.25 per cent) persons. This was followed by 25.1 million persons (24.91 per cent) in retail trading and 9.2 million (9.13 per cent) in farming of animals. The average employment per establishment was 2.41 persons. The distribution of establishments by the size class of employment revealed that around 95 per cent of establishments were having 1 to 5 workers. The maximum growth rate of establishments during 1998-2005 was observed in the state of Mizoram followed by Tripura, Kerala and Tamil Nadu.

2. Small Scale Industries

Small Scale Industries play an important role in the industrial performance of India. SSI sector has been growing continuously over all these years and there were 12.8 million units giving employment to 31.2 million people during the year 2006-07. Table 3 provides the details.

Table 3 Performance of Small Scale Industries

Item/Year	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07*
Number of units (million)	11.0	11.4	11.9	12.3	12.8
Employment (million)	26.3	27.5	28.7	29.9	31.2
Exports (rupees crore)	86,013	97,644	1,24,417	1,50,242	n.a.

n.a. not available * Provisional

Source: Ministry of Micro, Small and Medium Enterprises, Govt. of India quoted in the Handbook of Statistics on Indian Economy, Reserve Bank of India, 2008, p.79

3. Clusters

Clusters occupy a significant place in the non-corporate sector. They play a crucial role in the development of the Indian manufacturing and business sectors. United Nations Industrial Development Organisation (UNIDO) had noted earlier that “In India, it is estimated that there are approximately 350 Small Scale Industries clusters and around 2000 rural and artisan based clusters contributing to almost 60% of the manufactured exports and 40% of the employment in the manufacturing industry.”

The Ministry of Small Scale Industries, Government of India has estimated that there are 2042 clusters, of which 1223 are in the registered sector in 26 states, and another 819 in the unregistered sectors in 25 states / union territories. These clusters cover 521 different products and have a share of 32.68% and 37.85% in the total estimated number of registered and unregistered units respectively. The estimated number of units in clusters in the registered SSI sector constitutes 32.68%, fixed investment, 18.95%, the gross output 16.99% and employment contribution 27.66%. In the unregistered SSI sector, the share of clusters in the total number of units constitute 37.85%, in fixed investments 22.45%, in gross output 21.04% and in employment 34.63%. There are totally

15,35,357 units in clusters contributing to a gross output of Rs.42, 169 crores in the SSI sector. Uttar Pradesh has the largest number of clusters with a total of 288 with 308266 registered and unregistered units. There are certain clusters that are engaged in the same or similar activities throughout the country. For example, there are 155 Furniture and fixture, wooden, N.E.C. clusters with 100 or more units in 22 states from Jammu Kashmir to Tamil Nadu and Gujarat to Mizoram with 36166 units in the registered SSI sector alone.

Main features of Non-corporate sector enterprises

What are the main features of these non-corporate enterprises? Let us see them briefly.

1. Self-made and least dependent on the state and institutions

Non-corporate enterprises are promoted by people from ordinary backgrounds through hard work and dedication, with support from families and close circles. They do not depend on the state or government mechanisms as they are run by people with self-dependent attitudes. But their contribution to the society and economy is immense as can be seen in various places. A cluster such as Surat for example, contributes about Rs.55000 crores worth of business in diamond industry alone.

Non-corporate enterprises in India generate and mobilize much of its funds on their own, without expecting help from official sources.

2. Generation of Huge savings

Savings is the life blood of any business. It is the most crucial factor for the promotion and functioning of any enterprise. Lack of funds would stop the growth of new initiatives. Non-corporate enterprises in India generate and mobilize much of its funds on their own, without expecting help from official sources. Even in the case of the unorganized establishments promoted and run by the very ordinary sections of the society, 95% of the funds required for their ventures are generated and mobilized through their own savings with support from families and close sources. The support of the government sources is 1% only. It only shows the capacity of the Indians to save and channelize funds even under difficult circumstances.

3. High levels of entrepreneurship

There are high levels of entrepreneurship among people across the country. Facing many difficulties, they venture into different entrepreneurial activities with courage and determination. Through years of dedication and hard work, they come out successfully. Ninety years back Sivakasi in the southern Tamil Nadu was an underdeveloped place, with people having to depend on water that was not very suitable for agriculture. Now it is well known in the western world for its superior printing works and is a household name in the country for its crackers and matches. We could see such levels of entrepreneurship across the country in different places. As a result it was estimated that India has the largest number of entrepreneurs with 85 million people engaged in different economic activities. Global Entrepreneurship Monitor Report co-published by London Business School noted earlier that India has the second highest proportion of people engaged in entrepreneurial activities.

4. Relationships, goodwill, faith and social capital as positive factors

Close- knit relationships that we have in the Indian system and our attitude of 'vasudhaiva kudumbakam' enable our society to possess lot of goodwill and faith. The prevalence of these factors leads to social capital which in turn helps our people to promote and run enterprises easily and effectively. Around 89% of the Surat diamond exporters revealed that they were supported by their relatives with initial capital when they entered into the business. World Development Report 2001 notes that Tirupur, the well known textile export centre from Tamil Nadu, is able to compete in the international markets successfully due to its ability to raise funds at cheaper costs using the community based relationships as social capital. (World Bank, 2001). Families and communities help people with entrepreneurial capabilities to venture into economic activities by supporting them in a variety of ways through different types of networks of relationships.

Global Entrepreneurship Monitor Report co-published by London Business School noted earlier that India has the second highest proportion of people engaged in entrepreneurial activities.

5. Drivers of economic development

The non-corporate enterprises remain the main drivers of economic development in the country. Different studies in economically advanced states

such as Gujarat, Punjab and Tamil Nadu show that clusters and small scale industries have played a major role in their development. Even within the states, the regions which have active business and industrial centres have grown at a faster rate. It is important to remember that many of the clusters have emerged as regional and national centres of prominence, and some of them have acquired international reputation for their quality products and services.

CONCLUSION

Thus the non-corporate sector comprising of unorganized establishments, small and medium scale industries have the dominant role in the Indian economy. The contribution of this sector to the sustenance and growth of Indian economy is high. Hence it is very important that the significance of different categories of enterprises in the non-corporate sector is properly understood and necessary steps are taken to nurture these enterprises for an inclusive and sustainable growth.

REFERENCES

1. Chada, G.K., " *Rural Industry in India*", ILO, New Delhi, 2003.
2. *Economic Census 2005*, Government of India, New Delhi.
3. *Final Results: Third All India Census of Small Scale Industries 2001-2002,* Government of India, 2004.
4. *Global Entrepreneurship Monitor (GEM) 2002*, London Business School, UK and Babson's College USA.
5. Harris-White, Barbara, 'India's Informal Economy: Facing the Twenty First Century', in Kaushik Basu (Ed.), OUP, New Delhi, 2005.
6. Kanagasabapathi,P. " *Indian Models of Economy, Business and Management*", Second Edition, Prentice Hall of India, New Delhi, 2009.
7. Patel, Sharad and Kanagasabapathi, P., " A Study on Gujarat diamond Export Industry", Unpublished report, 2005.
8. Vaidyanathan, R. 'Understanding the Unorganized Sector', *The Hindu- Business Line, Ju*ne 3, 2004.
9. Vaidyanathan,R. ' Success of Unorganized Services', *The Hindu-Business Line,* July 1, 2004.
10. Vaidyanthan, R. 'Stock Market: Barometer of Economy?', The *Hindu-Business Line,* March 24, 2005.

'THIRD WAY'
A Holistic Bharathiya Approach to Development

Dr. B.M.Kumaraswamy*

Background

There are two dominant systems of development today. They are capitalism and communism. Both of them are of western origin. Therefore they advocate the western world view.

Capitalism strongly believes in a free market economy. It argues that people should be totally free to follow any economic activity. Individual economic freedom should be maximum and state intervention should be minimum. Capitalism strongly advocates private property. According to the advocates of capitalism, a free enterprise and a free market economy, always ensure rapid economic development of the country and maximum welfare.

Communism on the contrary advocates total state control over all productive resources. It is strongly against private property and private enterprise. It advocates maximum state control over economic activities and minimum freedom to the individuals. Thus capitalism and communism appear to be diametrically opposed to one another.

However, on a closer scrutiny capitalism and communism are one and the same. Both of them consider man only as a bundle of desires.

However, on a closer scrutiny capitalism and communism are one and the same. Both of them consider man only as a bundle of desires. Nothing more than that. Both of them are materialist in the sense that satisfaction of physical needs is considered to be the only objective of human life. Artha and kama are the only two Purusharthas, according to them. Dharma and moksha - the spiritual aspects of human life are totally ignored by them.

Both of them lay emphasis upon material wealth. The difference between them is restricted only to the question as to who should be the owner of wealth, the individual or the state. If your answer is individual, you are a capitalist and if your answer is the state, you are a communist. Hence communism is dubbed as state capitalism.

---

* *National Co-Convenor, Swadeshi Jagaran Manch.*

Further, both of them are 'Homocentric'. They believe strongly that man is the centre of creations. Everything in Nature, animate or inanimate, is created for the enjoyment of Man. Thus capitalism and communism are the two faces of the same coin.

Capitalism has a history of about 200 years and communism of about 80 years.

With the collapse of the Soviet Union, the Mecca of communism – communism as a model of development has totally collapsed. Even China has bid good bye to communism. It is only namesake communist country.

The Global Financial and Economic crisis started in the U.S., the Mecca of Free Market Capitalism - in 2007, and spread like a swine flu to cover the whole world. Today even western economists have started arguing that the global economic crisis is a crisis of the system, rather than the crisis in the system.

Thus today, communism is dead and capitalism is dying. Today the whole world is facing the question, - Which is the third way? What is better alternative System of development? The world is at cross roads. It is in this background of the global crisis, we have to understand and discuss Sree Dattopanth Thengadiji's classic work - **'Third way**'.

Today even western economists have started arguing that the global economic crisis is a crisis of the system, rather than the crisis in the system.

THIRD WAY

First things first

At the outset, Thengadiji puts before us certain conditions, which he calls, our major convictions:

1. We do not think that Modernization is westernization: Due to over a century of brainwashing through Macaulay system of English education, majority of Indians are habituated to believe that anything west is always best. To be modern our lifestyle and thought style should necessarily be western. However this is only a mental blockade. We must come out of it at the earliest and be prepared to think free of western biases. We must accept that modernization is not westernization and westernization is not modernization.
2. We also do not think that anything western should be rejected simply because it is western. We are therefore in favour of assimilating knowledge from all peoples. Of course, we must scrutinize it in the light of our past traditions and present requirements and then decide, how much is to be adopted,

and how much is to be rejected. Blind imitation of the west would only indicate bankruptcy of our native genius or acute inferiority complex.

3. Socio economic conditions obtaining in the third world countries, including India are not similar to those obtaining in the western countries. Therefore these countries will have to find out their own respective paths to prosperity in the light of their respective traditions, conditions and requirements. In this connection he quotes Gurudev Rabindranath Tagore who said, "God has distributed different question papers to different countries." So copying is of no use. One size does not fit all.

Summary

Thengadiji summarizes the differences between the Western and the Hindu approach to development as follows.

The WESTERN and the HINDU:- These are the two entirely different paradigms with their entirely different value-systems, institutional arrangements and parameters.

WESTERN	HINDU
Compartmentalised thinking	Integrated thinking
Man - a mere material being spiritual being	Man - a physical-mental-Intellectual-
Subservience to Artha-Kama	Drive towards Purushartha Chatushtaya
Society, a club of self-centered Individuals	Society, a body with all individuals therein as its limbs.
Happiness for oneself	Happiness for all
Acquisitiveness	'Aparigraha' (non-possession)
Profit motive	Service motive
Consumerism	Restrain consumption
Exploitation	'antyodaya'
Rights-oriented consciousness of others' duties	Duty-oriented consciousness of others' rights
Contrived scarcities	Abundance of production

Economy of rising prices	Economy of declining prices
Monopoly capitalism through various devices	Free competition without manipulated markets
Economic theories centered round wage-employment	Economic theories centered round self- employment
An ever-increasing army of the proletariat	The ever-growing sector of Vishwakarma (Self-employment)
Ever-widening disparities	Movement towards equitability and equality
The rape of Nature	The milking of Mother Nature
Constant conflicts between the individual, the society and Nature	Complete harmony between the individual, the society and Nature

The Bharatiya Approach to Development

The Bharatiya tradition has prescribed Four objectives to be achieved by human beings. They are,

1. Dharma
2. Artha
3. Kama
4. Moksha

The arrangement of purusharthas is also highly meaningful. 'Dharma' being the first of the four purusharthas, happens to be the foundation of human life. 'Moksha' is the ultimate goal of attaining freedom from all worldly desires. Dharma and Moksha form the spiritual aspect of life. Sandwiched between dharma and moksha are Artha and Kama, which form the material aspect of life. Artha and Kama however essential to human life are corrosive in nature. Unless they are subjected to control and regulation by Dharma, they will demoralize man and ultimately destroy him. Therefore Artha and Kama are placed in between Dharma as the foundation and Moksha as the ultimate goal.

Thengadiji warns that the term Dharma should not be mistaken for religion. He quotes Justice Rama Jois who opines, "Therefore that which ensures welfare (of beings) is surely Dharma. The learned rishis have declared that, that which sustains is Dharma."

Differentiating between Religion and Dharma, Dr. B.A. Ambedkar says,

"Religion is strictly personal affair, Dharma, a social one."

Bharatiya view is that human life is complete only when the material aspect is well integrated with the spiritual aspect. It neither neglects the material life, nor gives exclusive importance to it. Hence the Bharatiya approach to life is called integrated or Holistic approach. The Hindu sages do not consider Artha as an independent purushartha. Such an integrated approach is the speciality of Hindu thinking. Hindus had always felt that Education, Ecology, Economics, and Ethics must be taken into consideration in an integrated manner.

The western mind, however considers Economics as a separate branch of knowledge. This is the compartmentalised thinking of the west. Moreover, the western economists argue that economics has nothing to do with Ethics or Dharma. 'Greed is good', happens to be their slogan.

The Bharatiya view, on the contrary is that Dharma or Ethics is superior to Artha. Economic activities should be conducted only according to the codes of Dharma. Hindu philosophy further says that Artha and Kama which are against Dharma should be given up.

Bharatiya view is that human life is complete only when the material aspect is well integrated with the spiritual aspect. It neither neglects the material life, nor gives exclusive importance to it.

The gross economic inequality found today among the developed and developing countries, exploitation of the third world countries, terrorism and development of weapons of mass destruction, critical environmental degradation and global economic crisis – are all due to the western practice of economics, free of Ethics. Therefore what the world needs today so badly is the Bharatiya Holistic, Dharma based approach to development.

CONSUMPTION

Capitalism gives the greatest priority to consumption. It in fact considers consumption as the driving force of economic development. Ever increasing consumption or consumerism is accorded the topmost priority. This unrestricted consumption of resources advocated by the western economists, has resulted in serious degradation of the Earth's environment. Deforestation, extinction of wild life, air and water pollution, ocean pollution, global warming, and so on are the different manifestations of environmental pollution, which is threatening the very survival of life on Earth.

Bharatiya view on consumption is in total contrast to the western view. Our

scriptures have always advocated restraint on consumption. In fact Ishavasya Upanishad clearly states:

Ishavasyam idam sarvam yathkincha jagathyaam jagathl
Thena thyakthena bhunjeetha, maagridah kasyasvith dhanam II

It advises people to consume (resources) moderately, leaving something to the future generations. It also warns that consuming wealth which belongs to the others amounts to stealing. It is only such moderation of consumption, which is called today, sustainable consumption. So, sustainable consumption, advocated by Bharatiya scriptures, only can save the world from environmental disaster.

Bharatiya view looks at all elements of Nature such as the soil, the mountains, the rivers and seas, the air, the plants and animals, as sacred and to be preserved and protected. Human being is only a part of the Nature and not its master. This responsible attitude towards Nature is badly required by the world which is devastated by the western attitude to subjugate Nature. Western view is to exploit Nature, whereas Bharatiya view is to milk the Nature.

Bharatiya view looks at all elements of Nature such as the soil, the mountains, the rivers and seas, the air, the plants and animals, as sacred and to be preserved and protected. Human being is only a part of the Nature and not its master.

A Blue print of development based on the Bharatiya model

Thengadiji in his work, gives a blue print of Development as enunciated by Sri Guruji at Thane Meet 1972.

1. The basic needs of life must be available to every citizen.
2. Material wealth is to be acquired, with the object of serving society which is but a manifestation of God, in the best possible ethical manner, and out of all that wealth, only the minimum should be used for our own purposes. Allow yourself only that much which is necessary to keep you in a condition to do service. To claim or to make a personal use of more than that is verily the act of theft against the society.
3. Thus we are only the trustees of the society. It is only when we become true trustees that we can serve the society best.
4. Consequently there must be some ceiling on the individual accumulation, and no person has a right to exploit someone else's labour for personal profit.
5. Vulgar, ostentatious and wasteful expenditure is a sin when millions are starving. There must be reasonable restrictions on all consumptions. 'Consumerism' is not compatible with the spirit of the Hindu culture.

6. 'Maximum production and equitable distribution' should be our motto; national self-reliance our immediate goal.
7. The problem of unemployment and under-employment must be tackled on a war footing.
8. While industrialization is a must, it need not be the blind imitation of the west. Nature is to be milked but not killed. Ecological factors, balance of Nature and the requirements of the future generations should never be lost sight of. There should be an integrated thinking on education, ecology, economics and ethics.
9. Greater stress should be laid on the labour-intensive rather than capital-intensive industries.
10. Our technologists should be required to introduce for the benefit of the artisans reasonably adaptable changes in the traditional techniques of production, without incurring the risk of increase in unemployment of workers, wastage of the available managerial and technical skills, and decapitalization of the existing means of production, and to evolve our own indigenous technology with emphasis on decentralization of the processes of production with the help of power, making home, instead of factory, the center of production .
11. It is necessary of reconcile efficiency with employment expansion.

Labour is also one form of capital in every industry. The labour of every worker should be evaluated in terms of share, and workers raised to the status of shareholders contributing labour as their share.

12. Labour is also one form of capital in every industry. The labour of every worker should be evaluated in terms of share, and workers raised to the status of shareholders contributing labour as their share.
13. Consumers' interest is the nearest economic equivalent of national interest. Society is the third and more important party to all industrial relations. The current western concept of 'collective bargaining' is not consistent with this view. It should be replaced by some other terms, such as, 'National commitment', i.e. the commitment of both, the employers and the employees, to the Nation.
14. The surplus value of labour belongs to the Nation.
15. There need not be any rigidity about the pattern of industrial ownership. There are various patterns, such as, private enterprise, state ownership, co-

operatives, municipal ownership self-employment, joint ownership (state and private), democratization, etc. For each industry the pattern of ownership should be determined in the light of its peculiar characteristics and the total requirements of the national economy.

16. We are free to evolve any variety of socio-economic order, provided it is in keeping with the basic tenets of Dharma.
17. But changes in the super structure of the society will be of no use if the mind of every individual citizen is not moulded properly. Indeed, the system works ill or well according to the men who work it.
18. Our view of relation between individual and society has always been, not one of conflict, but of harmony and co-operation, born out of consciousness of a single reality running through all individuals. The individual is a living limb of the corporate social personality.
19. The samskaras of identification with the entire Nation constitute the real infra-structure of any socio-economic order.

Conclusion

The world today is ridden with two types of crises.

1 . Economic crisis and

2. Environmental crisis.

They are closely related with one another. Bad economics practised for over 200 years has resulted in Bad Environment threatening the very survival of Life on Earth.

So the time is ripe for a serious discussion and public debate on the Bharatiya model of Development which is Holistic and Ethical, as described by Thengadiji in his great work **'Third way'.**

SRI LANKA—AFTER THE CIVIL WAR

B.Venugopal*

The death of Veluppillai Prabhakaran and the unceremonious defeat of the LTTE signal the end of the civil war in SriLanka. For nearly three decades since its formation, the LTTE had relentlessly pursued its aim of achieving a separate state of Eelam. In the course of its single minded drive to achieve Eelam, the LTTE ruthlessly decimated other militant organizations and voices among Tamils –many of whom were willing to accept autonomy of federal rights for the Tamils. In this sense, and by continuing a policy of assassinations of the "enemies of the course", the LTTE brought its own doom.

Many Sri Lankans are likely to breathe a sigh of relief on the possibility of the prolonged bloodshed coming to an end. The war has, for the last twenty five years brought immense sufferings and misery to the people of all communities. Death and injury for the combatants as well as civilians, displacement, out migration, falling victims to artillery shells and bombs , destruction of communities all these affected all the sections of this tiny Island Nation. The democratic process also suffered severe setbacks. There came a polarization of communities. The country's economic and social development too suffered.1

In the course of its single minded drive to achieve Eelam, the LTTE ruthlessly decimated other militant organizations and voices among Tamils –many of whom were willing to accept autonomy of federal rights for the Tamils.

Sri Lanka has become a degenerated state as the state has retrogressed on nearly all important indicators representing secularism, liberalism, pluralism, ethnic co-existence and good governance. We have to note that this degeneration is a tragic one as the state in the 1950's was placed in the same league with South Korea. Sri Lankan state was also regarded as a model for the small states of Asia.

Political deterioration of the SriLankan state began with the changeover to the Presidential form of Government in 1978. All powers got concentrated in the office of the President. The constitution says that only a Sinhala can be elected as the President. No doubt, under the provisions of the constitution, he can

* *Head, PG and Research department of Political Science, Sree Narayana College, Kollam*
Prof.venugopal.snc@gmail.com

function only as a scapegoat of the Buddhist powers. Buddhism is declared as the first religion and it is the primary duty of the Government to safeguard, spread and protect the Buddhist religion, principles and shrines. So it is evident that nobody except a racist can function as the President.

The LTTE is a creation of the SriLankan racist government. The Buddhist action against the Tamils led to an open war between the Tamils and the Government forces. The Adi Rebellion of 1983 was a test case. The Government forces unleashed an open attack against the Tamil minorities. And it was these deeds which made the Tamils to think in terms of an independent state, an Eelam.

India did take a wrong step here. India took a stance against Tamil movements, as India thought that the Tamil movements would be a threat to India. And when these movements began to disintegrate, LTTE entered the scene and using the vacuum, gradually became the only force representing the Tamils. And they, just like the Government took a violent policy towards their enemies, mainly the Tamils opposing the LTTE.

India did take a wrong step here. India took a stance against Tamil movements, as India thought that the Tamil movements would be a threat to India.

2002 was an important year in the history of the Tamil movement. In that year, a truce was signed between the President Renil Vikramasinghe and Prabhakaran which brought peace in the life of the poor Tamilians. They started a new life as well. But the peace did not last long. The Tamils were the cause. Those who lived outside Sri Lanka did not like this peace as they thought that they would be forced to go back to their state, which they did not like. At the same time, they could not forget the idea of Eelam as well.

In fact, the Tigers also did not like an everlasting peace, as they thought that such a peace would undermine their support base. They very well knew that such a peace would result in a change of attitude among the Tamils towards the Sri Lankan Government.

In 2006 Elections, President Renil Wickramasinghe was defeated by Rajapakhshe. The main reason for the defeat was the policy adopted by the LTTE. They asked the Tamils to abstain from voting and the Tamils, out of fear did so. There are many who think that if Wickramasinghe got reelected, Sri Lanka and LTTE would not have faced a situation like the present one. That is, this was the second of the two serious mistakes from the LTTE, the other being the assassination of Rajeev.

The ultimate defeat of the LTTE came from their misunderstanding of the military capacity of the Sri Lankan Government. Prabhakaran was not a military tactician and naturally he underestimated the capacity of the Sri Lankan army. He believed that in the Northern areas, LTTE could easily inflict telling blows on the army to force a retreat. And the efforts of the LTTE to use Tamil people as human shields to slow down the progress of the army. But this also did not work. There were some humanitarian protests against the government but the government neglected these and the changed international atmosphere against terrorism was a great encouragement for the SriLankan Government. This is to say that the tigers also helped the army by creating a favorable international atmosphere and by denying basic human facilities for the refugees and using them as cover. On the political front, the government adopted a shrewd strategy, borrowing some of LTTE's own tactics, such as continuing to make politically correct statements while meticulously planning decisive attacks. And they very cleverly attacked the LTTE even when a cease fire agreement was in force. On the propaganda front also the government was very effective. They created a media centre and a website to keep up relentless campaign against the network of the Tigers.[2]

On the political front, the government adopted a shrewd strategy, borrowing some of LTTE's own tactics, such as continuing to make politically correct statements while meticulously planning decisive attacks.

Now the most relevant question is: How the Sri Lankan Government is going to face the future issues? Will the Government continue to follow anti-Tamil policies and continue their human rights violations?

It would be foolish to think that the civil war is over with the defeat of the LTTE and the death of Prabhakaran. Though it would be difficult for the LTTE to reemerge as a force to be reckoned with, at least in the near future, the remaining LTTE fighters are likely to continue their fight in the form of guerilla wars even if its striking power will be very low for the time being. The government strategy would be to work in alliance with non-LTTE Tamil forces that are already supporting the ruling coalition. But the Eelam People's Democratic Party and the Tamil Makkal Viduthalai Pulikal have to struggle a lot for mustering the support of the Tamils and occupy the political space available in the post LTTE conditions.

Positively speaking, the death of Prabhakaran or the defeat of the LTTE is a good sign. It is the defeat of terrorism, terrorist activities in South Asia which otherwise has become the hotbed of ethnic revolts and continuing terrorist

activities. No doubt, LTTE was the most feared terrorist group in the world, with links with every other group in the subcontinent. As such the defeat of the LTTE will be a set back for all terrorist groups in the sub-continent, be it Islamic groups or Maoist groups.

The discrimination against the Tamils is very visible in Sri Lankan political and administrative set up. At the time of independence, a major share of higher bureaucracy and police force was occupied by the Tamils. But now, after a number of laws and government policies, their number has become almost zero. No Tamilain is recruited to the army. Only I % of the police force belongs to the Tamils. And this is going to be a problem and tensions are expected to rise once the army starts combing up operations in the former LTTE territories. The Sinhalese army presence will not be liked and tolerated by the Tamil majority areas and there is every chance of anew Palestine type situation here. As Fahima Jahan, a well known writer from Sri Lanka has said, the minorities are deliberately displaced from their home areas and the government forcefully asks the Sinhalese to migrate and settle in these areas. All these actions are pointing to a very bleak future.[3]

It is estimated that since 1981, about ten lakh Tamils are displaced from Sri Lanka. Thousands of Tamil civilians now living in appalling conditions –in internment camps after displacement. All the international agencies and institutions–including the UN-have decried the Sri Lankan Government's attitude towards the refugees. Despite claims by the SriLankan Government about commitment to early settlement, its actions in restricting access to these camps by humanitarian agencies and their callous treatment of the displaced people in the camps in the name of security do not inspire confidence.

The fact is that there is an ethnic problem and a terrorist problem and both the Government and the LTTE are responsible for perpetuating terrorism.

Another important aspect to be considered here is that of the rise of Sinhala racism in the Island. Sri Lankan government's continuous refrain has been that the country faces a terrorist problem not an ethnic problem. The fact is that there is an ethnic problem and a terrorist problem and both the Government and the LTTE are responsible for perpetuating terrorism. The LTTE is just a bye-product of the real and perceived grievances of the Tamil and other minorities and all these started with the demand of the Tamils for the recognition of their language on a par with Sinhala. In between 1956 and 1976, the Tamil political parties tried every democratic method to correct the colonization programmes

of the majority government. The Tamil parties, under the banner of the Tamil United Liberation Front (TULF) in 1976 articulated the demand for a separate state of Tamil Eelam. It was during this period, terrorism and Tamil militancy came to the Sri Lankan soil. There were about a dozen militant organs and LTTE was just one among them. As such it would be erroneous to bifurcate the ethnic aspect and terrorist part of the problem from each other. Despite the criticism from the part of the international community, of human rights violations by the Government, the Government has used the so called War against Terrorism concept to mask its atrocities. This can be justified to a certain extent. At the same time, the irony is that the victory against terrorism is also a victory of the majority Sinhala ethnocentrism and racism. The present SriLankan Government is surely racial and has become completely authoritarian and fascist in nature. It had no delicacy in declaring that it is killing innocent people. All the media are suppressed or silenced. Their only duty is to praise the Government, army and the Sinhala nationalism. The Sinhala, nationalist Buddhist ideology demands the defeat and humiliation of the Tamils who dared to challenge SriLanka's unitary status. These ultra nationalists feel that the LTTE's past victories merely add to the colonial era of humiliation towards the Sinhala Buddhists.

Despite the criticism from the part of the international community, of human rights violations by the Government, the Government has used the so called War against Terrorism concept to mask its atrocities.

There already started a demand to ban people converting to Christianity. Attacks on churches and places of worship, threats against the Muslim community and hostility towards NGOs who criticize the government are on an increase. There is a demand to increase the Sinhala population in the northern and eastern parts of the country. An ethnic cleansing programme in slow motion is undergoing. All these will create more problems for the state and government.

And more, if Rajapakshe takes a decision to dissolve the parliament and hold elections, it would be another folly. His first priority must be to solve the Tamil problem and create a peace situation in Sri Lanka. He must not allow the plight of the Tamils increase. If it happens, surely their sense of alienation would get worse.

Lastly, the war has created a financial bankruptcy for Sri Lanka. The state is facing acute financial problem which will be very difficult to be solved, despite all types of international assistance. Military victory has come at a very high cost.

Now the government has to find the ways to fund for economic growth too.

India and the Sri Lankan Issue

The Indian policy towards the ethnic problem in Sri Lanka was a bit of confusing from the very beginning. Instead of taking a strong stance, it at first took the ethnic problem as a chance to weaken Sri Lanka and an opportunity to intervene in the internal affairs of that country, thereby satisfying its own desire to become a 'dominant power' in South Asia. Then came a change. It started open support to minority forces, giving them financial help and arms. But this also did not last long. With the intention of destroying the unity of the Tamil forces and weaken them, they pulled the strings and could attract some groups as well. This had quite an unfortunate result, that is, it helped the growth of LTTE and terrorism. The IPKF fiasco was also a result. And this was a great blow to the Indian foreign policy option, thereby destroying India's intention to be supreme in the sub-continent.

The Indian authorities conveniently forgot the fact that it is their duty to make the rights of the people of Indian origin (read Tamils) secure. All the Governments here in India since Nehru failed in this matter.

There are many who think that all the recent developments are the result of Indian attitude towards Sri Lanka and its Tamil minorities. We have conceded many a chance to settle the issue in the past. If an attitude shown by the Sri Lankan Government at present to the Tamils was shown to the people of Chinese origin, what would have been China's response? The Indian authorities conveniently forgot the fact that it is their duty to make the rights of the people of Indian origin (read Tamils) secure. All the Governments here in India since Nehru failed in this matter.

In the present case of military action against the LTTE, India was for a political solution, and initially opposed the Sri Lankan policy of military solution. It was under the impression that a military victory over the LTTE by the Sri Lanka is not an immediate possibility. But later India began to accept the Sri Lankan Government's policy of military action, though it was a bit concerned about the humanitarian issues. And the UPA government was to consider the pressure exerted by its allies who were in favor of the Tamils. Anyhow, the UPA leadership could appease the Tamil Nadu parties, especially the DMK. It was a great success for the UPA leadership that it could get a truce from the Sri Lankan Government so that the civilians can leave the war zone, though Colombo made it clear that

it was not ceasefire but only an ultimatum to LTTE.

India could not get an assurance from Sri Lanka regarding the future of the Tamils, though Sri Lanka made it clear that it would respect the Indo-Sri Lankan Accord of 1987. It was after all these, India publicly supported the Sri Lankan Government and its actions against LTTE. India expressed its willingness to participate in the reconstruction of Sri Lanka after the exit of LTTE.

The power and determination of the Sri Lankan authorities became clear when it began to defend itself and ignore the criticisms against it regarding the military onslaught. The Government started using strong words and warnings against foreign journalists and diplomats based in Colombo for their views on the civil war. The Government even threatened the Swiss and German envoys with expulsion. The Government has not allowed the media to enter the war zone. All these created no uproar domestically or internationally as the civil war was justified as a 'war on terror' and the LTTE was the most feared terror out fit in the world today. And India also could not hide its real intention and many believe that Sri Lanka had the tacit support India. It is clear from the remarks of M.K Narayanan on the military commander of Sri Lanka, Lt. General Fonseka, that he is the world's greatest army commander. Even the visit of India Foreign Secretary, Shiv Sanker Menon to Sri Lanka is regarded as a mark of Indian approval of this military action.

The power and determination of the Sri Lankan authorities became clear when it began to defend itself and ignore the criticisms against it regarding the military onslaught.

Indian position vis-à-vis Sri Lanka is the result of another development in the Sub-continent as well. When India was reluctant to give any military support or help to Sri Lanka in the initial stages of the civil war, China and Pakistan choosing the opportunity came forward and extended promises to Sri Lanka. And the Sri Lankan government was willing to go for big defence purchase from these countries. This was not in the interests of India and India became aware of the danger of losing Sri Lanka too from its sphere of influence. That is why India was forced to change its stance and declare that Sri Lanka's security is intertwined with that of India. India supplied radar systems and other sophisticated military equipments to Sri Lanka.

CONCLUSION

Rajapakshe has proved his leadership qualities and has become popular too.

In fact, he has become a role model in the fight against terrorism. The question is whether he can use this clout and popularity to bring an everlasting peace in the Island. Out of the history of sixty years , for more than Fifty years, Sri Lanka saw ethnic clashes between Sinhalese and the Tamils. He must try to persuade the Sinhalese and make a grand gesture to the Tamils and their demands. He has to unify the warring communities and end the distrust between them. For all these, Rajapakshe has to take a range of new political initiatives. Sri Lanka's future will depend on how the government succeeds in laying a foundation for a pluralistic democratic and inclusive polity in which problems can be sorted out amicably and through deliberation without violence and terror.[4]

Political reforms in a frame work of ethnic pluralism has not been easy in Sri Lanka. Political parties will not be ready to forge a consensus on reforms. Undermining reforms has been a part of the inter-party political competition. In a way, the war and military solution are the direct outcome of the unwillingness of the Sinhalese political establishment to initiate meaningful reforms to resolve the problem. Here Rajapakshe must work on a political solution acceptable to all parties. This is not an easy task, though. He has to see that no militant group occupies the vacuum created by the exit of LTTE and create a war-like situation in future. The recent declarations and statements of Rajapakshe are welcome moves in this direction.

Last, there remains no excuse for Sri Lankan Government to avoid addressing the grievances of the Tamils now that the LTTE is vanquished. Anything short of a federal set up that grants political rights for the Tamil population would only lead to a further fostering of the deep wounds from years of marginalization and alienation of the Tamils. In the provision of relief to the displaced Tamils and their resettlement, the international community must play an important role. Also, the international community must be vigilant and should pressurize the Sri Lankan government to arrive at a political solution to the conflict.

Notes

1. Jayadeva Uyangoda, "Sri Lanka sans LTTE", *Economic and Political Weekly,* February 14, 2009
2. *Frontline*, February 27, 2009
3. *Mathrubhoomi Weekly*, May 10, 2009
4. Raj Chengappa, *India Today*, June 1, 2009.

SCHEDULED CASTES AND SCHEDULED TRIBES OF ASSAM AN INSIGHT INTO THEIR SOCIO-ECONOMIC AND DEMOGRAPHIC STATUS

Palash Baruah[1], Jagatyoti Barua[2], Dr. Priyesh.C.A.[3]

Introduction

Scheduled Castes "SC"s and **Scheduled Tribes** "ST"s constitute over 24 percent of India's population, with SC at over 16 percent and ST over 8 percent as per the Census of India 2001. The present study endeavours to analyze the socio-economic conditions prevailing among the scheduled castes and the scheduled tribes in the state of Assam. The data used in the present study is obtained from NSSO 61st Round, Employment and Unemployment Survey (EUS), conducted in 2004-05. Assam is one of the states in North East India, situated between 90-96 Degree East Longitude and 24-28 Degree North Latitude. As per the 2001 Census, the state has 26,655,528 population and the geographical area is 78,438 km^2. In Assam, the scheduled castes and scheduled tribes constitute 6.9 percent and 12.4 percent of total population as per the Census of India, 2001. This forms a significant proportion of the population of Assam. The present study explores the socio-economic conditions of the SC and ST of Assam using MPCE (Monthly Per Capita Expenditure) as an indicator of the standard of living with NSSO 61st Round data (EUS).

Scheduled Castes "SC"s and Scheduled Tribes "ST"s constitute over 24 percent of India's population, with SC at over 16 percent and ST over 8 percent as per the Census of India 2001.

The paper has been divided into four parts. It starts with the mentioning of the data source and methodology, followed by literature review; data presentation and analysis and conclusions.

1. Research Associate, NCAER, New Delhi.
2. Lecturer, MAIMS, New Delhi.
3. Lecturer in Economics, CET, Thiruvananthapuram.

Data Source

The data used in the study is obtained from NSSO 61st Round (EUS). The NSSO 61st Round was conducted (EUS) in 2004-05. This report is based on the Seventh Quinquennial Survey on Employment and Unemployment conducted in the 61st Round of NSS during July, 2004 to June, 2005. The survey was spread over 7,999 villages and 4,602 urban blocks covering 1, 24,680 households (79,306 in rural areas and 45,374 in urban areas) and enumerating 6, 02,833persons (3, 98,025 in rural areas and 2, 04,808 in urban areas).

Monthly Per Capita Expenditure (MPCE)

The household income and the standard of living are portrayal of the employment characteristics and the earnings of the members of a household. NSSO in the survey for the 61st Round on Employment- Unemployment, collected data on consumption expenditure through a separate work-sheet which was integrated with the employment-unemployment schedule. Based on the abridged work-sheet, monthly per capita consumer expenditure was worked out for each sample household, which is expected to serve as a close proxy for income.

The household income and the standard of living are portrayal of the employment characteristics and the earnings of the members of a household.

The study, therefore, use MPCE as an indicator for the study of the socio-economic conditions of the SC and ST population of Assam state.

Methodology: The methodology deployed is simple yet pragmatic.

The population of Assam has been divided into four equal parts (quartiles) on the basis of their MPCE. Consequently, the SC and ST population gets divided into four equal parts. The first quartile constitutes the population with MPCE below Rs. 418.The second quartile contains the population with MPCE between Rs. (418 to 534). The third quartile is for those who have MPCE between Rs.(534-683) and the fourth quartile represents those with MPCE above Rs.683.

The study is carried out for the SC and ST population belonging to each quartile where various aspects have been considered viz. household size, usual principal activity-status, general education, technical education and religion. It has also been tried to study the status of the SC and ST separately for rural and urban areas. Statistical Software (STATA) has been used to carry out data extraction and analysis.

A brief note on earlier studies

Significant research works have been carried out on the SC and ST of India. S.K.Chatterjee (1996) has done an extensive work on the scheduled castes of India and has compiled it in five volumes. The volumes are ready made source of reference for the studies on scheduled castes. Ram Sahaya in his study titled "Social and Economic Status of Scheduled Castes and Scheduled Tribes in India" has discussed in detail the condition of SC and ST from medieval India to present day in which he has mentioned the social, political and religious reawakening after independence, the constitutional provisions and steps taken by Central and State governments for their development. B.P.Chaurasia (1990) in his book "Scheduled Castes and Scheduled Tribes in India" has compiled the works carried out by various scholars. Joseph Benjamin in his study titled "Scheduled Castes in Indian Politics and Society" has described the glaring conditions of SC in India and the problems that India as a nation may face due to the uneasiness created by the deplorable condition of a large section of the population. The study mentions that even the national integration may be facing threat due to the prevalence of the glaring disparity in the society. The study takes note of few states in which he has mentioned the name of Assam. V.B. Krishnaiah Chetty (1991) in his study "Scheduled Castes and Development Programmes in India" has dealt with the economic aspects of the scheduled castes. He has carried out his study in Andhra Pradesh and has examined the impact of welfare and development programmes. B.B.Kumar (1998) in his book *The Tribal Societies of India* has made an excellent exposition of the ST of India. He begins his book by briefing the meaning of SC and ST .The study takes note of the tribe and caste dichotomy. He has discussed the various aspects viz the economic, religious and social in detail. He has discussed the ST of North East India in a more detailed manner. He has mentioned about the Morung Institutions, toemism, tattooing among the tribals.He takes note of the Konyaks in Nagaland.

The total population of scheduled tribes in Assam, according to the 2001 Census, is 3,308,570. The scheduled tribes constitute 12.4 per cent of the total population of the Assam.

The Scheduled Castes and Scheduled Tribes in Assam

According to the 2001 Census, Assam has 1,825,949 scheduled castes, constituting 6.9 per cent of the total population of the state. The decadal growth of SC population in 1991-2001 was 10 per cent. There are sixteen notified scheduled castes enumerated in the 2001 Census. They are: Bansphor, Bhuinmali, Brittial, Bania, Dhupi, Dugla, Hira, Jalkeot, Jhalo, Kaibartta, Lalbegi, Mahara, Mehtar, Muchi, Namsudra, Patni and Sutradhar.

The total population of scheduled tribes in Assam, according to the 2001 Census, is 3,308,570. The scheduled tribes constitute 12.4 per cent of the total population of the Assam. They are: Boro, Miri, Mikir, Rabha, Kachari, Lalung, Dimasa and Deori .The Scheduled Tribes in Assam had registered 15.1 per cent decadal growth.

The study has classified the SC and ST population of Assam into four quartiles.

The first (lowest) quartile constitutes the population with MPCE below Rs 418. The second quartile contains the population with MPCE between Rs (418 to 534) and the third quartile is for those who have MPCE between Rs (534-683) .The fourth (highest) quartile represents those with MPCE above Rs683.

Table 1

Quartiles	MPCE (in Rupees)	Scheduled Tribe(%)	Scheduled Caste(%)
1st Quartile	<=418	18.54	34.04
2nd Quartile	(418-534)	25.77	30.23
3rd Quartile	(534-683)	32.25	21.79
4th Quartile	>683	23.44	13.94

The ST population has been found to be the highest (32.25 percent) in the third quartile and lowest (18.54 percent) in the first quartile. The second and the fourth quartile consist of 25.77 percent and 23.44 percent of the ST population respectively (Table 1).

In the case of SC population in Assam, it is seen that the highest percentage (34.04%) of SC belongs to the first quartile. As one moves to the quartiles with higher MPCE the percentage of SC is found to be decreasing as 30.23%, 21.79% and 13.94% for the second, third and fourth quartiles respectively.

Table 2

Area	MPCE (in Rupees)	Scheduled Tribe(%)	Scheduled Caste(%)
Rural	<=418	19.26	37.32
	(418-534)	26.23	29.48
	(534-683)	32.58	22.00
	>683	21.93	11.20
Urban	<=418	2.59	13.04
	(418-534)	15.56	35.01
	(534-683)	24.83	20.45
	>683	57.02	31.50

Among the SCs living in rural Assam, the highest percentage (32.58%) is found to be in the third quartile and the lowest (19.26) in the first quartile. As for the rural SC, it is found that the percentage of SC is highest (37.32%) in the first quartile and diminishes in the quartiles with higher MPCE. It is lowest (11.20%) in the fourth quartile (Table 2).

Among the STs living in urban Assam, the highest percentage (57.02%) is found to be in the quartile above Rs 683 and the lowest (2.59) in the first quartile. The percentage of the ST population increases in the higher quartile. As for the urban SC, it is found that the percentage of SC is highest (35.01%) in the second quartile and lowest in the first quartile.

Household size

NSSO 61st Round has defined household as, "A group of persons who normally lived together and took food from a common kitchen constituted a household. The adverb "normally" means that temporary visitors and guests (whose total period of stay in the household was expected to be less than 6months) were excluded but temporary stay-away (whose total period of absence from the household was expected to be less than 6 months) were included. …."

Table 3

Area	Quartiles	Household size of Scheduled Tribes	Household size of Scheduled Castes)
Rural	<=418	6.04	6.48
	(418-534)	5.80	5.71
	(534-683)	5.58	5.13
	>683	4.70	4.31
Urban	<=418	8.17	5.69
	(418-534)	5.95	5.05
	(534-683)	6.12	5.88
	>683	4.34	4.31

The mean size of the household of the SC is found to be 6.44 in the first quartile. The size of the household gradually decreases with the increase in MPCE level as depicted in the household size of the second, third and the fourth quartiles .The mean size of the household of the fourth quartile is 4.31 which is lower than the mean size of the household for the STs belonging to the same quartile.

In the rural area, the mean size of the household ranges from 6.48 in the first quartile to 4.31 in the fourth quartile. The urban mean household size for SC ranges from 5.69 in the first quartile to 4.31 in the fourth.

The mean size of the household of the ST is found to be 6.06 in the first quartile. The size of the household gradually decreases with the increase in MPCE level as depicted in the household size of the second, third and fourth quartiles. In the rural area, the mean size of the household ranges from 6.04 in the first quartile to 4.70 in the fourth quartile. The urban mean household size for ST ranges from 8.17 in the first quartile to 4.34 in the fourth (Table 3).

This means that with the increase in the standard of living the household size decreases. This may be accounted to even the breaking up of joint families into nuclear families.

Religion

Religion among the SCs and STs has been an issue, discussed and highly

debated by historians and academicians. The pre-Independence colonial period tried to label them as Animists, Polytheists and Nature Worshippers. There was further a practice of naming the religion of the tribes by the name of the tribes.

While analyzing the NSSO 61st Round (EUS) data on SC and ST , the study came across a new aspect , namely the classification which categorises the SC and ST into Hindus, Muslims,Christians,Sikhs Jainis,Buddhists,Zorastrians and Others. The inclusion of Muslims may be an issue to be debated. But the study has tried to analyse the SC and ST population of Assam using the NSSO data. The study has not tried to see the sections of Muslim population that has been classified as SC and ST which is beyond the scope of present analysis. A similar revelation has been made by Sachar Committee Report of 2006.

Table 4
Religion wise Classification of SC and ST in the Different Quartiles

Quartiles			Hindus	Muslims	Christians
<=418	Rural	ST	87.26	0.91	11.82
		SC	96.11	2.68	1.21
	Urban	ST	88.32	..	11.68
		SC	100.00	..	..
(418-534)	Rural	ST	86.62	..	13.38
		SC	91.60	5.78	..
	Urban	ST	96.34	..	3.66
		SC	100.00	..	..
(534-683)	Rural	ST	92.90	1.03	6.07
		SC	94.70	5.30	..
	Urban	ST	91.13	..	8.87
		SC	100.00	..	..
>683	Rural	ST	97.33	..	2.67
		SC	98.63	1.37	..
	Urban	ST	94.63	1.17	3.85
		SC	100.00	..	..

In Assam, it is seen that the SC and ST population of all the quartiles belong predominantly to Hindu religion. The STs among Muslims are predominantly rural and form a very small proportion in each quartile. The proportion of Muslims among SC population in all the quartiles is comparatively higher than the ST population (Table 4).

Christians among ST population are found in all the quartiles. The proportion of the Christians among the ST is higher in the first and second quartiles. This indicates presence of Christianity among the population of lower MPCE.

Table 5
Usual Principal Activity -
Status among ST and ST in the Different Quartiles

		OAW*	Employer	Work as helper	Work as regular employee	Work as casual labour	Didn't work but seeking for work
<=418	ST	15.99	0.00	24.41	2.27	9.18	3.36
	SC	11.98	0.00	8.02	18.29	21.20	7.67
(418-534)	ST	19.15	0.00	24.21	12.30	15.04	10.55
	SC	15.51	0.00	13.00	6.40	7.05	7.67
(534-683)	ST	26.70	70.58	37.97	13.41	9.36	13.28
	SC	8.95	0.00	6.12	7.97	9.41	13.46
>683	ST	19.23	15.74	26.61	11.40	5.37	13.10
	SC	6.19	0.72	4.72	8.75	10.05	4.89

**Own Account Workers*

Usual Principal Activity

According to NSS, the activity status on which a person spent relatively longer time (i.e. major time criterion) during the 365 days preceding the date of survey is considered as the Usual Principal Activity status of the person. NSS 61st Round (EUS) has considered thirteen criteria while analyzing Usual Principal Activity

status. The present study has selected six viz, OAW, employer, helper, regular employee, casual labour,job seekers (Table 5). As one can visualize, it is not astonishing in not finding any employer among SC/ST in the first two quartiles. Most of the employers from ST come in the third and fourth quartiles. The SCs have their presence as employers only in the fourth quartile which is numerically almost negligible. The lack of entrepreneurship is an obvious reason for the sluggish socio-economic development among the SCs and STs. Lack of information, social and economic background and the inertia may be the probable causes.

It is interesting to see that the youth/people who are not engaged and are seeking for employment are found in the higher quartiles. Only with a stable financial status in the family, a person can afford to seek employment of their choices. The People of lower quartile may have been bound by compulsion to join a job irrespective of choice.

Percentage of regular employees and casual labour portrays the fact that the SC/ST communities are attached to more casual and irregular employment. A need is felt to provide regular employment to these communities. (Table 6)

The rate of population of not being literate is found to be higher in the lower quartiles for both the communities irrespective of urban and rural location. The dropout rate among both the communities is seen to be higher in the lower quartiles. The drop out rate in the urban areas is lower than the rural areas. The dropout rate may be higher owing to many reasons like necessity to earn for the family, financial constraints etc. But economic reasons seem to be the prominent reasons rather than the socio-cultural reasons.

Literates with educational qualification upto high secondary level are higher in the urban areas. Both among SCs and STs, the urban population belonging to the fourth quartile have more literates with diploma and certificate courses.

It is really noteworthy to find that there is no graduate unfortunately among the SCs and STs in the first quartile and no post-graduate in both the first and second quartiles. SCs and STs belonging to the fourth quartile have few post-graduates where again the urban population surpass the rural population (Table 6).

Education has been the mainstay in bringing about over all development in any society. Along with knowledge comes the true manifestation of the various endeavours taken by individual, society or the state. An illiterate section cannot avail the opportunities available for their growth. Education, at least to make the society aware of the rights and duties is a necessary precondition for the society to develop and grow.

Table 7
The Technical Education Among SC and ST

	<=418		(418-534)		(534-683)		>683	
	ST	SC	ST	SC	ST	SC	ST	SC
No Technical Education	100.00	99.99	100.00	99.93	99.74	99.96	99.08	99.01
Tech Deg. in Agri, Eng, Tech,Medi,	..	..	..	..	..	..	0.06	0.01
Diploma or Certificate (BG) in Agri	..	..	..	..	..	..		0.12
Diploma or Certificate (BG) in Eng/Tech	..	..	..	..	0.04	..	0.60	..
Diploma or Certificate (BG) in Crafts	..	..	..	..	..	..	0.01	..
Diploma or Certificate (BG) in Other Subjects	..	0.01	..	0.07	0.19	0.04	0.05	..
Diploma or Certificate (G& Above) in Agri	..	..	..	..	..	..	0.13	..
Diploma or Certificate (G& Above) in Eng/Tech	..	..	..	..	..	..	0.07	..
Diploma or Certificate (G& Above) in Med	..	..	..	..	..	..	..	0.84
Diploma or Certificate (G& Above) in Other Subjects	..	..	..	..	0.03	..	..	0.02

In the field of technical education there is a dearth of people from both scheduled caste and scheduled tribe communities who possess technical qualification. In the present analysis, the technical education is seen to be absent in the first and second quartiles. The third and fourth quartiles contain very small population of both the communities. This population among the SCs and STs form a miniscule part of the entire technically qualified population of Assam (Table 7).

Conclusion

The SC and ST population, despite of the constitutional safeguards and government endeavour are still far behind in socio-economic indicators. More than 60 percent of the scheduled caste and almost 44 percent of scheduled tribe

Table 6
Education among the SC and ST.

	<=418				(418-534)				(534-683)				>683			
	Rural		Urban		Rural		Urban		Rural		Urban		Rural		Urban	
	ST	SC	ST	SC	ST	SC	ST	SC	ST	SC	ST	SC	ST	SC	ST	SC
I	37.87	30.37	50.91	37.05	31.33	31.53	26.77	52.49	23.29	28.80	22.84	51.91	17.30	12.06	5.29	14.76
II	3.35	0.22	-	2.42	1.46	1.28	7.09	0.90	0.83	1.35	1.84	6.26	0.40	-	0.44	-
III	20.85	30.12	12.90	20.06	26.68	23.81	11.44	10.94	22.68	21.88	16.24	12.65	18.22	20.65	9.11	17.51
IV	20.21	18.55	13.83	15.95	22.80	23.06	20.02	11.90	20.42	18.89	15.00	6.63	14.76	23.66	10.40	14.91
V	10.93	11.26	14.91	11.66	11.17	14.19	24.87	6.85	19.75	18.53	38.39	9.87	27.94	25.33	31.13	21.82
VI	2.34	2.33	-	5.69	3.25	2.15	7.16	2.82	5.97	6.34	4.30	7.51	11.30	8.68	17.05	9.49
VII	1.12	0.56	7.45	1.84	0.76	0.95	2.37	-	2.47	1.57	0.78	1.81	4.20	5.39	15.72	3.03
VIII	-	-	-	-	0.04	-	-	-	0.19	-	-	-	0.06	0.03	1.82	0.56
IX	-	-	-	-	0.09	0.60	0.28	-	0.48	1.09	0.60	-	1.56	2.09	7.58	14.20
X	-	-	-	-	-	-	-	-	0.07	-	-	-	0.12	0.36	0.66	2.72

Note:
I: Not Literate, II: Literate without formal Schooling, III: Literate below Primary,
IV: Literate Primary, V: Literate Middle, VI: Literate Secondary, VII: Literate High Secondary,
VIII: Literate Diploma/ Certificate Course, IX: Literate Graduate,
X: Literate Post-Graduate & Above.

population in Assam belong to the first and second quartiles. These sections of both the SC and ST population have MPCE below Rs.534.The size of household of SC ranges from 6.04 to 4.70 in rural areas and from 6.48 to 4.31 in urban areas. The household size of ST varies from 8.17 to 4.34 and 5.69 to 4.31 in the rural and urban areas respectively. The categorization of SC and ST on the basis of religion has shown that SC and ST are predominantly the followers of Hinduism. Followers of Islam are found among both SC and ST as per the classification carried out by NSS 61st Round (EUS). Among SC and ST, Christianity is spread over all the quartiles. The employment and occupational scenario are not very impressive. A lot needs to be done in this matter. The development is a process and continuous effort has to be ensured until the goal is achieved. Illiteracy among the population is a major impediment. Awareness of schemes and development programmes is a necessary condition for its successes. The peoples' active participation and involvement of NGO's should go a long way in bringing all round development.

Bibliography:

- Kumar.B.B. (1998), *The Tribal Societies of India*, Omsons Publications, New Delhi.
- Chaurasia , B.P.(1990) : *Scheduled Castes and Scheduled Tribes in India* Chugh Publications, Allahabad, India.
- Krishnaiah Chetty, V.B, (1991) :*Scheduled Castes and Development Programmes in India*. [Impact of IRDP in Nellore and Chittore Villages,AP],Allahabad:Vohra
- Chatterjee, S.K (1996): *Scheduled Castes,* Gyan Publishers, New Delhi.
- Ram Sahaya : *Social and Economic Status of Scheduled Castes and Scheduled Tribes in India*
- *NSSO Report:61st Round , Employment and Unemployment Situation in India,* 2004-05, Ministry of Statistics and Programme Implementation (MOSP),New Delhi
- Kumar,Narender (1999) ; "Scheduled Castes in Transition", *Economic and Political Weekly*, September 4
- Rijo M John, Rohit Mutatkar (2005), "State-wise Estimates of Poverty among Religious Groups in India", *Economic and Political Weekly*, March 26.

VISION

UTTARPARA SPEECH

30th MAY 1909

Sri. Aurobindo*

When I was asked to speak to you at the annual meeting of your Sabha, it was my intention to say a few words about the subject chosen for today, the subject of the Hindu religion. I do not know now whether I shall fulfil that intention; for as I sat here, there came into my mind a word that I have to speak to you, a word that I have to speak to the whole of the Indian Nation. It was spoken first to myself in jail and I have come out of jail to speak it to my people.

It was more than a year ago that I came here last. When I came I was not alone; one of the mightiest prophets of Nationalism sat by my side. It was he who then came out of the seclusion to which God had sent him, so that in the silence and solitude of his cell he might hear the word that he had to say. It was he that you came in your hundreds to welcome. Now he is far away, separated from us by thousands of miles. Others who I was accustomed to find working beside me are absent. The storm that swept over the country has scattered them far and wide. It is I this time who have spent one year in seclusion, and now that I come out I find all changed. One who always sat by my side and was associated in my work is a prisoner in Burma, another is in the north rotting in detention. I looked round when I came out, I looked round for those to whom I had been accustomed to look for counsel and inspiration. I did not find them. There was more than that. When I went to jail the whole country was alive with the cry of Bande Mataram, alive with the hope of a nation, the hope of millions of men who had newly risen out of degradation. When I came out of jail I listened for that cry, but there was instead a silence. A hush had fallen on the country and men seemed bewildered; for instead of God's bright heaven full of the division of the future

When I went to jail the whole country was alive with the cry of Bande Mataram, alive with the hope of a nation, the hope of millions of men who had newly risen out of degradation.

* *2009 is the Centenary year of the famous Uttarpara Speech.*

that had been before us, there seemed to be overhead a leaden sky from which human thunders and lightning rained. No man seemed to know which way to move, and from all sides came the question, “What shall we do next? What is there that we can do?” I too did not know which way to move, I too did not know what was next to be done. But one thing I knew that as it was the Almighty Power of God which had raised that cry, that hope, so it was the same power which had sent down that silence. He who was in the shouting and the movement was also in the pause and the hush. He has sent it upon us, so that the nation might draw back for a moment and look into itself and know His will. I have not been disheartened by that silence, because I had been made familiar with silence in my prison and because I knew it was in the pause and the hush that I had myself learned this lesson through the long year of my detention. When Bepin Chandra Pal came out of jail, he came with a message, and it was an inspired message. I remember the speech he made here. It was a speech not so much political as religious in its bearing and intention. He spoke of his realisation in jail, of God within us all, of the Lord within the nation, and in his subsequent speeches also he spoke of a greater than ordinary force in the movement and a greater than ordinary purpose before it. Now I also meet you again, I also come out of jail, and again it is you of Uttarpara who are the first to welcome me, not at a political meeting but at a meeting of a society for the protection of our religion. That message which Bepin Chandra Pal received in Buxar jail, God gave to me in Alipore. That knowledge He gave to me day after day during my twelve months of imprisonment and it is that which He has commanded me to speak to you now that I have come out.

That message which Bepin Chandra Pal received in Buxar jail, God gave to me in Alipore.

I knew I would come out. The year of detention was meant only for a year of seclusion and of training. How could anyone hold me in jail longer than was necessary for God’s purpose? He had given me a word to speak and a work to do, and until that word was spoken I knew that no human power could hush me, until that work was done no human power could stop God’s instrument, however weak that instrument might be or however small. Now that I have come out, even in these few minutes, a word has been suggested to me which I had no wish to speak. The thing I had in my mind has thrown from it and what I speak is under an impulse and a compulsion.

When I was arrested and hurried to the Lal Bazar hajat I was shaken in faith for a while, for I could not look into the heart of His intention. Therefore I faltered

for a moment and cried out in my heart to Him, "What is this that has happened to me? I believed that I had a mission to work for the people of my country and until that work was done, I should have Thy protection. Why then am I here and on such a charge?" A day passed and a second day and a third, when a voice came to me from within, "wait and see". Then I grew calm and waited. I was taken form Lal Bazar to Alipore and was placed for one month in a solitary cell apart from men. There I waited day and night for the voice of God within me, to know what He had to say to me, to learn what I had to do. In this seclusion the earliest realisation, the first lesson came to me. I remembered then that a month or more before my arrest, a call had come to me to put aside all activity, to go into seclusion and to look into myself, so that I might enter into closer communion with Him. I was weak and could not accept the call. My work was very dear to me and in the pride of my heart I thought that unless I was there, it would suffer or even fail and cease; therefore I would not leave it. It seemed to me that He spoke to me again and said, "The bonds you had not strength to break, I have broken for you, because it is not My Will nor was it ever My intention that that should continue. I have had another thing for you to do and it is for that I have brought you here, to teach you what you could not learn for yourself and to train you for My work." Then He placed the Gita in my hands. His strength entered into me and I was able to do the *sadhana of* the Gita. I was not only to understand intellectually but to realise what Sri Krishna demanded of Arjuna and what He demands of those who aspire to do His work, to be free from repulsion and desire, to do work for Him without the demand for fruit, to renounce self-will and become a passive and faithful instrument in His hands, to have an equal heart for high and low, friend and opponent, success and failure, yet not to do His work negligently. I realised what the Hindu religion meant. We speak often of the Hindu religion, of the Sanatana Dharma, but few of us really know what that religion is. Other religious are preponderatingly religions of faith and profession, but the Sanatana Dharma is life itself; it is a thing that has not so much to be believed as lived. This is the Dharma that for the salvation of humanity was cherished in the seclusion of this peninsula from of old. It is to give this religion that India is rising. She does not rise as other countries do, for self or when she is strong, to trample on the weak. She is rising to shed the eternal light

Other religious are preponderatingly religions of faith and profession, but the Sanatana Dharma is life itself; it is a thing that has not so much to be believed as lived.

entrusted to her over the world. India has always existed for humanity and not for herself and it is for humanity and not for herself that she must be great.

Therefore this was the next thing He pointed out to me,- He made me realise the central truth of the Hindu religion. He turned the hearts of my jailors to me and they spoke to the Englishman in charge of the jail, "He is suffering in his confinement; let him at least walk outside his cell for half an hour in the morning and in the evening." So it was arranged and it was while I was walking that His strength again entered into me. I looked at the jail that secluded me from men and it was no longer by its high walls that I was imprisoned; no, it was Vasudeva who surrounded me. I walked under the branches of the tree in front of my cell but it was not the tree, I knew it was Vasudeva, it was Sri Krishna whom I saw standing there and holding over me His shade. I looked at the bars of my cell, the very grating that did duty for a door and again I saw Vasudeva. It was Narayana who was guarding and standing sentry over me. Or I lay on the coarse blankets that were given me for a couch and felt the arms of Sri Krishna around me, the arms of my Friend and Lover. This was the first use of the deeper vision He gave me. I looked at the prisoners in the jail, the thieves, the murderers, the swindlers, and as I looked at them, I saw Vasudeva, it was Narayana whom I found in these darkened souls and misused bodies. Amongst these thieves and dacoits there were many who put me to shame by their sympathy, their kindness, the humanity triumphant over such adverse circumstances. Once I saw among them especially, who seemed to me a saint, a peasant of my nation who did not know how to read and write, an alleged dacoit sentenced to ten years' rigorous imprisonment, one of those whom we look down upon in our Pharisaical pride of class as *chotalok*. Once more He spoke to me and said, "Behold the people among whom I have sent you to do a little of My work. This is the nature of the nation I am raising up and the reason why I raise them."

Once more He spoke to me and said, "Behold the people among whom I have sent you to do a little of My work. This is the nature of the nation I am raising up and the reason why I raise them."

When the case opened in the lower court and we were brought before the Magistrate I was followed by the same insight. He said to me, "When you were cast into jail, did not your heart fail and did you not cry out to Me, where is Thy protection? Look now at the Magistrate, look now at the Prosecuting Counsel." I looked and it was not the Magistrate whom I saw, it was Vasudeva, it was Narayana who was sitting there on the bench. I looked at the Prosecuting Counsel and it

was not the Counsel for the Prosecution that I saw; it was Sri Krishna who sat there, it was my Lover and Friend who sat there and smiled. "Now do you fear?" He said, "I am in all men and I overrule their actions and their words. My protection is still with you and you shall not fear. This case which is brought against you, leave it in My hand. It is not for you. It was not for the trial that I brought you here but for something else. The case itself is only a means for My work and nothing more." Afterwards when the trial opened in the Sessions Court, I began to write many instructions for my Counsel as to what was false in the evidence against me and on what points the witnesses might be cross-examined. Then something happened which I had not expected. Arrangements which had been made for my defence were suddenly changed and another Counsel stood there to defend me. He came unexpectedly,- a friend of mine, but I did not know he was coming. You have all heard the name of the man who put away from him all other thoughts and abandoned all his practice, who sat up half the night day after day for months and broke his health to save me, Srijut Chittaranjan Das. When I saw him, I was satisfied, but I still thought it necessary to write instructions. Then all that was put from em and I had the message from within, "This is the man who will save you from the snares put around your feet. Put aside those papers. It is not you who will instruct him. I will instruct him." From that time I did not of myself speak a word to my Counsel about the case or give a single instruction, and if ever I was asked a question, I always found that my answer did not help the case. I had left it to him and he took it entirely into his hands, with what result you know. I knew all along what He meant for me, for I heard it again and again, always I listened to the voice within: "I am guiding, therefore fear not. Turn to your own work for which I have brought you to jail and when you come out, remember never to fear, never to hesitate. Remember that it is I who am doing this, not you nor any other. Therefore whatever clouds may come, whatever dangers and sufferings, whatever difficulties, whatever impossibilities – there is nothing impossible, nothing difficult. I am in the nation and its uprising and I am Vasudeva, I am Narayana, and what I Will, shall be, not what others will. What I choose to bring about, no human power can stay."

Therefore whatever clouds may come, whatever dangers and sufferings, whatever difficulties, whatever impossibilities- there is nothing impossible, nothing difficult.

Meanwhile he had brought me out of solitude and placed me among those who had been accused along with me. You have spoken much today of my self-

sacrifice and devotion to my country. I have heard that kind of speech ever since I came out of jail, but I hear it with embarrassment, with something of pain. For I know my weakness, I am a prey to my own faults and backslidings. I was not blind to them before and when they all rose up against me in seclusion, I felt them utterly. I knew then that I the man was a mass of weakness, a faulty and imperfect instrument, strong only when a higher strength entered into me. Then I found myself among these young men and in many of them I discovered a mighty courage, a power of self-effacement in comparison with which I was simply nothing. I saw one or two who were not only superior to me in force and character,– very many were that,– but in the promise of that intellectual ability on which I prided myself. He said to me, "This is the young generation, the new and mighty nation that is arising at my command. They are greater than yourself. What have you to fear? If you stood aside or slept, the work would still be done, If you were cast aside tomorrow, here are the young men who will take up your work and do it more mightily than you have ever done. You have only got some strength from Me to speak a word to this nation which will help to raise it." This was the next thing He told me.

When I approached God at that time, I hardly had a living faith in Him. The agnostic was in me, the atheist was in me, the sceptic was in me and I was not absolutely sure that there was a God at all. I did not feel His presence.

Then a thing happened suddenly and in a moment I was hurried away to the seclusion of a solitary cell. What happened to me during that period I am not impelled to say, but only this that day after day, He showed me His wonders and made me realise the utter truth of the Hindu religion. I had had many doubts before. I was brought up in England amongst foreign ideas and an atmosphere entirely foreign. Many things in Hinduism I had once been inclined to believe that it was all imagination; that there was much of dream in it, much that was delusion and *maya*. But now day after day I realised in the mind, I realised in the heart, I realised in the heart, I realised in the body the truths of the Hindu religion. They became living experiences to me, and things were opened to me which no material science could explain. When I first approached Him, it was not entirely in the spirit of the Bhakta, it was not entirely in the spirit of the Jnani. I came to Him long ago in Baroda some years before the Swadeshi began and I was drawn into the public field.

When I approached God at that time, I hardly had a living faith in Him. The agnostic was in me, the atheist was in me, the sceptic was in me and I was not

absolutely sure that there was a God at all. I did not feel His presence. Yet something drew me to the truth of Vedas, the truth of the Gita, a truth of the Hindu religion. I felt there must be a mighty truth somewhere in this Yoga, a mighty truth in this religion based on the Vedanta. So when I turned to the Yoga and resolved to practise it and find out if my idea was right, I did it in this spirit and with this prayer to Him, "If Thou art, then Thou knowest my heart. Thou knowest that I do not ask for *mukti,* I do not ask for anything which others ask for. I ask only for strength to uplift this nation, I ask only to be allowed to live and work for this people whom I love and to whom I pray that I may devote my life." I strove long for the realisation of Yoga and at last to some extent I had it, but in what I most desired I was not satisfied. Then in the seclusion of the jail, of the solitary cell I asked for it again. I said, "Give me Thy *adesh*. I do not know what work to do or how to do it. Give me a message." In the communion of Yoga two messages came. The first message said, "I have given you a work and it is to help to uplift this nation. Before long the time will come when you will have to go out of jail: for it is not My will that this time either you should be convicted or that you should pass the time as others have to do, in suffering for their country. I have called you to work, and that is the *adesh* for which you have asked. I give you the *adesh* to go forth and do My work." The second message came and it said, "Something has been shown to you in this year of seclusion, something about which you had your doubts and it is the truth of the Hindu religion. It is this religion that I am raising up before the world, it is this that I have perfected and developed through the Rishis, saints and Avatars, and now it is going forth to do My work among the nations. I am raising up this nation to send forth My word. This is the Sanatana Dharma, this is the eternal religion which you did not really know before, but which I have now revealed to you. The agnostic and the sceptic in you have been answered, for I have given you proofs within and without you, physical and subjective, which have satisfied you. When you go forth, speak to your nation always this word, that it is for the Sanatana Dharma that they arise, it is for the world and not for themselves that they arise. I am giving them freedom for the service of the world. When therefore it is said that India shall rise, it is the Sanatana Dharma that shall rise. When it is

It is this religion that I am raising up before the world, it is this that I have perfected and developed through the Rishis, saints and Avatars, and now it is going forth to do My work among the nations. I am raising up this nation to send forth My word.

said that India shall be great, it is the Sanatana Dharma that shall be great. When it is said that India shall expand and extend herself, it is the Sanatana Dharma that shall expand and extend itself over the world. It is for the *dharma* and by the *dharma* that India exists. To magnify the religion means to magnify the country. I have shown you that I am everywhere and in all men and in all things, that I am in this movement and I am not only working in those who are striving for the country but I am working also in those who oppose them and stand in their path. I am working in everybody and whatever men may think or do they can do nothing but help on My purpose. They also are doing My work; they are not My enemies but My instruments. In all your actions you are moving forward without knowing which way you move. You mean to do one thing and you do another. You aim at a result and your efforts subserve one that is different or contrary. It is *Shakti* that has gone forth and entered into the people. Long ago I have been preparing this uprising and now the time has come and it is I who will lead it to its fulfilment."

That which we call the Hindu religion is really the eternal religion, because it is the universal religion which embraces all others. If a religion is not universal, it cannot be eternal.

This then is what I have to say to you. The name of your society is "Society for the Protection of Religion." Well, the protection of the religion, the protection and uprising before the world of the Hindu religion that is the work before jus. But what is the Hindu religion? What is this religion which we call *sanatana,* eternal? It is the Hindu religion only because the Hindu nation has kept it, because in this Peninsula it grew up in the seclusion of the sea and the Himalayas, because in this sacred and ancient land it was given as a charge to the Aryan race to preserve through the ages. But it is not circumscribed by the confines of a single country, it does not belong peculiarly and for ever to a bounded part of the world. That which we call the Hindu religion is really the eternal religion, because it is the universal religion which embraces all others. If a religion is not universal, it cannot be eternal. A narrow religion, a sectarian religion, an exclusive religion can live only for a limited time and a limited purpose. This is the one religion that can triumph over materialism by including and anticipating the discoveries of science and the speculations of philosophy. It is the one religion which impresses on mankind the closeness of God to us and embraces in its compass all the possible means by which man can approach God. It is the one religion which insists every moment on the truth which all religions acknowledge that He is in all men and all things and that in

Him we move and have our being. It is the one religion which noblest us not only to understand and believe this truth but to realise it with every part of our being. It is the one religion which shows the world what the world is, that it is the *tila* of Vasudeva. It is the one religion which shows us how we can best play our part in that *tila,* its subtlest laws and its nobbles rules. It is the one religion which does not separate life in any smallest details from religion, which knows what immortality is and has utterly removed from us the reality of death.

This is the word that has been put into my mouth to speak to you today. What I intended to speak, has been put away from me, and beyond what is given to me I have nothing to say. It is only the word that is put into me that I can speak to you. That word is now finished. I spoke once before with this force in me and I said then that this movement is not a political movement and that nationalism is not politics but a religion, a creed, a faith. I say it again today, but I put it in another way. I say no longer that nationalism is a creed, a religion, a faith; I say that it is the Sanatana Dharma which for us is nationalism. This Hindu nation was born with the Sanatana Dharma, with it it moves and with it it grows. When the Sanatana Dharma declines, then the nation declines and if the Sanatana Dharma were capable of perishing, with the Sanatana Dharma it would perish. The Sanatana Dharma, that is nationalism. This is the message that I have to speak to you.

BOOK REVIEW

GLOBALISATION OR COLONISATION

Dr. Priyesh.C.A. *

The book by a former IAS officer describing more than 300 years of history of modern economics and major shift happened at the economic theory and the policy level is of high academic standard and a valuable contribution to the debate on economic theory and policy practised by the modern capitalist world. The most interesting aspect of the book that makes it different from other academic exercises is that it presents the historical context in which major Schools of Thought like Mercantilism, Classical Economics, Keynesianism, Monetarism and Supply Side Economics emerged, its policy directions and failure to solve the serious emerging problems of the third world countries. The book has ten chapters covering the various aspects of globalization or Colonisation.He argues that globalization is free flow of technology, free flow of capital, free flow of human resources, goods and services among countries. This is a dominant socio-economic and political philosophy of the 21st century. He says that globalization is not a new phenomenon, but extension of the policy of colonization, which started with industrial Revolution in England. The history of colonization has been traced from the 18th century and linked it up with the present phase of globalization. The two world wars were the result of competition for world hegemony, required for continuation of industrial revolution in the West and to reiterate the supremacy of Anglo-Saxon establishments. Colonialism is essentially an economic phenomenon and has outlived its formal political end. Economics and politics being closely inter-related, economic globalization will also lead to political globalization with consequent loss of national

Economics and politics being closely inter-related, economic globalization will also lead to political globalization with consequent loss of national sovereignty.

* *Lecturer in Economics, College of Engineering, Thiruvananthapuram*
Email:drcapriyesh@gmail.com

sovereignty. Globalisation process consists of a strong Centre, with dominant states and a weak periphery of third world countries. The book advises a repetition of history should be avoided, atleast by the countries, which had been under foreign domination. Colonialism was also justified as a policy of mutual benefit to the colonies and the colonial power, as the former was getting the benefit of international division of labour through import of technology and finished goods from the latter and export of primary goods. There is a technological bondage in global financial capital out flows. In 1991 there was a study by World Bank which says that 37.5 per cent projects of it in UDCs were a failure. Foreign financial projects have been failure due to mismatch of technology and the local economy. It is the control over technology which is the key to the dominance of the third world countries by the developed countries. He argues that we have technical man power so we should develop technology suited to our own socio-economic conditions instead of going in for the so – called state of the art technology which comes in attractive packages with a huge foreign exchange bill and touch only the fringe of our economy. More over, state of the art technology of today becomes outdated tomorrow and the mismatch between technology and economy hardly gives the desired results. He argues with widely acknowledged studies and data that the industrial revolutions in the successfully industrialized countries show that countries which have industrialized successfully have followed their own pattern suited to their socio-economic and cultural conditions

Industrial revolution in Britain should not be treated as a mere economic phenomenon powered by technical knowledge. It should be treated as the result of colonization.

The book is divided into ten chapters. The first chapter presents the linkage between industrial revolution and colonization. Industrial revolution started in England about the time when the East India Company gained its first foothold in India as a territorial power. The British and Indian peoples had roughly similar per capita levels of industrialization at the on set of the industrial revolution (1750). India’s level was only one hundredth of the U.K. by 1900.This benefit didn’t percolate to the bulk of the British people. It led to decimination of British peasantry and de-industrialisation of India. Industrial revolution in Britain should not be treated as a mere economic phenomenon powered by technical knowledge. It should be treated as the result of colonization. Great Britain was the predominant colonial country with a colonial possession of an area nearly hundred times of its own area. Economy of such huge colonial empire with total

control over territory and populace has not been properly analysed by the Anglo-Saxon School of economic thoughts. There are two types of colonization. One is colonies of exploitation for example India, Sri Lanka, etc. and second is colonies of settlement for example Newzealand, Australia, Zimbave, North America, South Africa, etc. Spanish colonization was the most horrible of colonization marked by greed and ferocity of the conquerors where as English colonization was undoubtedly humane in its methods. But the result has been paradoxical. Spanish colonization has left behind a large part of the native population in the Spanish-American colonies, while English colonization has ended in the complete disappearance of the native population of America and Australia. *The second chapter* presents the adverse results of industrial revolution in England. Industrial revolution for one country at the cost of industrial revolution for others. But Germany is another country which industrialized rapidly without formal colonies. They found market in less developed European countries (Eastern Europe) was also the main reasons for the two world wars. Even Japan, which was a major country participated in the Second World War was motivated by its economic interest of dominance of British colonies in Asia. Colonial pattern of development has taken place with transfer of resources from poor to the rich, from periphery to the centre, from rural to urban. One point to be noted is that the British economists of the 19th century consistently avoided a historical approach to economics, as that would have exposed British industrial revolution in its true colours. Any debate on this direction was stopped as encouraging obscurantism and anti-progress by the new managers of the economy armed with their one-dimensional Anglo-American economic theories. British industrial revolution was nothing neither more nor less than exploitation of the economies of the colonies and large-scale displacement of British peasantry, who had to be accommodated in the newly acquired colonies. Industrialisation in the national context, relevant to India, was hardly studied and the trend was to super impose theories developed in a different context, which had already become outdated in the Indian context. One dangerous practice was that the solution to global economic crisis and depression in advanced capitalism was sought to be applied for economic development of newly independent countries. Keynesian revolution succeeded the industrial revolution as an adhoc theory of countering

British industrial revolution was nothing neither more nor less than exploitation of the economies of the colonies and large-scale displacement of British peasantry, who had to be accommodated in the newly acquired colonies.

the industrial depression in Britain during the thirties, just before the Second World War, became the all-encompassing theory of development. Dennis Robertson at the out set of his Cambridge lecturers, delivered between 1945-46 to 1956-57, warned the under graduate students about the controversial nature of Keynes's General Theory and to supplement its readings by critical writings on the same. *The third chapter* elaborately explains the economics of colonization. Laws of economics are relative and valid for particular situations in the economic history of a nation. To the British economists, the economic forces generated by the industrial revolution in that country was universal and economic laws were accordingly formulated. What was good for Britain was good for the entire world, irrespective of differences in socio-economic conditions. But great personalities like Arnold Toynbee argued against this dominant view and the need for region specific models of development. His dream of this way of study never materialized because of his premature death and lack of followers. Adam Smith advocated free trade at a time when British manufacturing industries, particularly the textile mills had increased their capacity through various practical innovations. Trying to universalize economic laws has been one of the greatest disservices to the science of economics. The attempt by the third world countries to formulate their development plans on the basis of these economic laws has created serious imbalances in their economy and has kept them perpetually indebted, leading to erosion of their economic independence. *The fourth chapter* argues that free trade should not be considered as a panacea for development of Indian economy. Free trade philosophy promotes the theory of Darvinism-the theory of survival of the fittest. When the U.K was following free trade, the U.S policy was free internal trade and regulated foreign trade. The U.S formed the views and theory suited to their interest and it was naturally opposed to the U.K.Schumpeter finds that the English free traders argued from their respective national stand points and advocated policies that suited some group interests better than others. So there are no universal laws in economics. When Britain was following aggressive free trade policy in the 19th century, because it suited the country's stage of development at that period. He has pointed out that India's increasing reliance on information and communication technology to cater to foreign demand makes India extremely vulnerable to recession in the U.S.A.This sector in the U.S economy has already reached

India's increasing reliance on information and communication technology to cater to foreign demand makes India extremely vulnerable to recession in the U.S.A.

saturation point and carries considerable excess. *In the fifth chapter*, he argues that the *laissez faire* (non-intervention of state) should not be considered as a solution for economic growth and development.

The sixth chapter presents what should be our priority: luxury or necessity? Historical coincidence of industrial revolution and colonization was not an accident but a deliberate design. Without heavily populated colonies like India, the prosperity and industrial revolution in the U.K. cannot survive for a long time. The colonial rulers had the task of cultural colonialism, which provided a growing market for export of such goods and services from England to India. The rich Indians emulated the life style of the British Lords. Individual and national identities are lost in this cultural colonization which is now known as globalization. He is arguing that while selling the Modern Bread to private parties, the government didn't think of the urban poor and our poor school children. *In the seventh chapter* he narrates the fickle fashions in economic policy. Lord John Maynard Keynes (J.M. Keynes) was a great advocate of easy money policy and abundance of credit for economic prosperity. Keynesian prescriptions failed in developing countries due to inelastic nature of agriculture sector and high inflation. Keynes found D.Robertson's ideas inconvenient and chose to ignore it. An academically and theoretically sound thesis will not shy away from an academic debate. The relation between agriculture and industry does not form a part of the theoretical frame work of the General Theory of Keynes.Kenynes was highly intolerant of his critics and he had high hope in capitalism and he could avoid economists jumped into Marxist band wagon. Indian planning was over influenced by Keynesian school because of the economic experts trained in British Universities or Anglo-Saxon schools. In India Dr.B.S.Minhas resigned from Planning Commission protesting against high inflationary practice (Keynesian model of deficit financing).But no one from the academic world or Planning Commission came to his support. It is of importance to note that deficit financing started with the recommendation of the IMF in its report in 1953.N.Kaldor says that the deficit financing imply a corresponding increase in privately owned wealth. *The eighth chapter* is titled as ***Economic Darwinism–*** *survival of the richest*. This theory of economic Darwinism never considered natural resources

This theory of economic Darwinism never considered natural resources like forest wealth is for the needs of a village community, but for support of market forces motivated by greed and huge profit.

like forest wealth is for the needs of a village community, but for support of market forces motivated by greed and huge profit. A basic cultural clash is sought to be introduced in rural communities by destroying the culture of co-operation and replacing the same by the culture of competition. Daniel Headrick study has exposed the myth of private enterprise pioneering the industrial revolution in the 19th century. *The ninth chapter* makes a correlation between technology and economy. He argues that in the history of economic development no country has been benefited from a simple transfer of technology from another country. Science and innovation are different and one need not be confused with the other. Economic success of scientific knowledge, when put in the form of technology depends on numerous variable conditions, socio-economic situation being the major factor. He is arguing for developing indigenous technology suited to the local economy-village economy of India. But countries like India provide to the west an excellent market for dumping outdated technology. *In the tenth chapter*, he mentions the area of international capitalism and India. It is argued that there is close link between World Bank imperialism and the U.S.A.The Reagan administration of the U.S had a natural impulse of turning the agency from international development into an instrument to promote the private sector. Reagan administration was the first to realize that the battle for world dominance has shifted from the ideological front to the economic front and tailor its policies accordingly. Reagan administration chose the multilateral development banks, IMF and GATT for pursuing its policy of 'America first'.

Economic success of scientific knowledge, when put in the form of technology depends on numerous variable conditions, socio-economic situation being the major factor.

This book is a valuable contribution to the debate on western economic theories (theories developed to suit the development stage of western capitalists' economies) and the need for promoting native development models suited to its stage of economic development considering the historical, cultural, social and political dimensions.

(Kalyan Ray (2005) "Gobalisation or Colonisation", Deep & Deep Publications Pvt.Ltd, New Delhi)

ആർ. ശങ്കറും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപ്രസ്ഥാനവും

ഡോ. കെ. ജയപ്രസാദ്*

കേരളത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ-സാംസ്കാരികമണ്ഡലത്തിൽ ബഹുമുഖപ്രതിഭ തെളിയിച്ച വ്യക്തിത്വമാണ് ആർ. ശങ്കറിന്റേത്. എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിലൂടെ പൊതുരംഗത്തു വന്ന് കോൺഗ്രസിന്റെ അനിഷേധ്യനേതാവായി ഉയർന്ന് സംസ്ഥാന ഉപമുഖ്യമന്ത്രിയും മുഖ്യമന്ത്രിയുമായി ശോഭിച്ച ആർ. ശങ്കർ വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തു നടത്തിയ സംഭാവനയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തോടു കാണിച്ച വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത സമീപനവും എടുത്തുപറയേണ്ടതാണ്. ഹിന്ദുസമൂഹത്തിന്റെ ഐക്യത്തിനും, ഹിന്ദു ഏകീകരണത്തിനുമായി നടത്തിയ ശ്രമങ്ങളും വിലയിരുത്തപ്പെടേണ്ടതാണ്. സാമൂഹിക, രാഷ്ട്രീയ, വിദ്യാഭ്യാസ മണ്ഡലങ്ങളിൽ ശങ്കറിന്റെ ഇടപെടലുകൾ അർഹിക്കുന്ന തരത്തിൽ അവലോകനം ചെയ്യാതെ പോയതും ചില പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും ബോധപൂർവമായ ശ്രമംകൊണ്ടായിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപ്രസ്ഥാനത്തോടു വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത സമീപനമാണ് ശങ്കർ സ്വീകരിച്ചത്. കേരളത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയരംഗം കൂടാതെ ബൗദ്ധിക സാംസ്കാരികമണ്ഡലവും ഇടതുപക്ഷമേൽക്കോയ്മയിൽ അമർന്ന വേളയിലാണ് ശങ്കർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപ്രസ്ഥാനത്തിനെതിരെ പടനയിച്ചത്. വർഗ്ഗീയശക്തികൾക്കു മേൽക്കോയ്മയുണ്ടായിരുന്ന വിമോചനസമരത്തെ ശങ്കറിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കോൺഗ്രസ് പിന്തുണച്ചത് സ്റ്റാലിനിസത്തെ തളയ്ക്കാൻ ഒരു 'അടവുനയം' എന്ന നിലയിലായിരുന്നു. നെഹ്റുവിന്റെ എതിർപ്പുണ്ടായിട്ടും ഒരു വിഭാഗം കോൺഗ്രസ് നേതാക്കൾക്കു താത്പര്യമില്ലാതിരുന്നിട്ടും ആദ്യത്തെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസർക്കാരിനെ താഴെയിറക്കാൻ ശങ്കർ ശ്രമിച്ചത് ജനാധിപത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കാനായിരുന്നു. ശങ്കറിന്റെ ശ്രമമുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പിൽക്കാലത്ത് ബംഗാളിൽ ഉണ്ടായതുപോലെ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ പിൻബലത്തിൽ സ്റ്റാലിനിസ്റ്റുപാർട്ടി കേരളമടക്കി വാഴുമായിരുന്നു. ഭാരതഭരണഘടനയോടു കൂറില്ലാത്ത, ഭാരതത്തിന്റെ അഖണ്ഡതയിൽ വിശ്വാസമില്ലാത്ത കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുഭരണകൂടത്തെയാണ് വിമോചനസമരത്തിലൂടെ ശങ്കർ നേരിട്ടത്. 1962-ൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയിൽ ഒരു വിഭാഗം ചൈന അനുകൂല നിലപാടെടുത്തത് ശങ്കറിന്റെ നിലപാട് ശരിവയ്ക്കുന്നു. ഈ രാജ്യദ്രോഹസമീപനമാണ് ശങ്കർ നേരത്തെ തിരിച്ചറിഞ്ഞത്. 1957ൽ ഒറ്റയ്ക്ക് അധികാരത്തിൽവന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിക്ക് പിന്നീട് ഒരിക്കലും ജാതി-മതശക്തികളെ കൂടെ നിർത്താതെ അധികാരം ലഭിച്ചില്ല എന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്.

ആർ. ശങ്കർ വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തു നടത്തിയ സംഭാവനയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തോടു കാണിച്ച വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത സമീപനവും എടുത്തുപറയേണ്ടതാണ്. ഹിന്ദുസമൂഹത്തിന്റെ ഐക്യത്തിനും, ഹിന്ദു ഏകീകരണത്തിനുമായി നടത്തിയ ശ്രമങ്ങളും വിലയിരുത്തപ്പെടേണ്ടതാണ്.

** റീഡർ, പോസ്റ്റ് ഗ്രാഡ്വേറ്റ് ആൻഡ് റിസർച്ച് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് പൊളിറ്റിക്കൽ സയൻസ്, ശ്രീനാരായണ കോളജ്, കൊല്ലം. e-mail: kjayaprasad60@gmail.com*

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മുഖംവെടിഞ്ഞ് 'ഇടതു-ജനാധിപത്യ'ത്തിന്റെ ലേബൽ സ്വീകരിക്കാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടികൾ തയ്യാറായത് വിമോചനസമരത്തിന്റെ സ്വാധീനം കൊണ്ടാണ്. ഇതു ശങ്കറിന്റെ വിജയമാണ്.

ശങ്കറിനെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങളും ചർച്ചകളും ശങ്കറിന്റെ ജന്മശതാബ്ദിവർഷത്തിൽപോലും കാര്യമായിനടന്നില്ല. ഇടതുപക്ഷാഭിമുഖ്യമുള്ള കേരളത്തിലെ സാംസ്കാരിക-ബൗദ്ധികമണ്ഡലം ശങ്കറിന്റെ സ്മരണയെ ഭയക്കുന്നു. കാരണം ശങ്കർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളെ അതിന്റെ പൂർണ്ണമായ അർത്ഥത്തിൽ പഠിച്ചതിനുശേഷമാണ് എതിർത്തത്. അടിസ്ഥാന ജനവിഭാഗത്തിന്റെ ഉന്നമനത്തിനു വിപ്ലവ-രാഷ്ട്രീയശൈലി സഹായകമാകില്ല എന്നു ശങ്കർ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. ശങ്കറിന്റെ മുന്നറിയിപ്പു സ്വീകരിക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ് പുന്നപ്ര-വയലാറിൽ പിന്നാക്കജനവിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട തൊഴിലാളികൾ ബലിയാടായത്. അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുനേതാവിനുപോലും പരിക്കുപറ്റാത്ത ഈ സമരത്തിൽ നൂറുകണക്കിന് ഈഴവ-പിന്നാക്കവിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട തൊഴിലാളികൾ കൊല്ലപ്പെടുകയായിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസവും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയും പിന്നാക്കജനവിഭാഗങ്ങളുടെ പുരോഗതിക്കു ഗുണകരമാവില്ല എന്ന നിലപാട് ശങ്കറിനുണ്ടായിരുന്നു.

1930കളിൽ കേവലം സമരസംഘടനയായി അധഃപതിച്ച എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിനും ഈഴവസമുദായത്തിനും ആത്മാഭിമാനം പകർന്ന്, സ്വാശ്രയബോധമുണർത്തി, സമഗ്രപുരോഗതി ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ള കർമ്മപദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചത് ശങ്കറിന്റെ നേതൃത്വമാണ്. കുമാരനാശാന്റെയും ടി.കെ. മാധവന്റെയും അകാലനിര്യാണം എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിനു വൻനഷ്ടമുണ്ടാക്കി. വൈക്കം, ഗുരുവായൂർ സത്യാഗ്രഹസമരങ്ങൾ ഉയർത്തിയ ഹിന്ദുസാഹോദര്യം ദുർബലമായി. ഹിന്ദുമതത്തിൽനിന്നും ഈഴവസമുദായം പുറത്തുപോകണമെന്നു മിതവാദി കൃഷ്ണനെപ്പോലുള്ളവരുടെ വാദവും, സഹോദരൻ അയ്യപ്പന്റെയും സി. കേശവന്റെയും വിപ്ലവാശയങ്ങളും ഈഴവസമൂഹത്തിൽ ശക്തമായ ചലനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. നിരീശ്വരവാദത്തെയും യുക്തിവാദത്തെയും അവർ ശക്തിപ്പെടുത്തി. റഷ്യൻവിപ്ലവത്തിന്റെ ആരാധകരായിരുന്നു സഹോദരൻ അയ്യപ്പനും സി.കേശവനും. അങ്ങനെ ശ്രീനാരായണഗുരു വിഭാവനംചെയ്ത സാമൂഹികവിപ്ലവത്തിന്റെയും സാമൂഹികസമന്വയത്തിന്റെയും പാതയിൽനിന്ന് ഈഴവസമുദായത്തിലെ ഒരു വിഭാഗത്തെ രാഷ്ട്രീയവിപ്ലവത്തിന്റെ വക്താക്കളാക്കാൻ എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിന്റെ പുതിയ നേതൃത്വത്തിനു കഴിഞ്ഞു. മാത്രമല്ല, തിരുവിതാംകൂറിലെ നിവർത്തനസമരം (1931) വൈക്കം, ഗുരുവായൂർ സത്യാഗ്രഹങ്ങൾ ഉയർത്തിവിട്ട ഹിന്ദുസാഹോദര്യത്തിന്റെ തകർച്ചയ്ക്കു കാരണവുമായി. എൻ.എസ്.എസ്-എസ്.എൻ.ഡി.പി. നേതൃത്വങ്ങൾ രണ്ടു ചേരിയിലായി നിലയുറപ്പിച്ചു. സാമൂഹികനവോത്ഥാനത്തിന്റെ പന്ഥാവുവിട്ട്, രാഷ്ട്രീയസ്വപ്നങ്ങൾ താലോലിക്കാൻ സമുദായസംഘടനകൾ തുടങ്ങുന്നതു നിവർത്തനസമര

ശങ്കറിനെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങളും ചർച്ചകളും ശങ്കറിന്റെ ജന്മശതാബ്ദിവർഷത്തിൽപോലും കാര്യമായിനടന്നില്ല. ഇടതുപക്ഷാഭിമുഖ്യമുള്ള കേരളത്തിലെ സാംസ്കാരിക-ബൗദ്ധികമണ്ഡലം ശങ്കറിന്റെ സ്മരണയെ ഭയക്കുന്നു.

ത്തിലൂടെയാണ്.

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി രംഗത്തുവരുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലെ മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചു ജനങ്ങളെ ബോധവാന്മാരാക്കുന്നതിൽ സഹോദരൻ അയ്യപ്പനെപ്പോലുള്ളവർ വലിയ പങ്കുവഹിച്ചിരുന്നു. 1940കളോടെ സമുദായസംഘടനകളെ പിടിച്ചെടുക്കാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി ബോധപൂർവ്വമായ ശ്രമങ്ങൾ നടത്തി. 'എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തെ പിടിച്ചെടുക്കുക' എന്ന ആശയത്തിനു പ്രകടമായ രൂപം നൽകിയത് സ്റ്റേറ്റ് കോൺഗ്രസിന്റെ യുവചൈതന്യമായ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുവിഭാഗമായിരുന്നു. എല്ലാ ബഹുജന സംഘടനകളിലും പുരോഗമനവാദികളും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളും കടന്നുകൂടുക എന്നതായിരുന്നു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളുടെ കാഴ്ചപ്പാട്. അത് ഇന്ത്യൻകമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയുടെ ജനകീയ അടവുനയത്തിന്റെ കാലഘട്ടമായിരുന്നു.[1] (ദേശീയസ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തെയും ക്വിറ്റിന്ത്യാസമരത്തെയും തള്ളിപ്പറഞ്ഞ ബ്രിട്ടീഷ് അനുകൂല നിലപാടെടുത്ത കാലഘട്ടവുമായിരുന്നു അത്). ആയിടയ്ക്ക് ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെപ്പോലുള്ള കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുനേതാക്കൾ സമുദായസംഘടനകളുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ പങ്കെടുത്തു. ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിയോഗക്ഷേമസഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷനായി. ഈഴവരായ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റു നേതാക്കന്മാരും പ്രവർത്തകരും എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗകാര്യങ്ങളിൽ സജീവരായി. ആർ. സുഗതൻ, സി.ജി. സദാശിവൻ, സി.കെ. വേലായുധൻ മുതലായവർ തിരുവിതാംകൂർ എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിലും, പി.ഗംഗാധരൻ, ടി.കെ. രാമകൃഷ്ണൻ എന്നിവർ കൊച്ചി എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിലും സ്ഥാനങ്ങൾ വഹിച്ച കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളാണ്. സഹോദരൻ അയ്യപ്പൻ 1945-ൽ കൊച്ചിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ച ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ അവകാശപ്രഖ്യാപനറാലിയുടെയും സമ്മേളനത്തിന്റെയും നടത്തിപ്പിൽ പി. ഗംഗാധരനും ടി.കെ. രാമകൃഷ്ണനും നിർണ്ണായപങ്കുവഹിച്ചു.[2]

സംഘടനയ്ക്ക് പുതിയ ഊർജ്ജവും കരുത്തും പകരുന്നതിനും ബഹുജന അടിത്തറ വിപുലപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള ശ്രമങ്ങളാണ് ശങ്കർ ആദ്യം ചെയ്തത്. എൻ.എസ്.എസ്. ഉൾപ്പെടെ മറ്റു പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമായി അടുക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങളും ശങ്കറിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടായി.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് 1944ൽ ആർ. ശങ്കർ എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിന്റെ ജനറൽ സെക്രട്ടറിയാകുന്നത്. സംഘടനയ്ക്ക് പുതിയ ഊർജ്ജവും കരുത്തും പകരുന്നതിനും ബഹുജന അടിത്തറ വിപുലപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള ശ്രമങ്ങളാണ് ശങ്കർ ആദ്യം ചെയ്തത്. എൻ.എസ്.എസ്. ഉൾപ്പെടെ മറ്റു പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമായി അടുക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങളും ശങ്കറിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടായി. കേരളത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയമണ്ഡലം പുതിയ രൂപവും ഭാവവും കൈവരിക്കുന്നത് 1940കളിലാണ്. കോൺഗ്രസ് ദുർബലമാകുകയും പിന്നാക്കജനവിഭാഗങ്ങളിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി വേരുറയ്ക്കുന്നതും ഈ കാലഘട്ടത്തിലാണ്. ക്വിറ്റിന്ത്യാസമരത്തെത്തുടർന്ന് കോൺഗ്രസ് നേതൃത്വം പൂർണമായും ജയിലിലാകുകയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിക്ക് ബ്രിട്ടീഷ് സർക്കാരിന്റെ സഹായം ലഭിക്കുകയും അതിലൂടെ പ്രവർത്തനസ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തതും കേരളത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയുടെ വളർച്ചയ്ക്കു ശക്തിപകർന്നു. ഈ കാലഘട്ടത്തിലാണ് ദേശാഭിമാനി ആരംഭിച്ച് മാധ്യമ

രംഗത്തു പാർട്ടി കടന്നുവരുന്നത്. ക്വിറ്റിന്ത്യാസമരവിരുദ്ധമുദ്രാവാക്യങ്ങളും ജപ്പാൻവിരുദ്ധവികാരവും ഇളക്കിവിട്ട് സർക്കാരിന്റെ ഒത്താശയോടെ വിവിധ പ്രചാരണമാധ്യമങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് 1941-45 കാലഘട്ടത്തിൽ കമ്മ്യണിസ്റ്റുപാർട്ടി വൻശക്തിയായി. 1945-ൽ രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധം അവസാനിച്ചതോടെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപ്രചാരണയുദ്ധവും അവസാനിച്ചു. പിൽക്കാലത്ത് ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള തിരിച്ചടി ഭയന്നാണ് സർ. സി.പി. വിരുദ്ധസമരവും പുന്നപ്ര-വയലാർ സമരവും രൂപംകൊണ്ടത്.

നേതൃത്വരാഹിത്യംകൊണ്ട് ഒരു മഹാപ്രസ്ഥാനവും സമുദായവും ശ്രീനാരായണ ദർശനങ്ങളിൽനിന്ന് അകന്ന് വിപ്ലവരാഷ്ട്രീയപാതയിലേക്കു കാൽവച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിലാണ് എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗനേതൃത്വത്തിലേക്ക് ആർ.ശങ്കർ കടന്നുവരുന്നത്. ആത്മവിശ്വാസത്തിന്റെയും സ്വാഭിമാനത്തിന്റെയും സ്വാശ്രയത്തിന്റെയും പാതയാണ് അദ്ദേഹമൊരുക്കിയത്. നിഷേധത്തിന്റെ തത്ത്വശാസ്ത്രംപേറി അസഹിഷ്ണുത മുഖമുദ്രയാക്കിയ രാഷ്ട്രീയചാവേറുകളായി ഈഴവസമൂഹം മാറുന്നതു തടയാൻ ശങ്കറിനു കഴിഞ്ഞു. പിന്നാക്കസമുദായങ്ങൾ ചെങ്കൊടിയേന്തി വിപ്ലവപാത സ്വീകരിക്കുന്നത് ആത്മഹത്യാപരമാകുമെന്ന് അദ്ദേഹം തിരിച്ചറിഞ്ഞു. വിദ്യകൊണ്ട് പ്രബുദ്ധത നേടാനും, സാമൂഹികമണ്ഡലത്തിൽ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ നേതൃത്വം അലങ്കരിക്കുവാനും അടിസ്ഥാന ജനവിഭാഗങ്ങളെ തയ്യാറാക്കുവാനുള്ള കർമ്മപദ്ധതികളാണ് അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചത്. എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗം ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തു വൻകുതിച്ചുചാട്ടം നടത്തുന്നത് ശങ്കറിന്റെ നേതൃത്വത്തിലാണ്. പിൽക്കാലത്ത് ശങ്കറിന്റെ ഭരണകാലത്താണ് സംസ്ഥാനവ്യാപകമായി ഏതാണ്ട് അറുപതു കോളജുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത്. സാങ്കേതികവിദ്യാഭ്യാസമേഖലയിലും സംസ്ഥാനത്ത് നിരവധി സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉയരുന്നത് ശങ്കറിന്റെ ഭരണകാലത്താണ്. സംഘടനകൊണ്ടു ശക്തിയും വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ട് സ്വാതന്ത്ര്യവും നേടുകയെന്ന ഗുരുദേവന്റെ സന്ദേശം പ്രായോഗികതലത്തിൽ കൊണ്ടുവരാനാണ് ശങ്കർ ശ്രമിച്ചത്. സാംസ്കാരികമുന്നേറ്റം കൂടാതെ ഒരു പുരോഗതിയും ഉണ്ടാകില്ല. അവശവിഭാഗങ്ങൾ സാമൂഹികമായ അടിമത്തത്തിൽനിന്നു രാഷ്ട്രീയമായ അടിമതത്തത്തിലേക്കു പോകുന്നത് അദ്ദേഹം കണ്ടു. രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹികവും ആയ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടണമെങ്കിലും, ആ സ്വാതന്ത്ര്യം നിലനിർത്തണമെങ്കിലും, അവശജനവിഭാഗങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസം നേടണമെന്നു ശങ്കർ കരുതി.

നിഷേധത്തിന്റെ തത്ത്വശാസ്ത്രംപേറി അസഹിഷ്ണുത മുഖമുദ്രയാക്കിയ രാഷ്ട്രീയചാവേറുകളായി ഈഴവസമൂഹം മാറുന്നതു തടയാൻ ശങ്കറിനു കഴിഞ്ഞു. പിന്നാക്കസമുദായങ്ങൾ ചെങ്കൊടിയേന്തി വിപ്ലവപാത സ്വീകരിക്കുന്നത് ആത്മഹത്യാപരമാകുമെന്ന് അദ്ദേഹം തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിന്റെ അൻപതാം വാർഷികസമ്മേളനത്തിൽ ശങ്കറിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസവിപ്ലവത്തിന്റെ സന്ദേശം കാണാം. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: ഒരു വിഭാഗത്തിനും ഇനി പരിരക്ഷകളുടെ തണലിൽ മുന്നേറുക സാദ്ധ്യമല്ല. തുറന്ന രംഗത്ത് ആരോടും മത്സരിച്ച് ഏതു സ്ഥാനവും കരസ്ഥമാക്കാമെന്ന ആത്മവിശ്വാസവും അതിനുള്ള കഴിവും സമ്പാദിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ ഇനി ഏതു വിഭാഗത്തിനും ഇവിടെ കഴിഞ്ഞുകൂടുക സാദ്ധ്യമാകുക

യുള്ളൂ. ഈഴവർക്കും മറ്റുചില പിന്നാക്കസമുദായങ്ങൾക്കും സംസ്ഥാനസർക്കാരിൽനിന്നു പ്രാതിനിധ്യവിഷയത്തിൽ ചില രക്ഷാവ്യവസ്ഥകൾ തത്കാലം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കകം ആ വ്യവസ്ഥകൾ സ്വയം നശിക്കുന്നതാണ്. അതിനിടയിൽ ആരോടും മത്സരിച്ച് സ്വന്തം അവകാശം സംരക്ഷിക്കാനുള്ള പ്രാപ്തി ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കണം... സ്വാശ്രയശീലമൊന്നു മാത്രമേ നമ്മെ രക്ഷിക്കുകയുള്ളൂ. നമ്മുടെ സംഘടന ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വിദ്യാഭ്യാസസൗകര്യങ്ങൾ നൽകാം. ഈ സൗകര്യങ്ങൾ വേണ്ടപോലെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ നമ്മുടെ ചെറുപ്പക്കാർ മനഃപൂർവ്വം കരുതി പ്രവർത്തിച്ചില്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെയും അവരുടെയും ഭാവി ശോഭനമായിരിക്കുകയില്ല.[3]

എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിന്റെ മറ്റു നേതാക്കളിൽനിന്നു ഭിന്നമായി ആർ. ശങ്കറിന്റെ പാത ശ്രദ്ധേയമാകുന്നത്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഊന്നൽ സമരരൂപങ്ങൾക്കല്ല, മറിച്ച് സമുദായത്തിന്റെ സമഗ്രപുരോഗതിക്കു സഹായകമാകുന്ന കർമ്മപദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിലായതുകൊണ്ടാണ്. സഹോദരൻ അയ്യപ്പനും സി. കേശവനും സമരപാതയാണ് സ്വീകരിച്ചത്. സ്വയം ശാക്തീകരിക്കാതെ കേവലം സമരപാതയിലൂടെ മുന്നേറാൻ കഴിയില്ല എന്നു ശങ്കർ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. അറിവാണ് സ്വാതന്ത്ര്യം, അറിവാണ് ശക്തി. വിദ്യാഭ്യാസപുരോഗതിയിലൂടെ മാത്രമേ ഈഴവസമുദായം സ്വതന്ത്രമാകൂ, ശക്തമാകൂ എന്നു ശങ്കർ വിശ്വസിച്ചു.

രണ്ടാംലോകമഹായുദ്ധത്തെ ജനകീയയുദ്ധമെന്നു വിശേഷിപ്പിച്ച്, ദേശീയസ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തെ തുരങ്കംവച്ച് ബ്രിട്ടീഷ് അനുകൂലനിലപാടെടുത്ത കമ്മ്യൂണിസ്റ്റു പാർട്ടിക്ക് അതു മഹാപാപമാണെന്നും തെറ്റാണെന്നുമുള്ള ബോധം ഇപ്പോഴെങ്കിലും ഉണ്ടായോ എന്നു ശങ്കർ ചോദിക്കുകയുണ്ടായി.

ആർ.ശങ്കറും പുന്നപ്ര-വയലാർ സമരവും

ആർ. ശങ്കറിന്റെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസമീപനം ഏറെ പഠനമർഹിക്കുന്നു. കാരണം, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി നേതൃത്വം നൽകിയ പിന്നാക്കസമുദായത്തിൽപ്പെട്ട പാവപ്പെട്ട തൊഴിലാളികളെ ബലികൊടുത്ത പുന്നപ്ര-വയലാർസമരത്തെയും ആദ്യത്തെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസർക്കാരിന്റെ പതനത്തെയുംക്കുറിച്ചു പറയുമ്പോൾ ആദ്യം മുന്നിൽവരുന്നത് ആർ. ശങ്കറിന്റെ നാമമാണ്. 1945-ൽ എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിന്റെ വാർഷികറിപ്പോർട്ടിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയെ ശങ്കർ വിമർശിക്കുന്നു. രണ്ടാംലോകമഹായുദ്ധത്തെ ജനകീയയുദ്ധമെന്നു വിശേഷിപ്പിച്ച്, ദേശീയസ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തെ തുരങ്കംവച്ച് ബ്രിട്ടീഷ് അനുകൂലനിലപാടെടുത്ത കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിക്ക് അതു മഹാപാപമാണെന്നും തെറ്റാണെന്നുമുള്ള ബോധം ഇപ്പോഴെങ്കിലും ഉണ്ടായോ എന്നു ശങ്കർ ചോദിക്കുകയുണ്ടായി.[4]

1945-ൽ യുദ്ധാനന്തരം ഉടലെടുത്ത പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിലാണ് തിരുവിതാംകൂർ ദിവാനായ സി.പി. രാമസ്വാമി അയ്യർ അമേരിക്കൻമോഡൽ ഭരണപരിഷ്കാരം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ 'അമേരിക്കൻ മോഡൽ അറബിക്കടലിൽ' എന്ന മുദ്രാവാക്യവുമായി കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകൾ മുന്നിൽവന്നു. യുദ്ധാനന്തരമുണ്ടായ സാമ്പത്തികക്കുഴപ്പത്തിൽ നട്ടംതിരിയുകയായിരുന്നു തിരുവിതാംകൂർ. യുദ്ധമവസാനിച്ചതോടെ യുദ്ധാവ

ശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും മറ്റും രാപകൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഫാക്ടറികൾ അടച്ചുപൂട്ടി. തൊഴിലില്ലായ്മ പടർന്നുപിടിച്ചു. നിത്യോപയോഗസാധനങ്ങളുടെ വിലക്കയറ്റം സാധാരണക്കാരെ പട്ടിണിയിലേക്കും ദുരിതങ്ങളിലേക്കും പിടിച്ചുതള്ളി. അമ്പലപ്പുഴ-ചേർത്തലതാലൂക്കുകളിൽ പട്ടിണിമരണം വരെയുണ്ടായി. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് ഈ പ്രദേശത്തെ തൊഴിലാളികൾ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയുടെ പിന്തുണയിൽ പണിമുടക്കിലേക്കും സർക്കാർവിരുദ്ധസമരത്തിലേക്കും കടക്കുന്നത്. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയെ അടിച്ചമർത്താനും തകർക്കാനും ദിവാൻ സ്വീകരിച്ച നയത്തിന്റെ ഭാഗമായി അമ്പലപ്പുഴ-ചേർത്തലത്താലൂക്കുകളിൽ പട്ടാളത്തെയും പോലീസിനെയും വിന്യസിച്ചു. ക്രൂരമായ മർദ്ദനവും അഴിച്ചുവിട്ടു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയുമായി സഹകരിച്ച കോൺഗ്രസ് നേതാക്കളായ സി. കേശവനെയും കുമ്പളത്തു ശങ്കുപ്പിള്ളയെയും സർക്കാർ ജയിലിലടച്ചു. ഇതിനിടയിൽ 1946 സെപ്തംബർ 25-ാം തീയതി ആലപ്പുഴയിൽ വച്ചുകൂടിയ തൊഴിലാളി പ്രതിനിധികളുടെ സമ്മേളനത്തിൽ ക്ഷണിക്കപ്പെട്ട അതിഥിയായി സി. കേശവൻ പങ്കെടുത്തിരുന്നു.[5] അദ്ദേഹം കോൺഗ്രസിന്റെ പിന്തുണ തൊഴിലാളികൾക്ക് ഉണ്ടാകുമെന്ന് ഉറപ്പുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന് 1946 ഒക്ടോബർ 22 മുതൽ തൊഴിലാളികൾ പൊതുപണിമുടക്കു പ്രഖ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി.[6] കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി നേതൃത്വം നൽകിയ ഈ തൊഴിലാളിസമരത്തോട് അനുഭാവമുള്ള കോൺഗ്രസ് നേതാക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, സ്റ്റേറ്റ് കോൺഗ്രസ് അക്രമസമരത്തെ തള്ളിപ്പറഞ്ഞു. മറ്റുവിഭാഗങ്ങളും സമരത്തെ എതിർത്തു. ഇതിനിടയിൽ മർദ്ദനനടപടികൾ സർക്കാർ കർക്കശമാക്കി. എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗവും ആർ.ശങ്കറും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസമരത്തെ തള്ളിപ്പറഞ്ഞു. ശങ്കറിന് തന്റേതായ കാരണമുണ്ടായിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകൾ ശങ്കറിനെയും ശങ്കർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളെയും ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനകാരണം പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിലും രാഷ്ട്രീയസമീപനങ്ങളിലുമുള്ള അന്തരമായിരുന്നു.[7] കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകൾ ഈഴവരെ ദ്രോഹിക്കുകയും യോഗത്തെ തകർക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്ന ശങ്കറിന്റെ ആരോപണവും ശങ്കർ മുതലാളിപക്ഷക്കാരനാണെന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളുടെ ആരോപണവും അക്കാലത്തുനിലനിന്നിരുന്നു.

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി നേതൃത്വം നൽകിയ ഈ തൊഴിലാളിസമരത്തോട് അനുഭാവമുള്ള കോൺഗ്രസ് നേതാക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, സ്റ്റേറ്റ് കോൺഗ്രസ് അക്രമസമരത്തെ തള്ളിപ്പറഞ്ഞു. മറ്റുവിഭാഗങ്ങളും സമരത്തെ എതിർത്തു.

എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിന്റെ 42-ാം വാർഷികറിപ്പോർട്ടിൽ (1946) ശങ്കർ പുന്നപ്ര-വയലാർസമരത്തെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങനെ പറയുന്നു: "ഇനി എനിക്കു മുഖ്യമായി പറയുവാനുള്ളത് അമ്പലപ്പുഴയിലും ചേർത്തലയിലും ഈയിടെനടന്ന നിർഭാഗ്യകരമായ സംഭവങ്ങളെപ്പറ്റിയാണ്. അവിടെ തൊഴിലാളികൾ ആയുധമെടുത്തുകൊണ്ടു ഗവൺമെന്റിനെതിരായി സമരംചെയ്യുവാൻ ഒരുങ്ങുന്നതായും, അതിനെ നേരിടാൻ റിസർവു പോലീസും പട്ടാളവും സ്ഥലത്തെത്തിയിരിക്കുന്നതായും മറ്റും അറിവു ലഭിച്ചതനുസരിച്ച് യോഗം കൗൺസിലും ബോർഡും നിയോഗിച്ച സബ്കമ്മിറ്റി അംഗങ്ങളും തൊഴിലാളി

കളെ അവരുടെ ചിന്താശൂന്യമായ സംരംഭത്തിൽനിന്നു പിന്തിരിപ്പിക്കുവാനും ഒരു സംഘട്ടനമൊഴിവാക്കുവാനും ചെയ്ത യത്നത്തെപ്പറ്റി തുലാമാസം 13-ാം തീയതി ചേർത്തലയിൽനിന്നു ഞാനും, പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്ന പ്രസ്താവനയിൽ സാമാന്യമായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 95 ശതമാനവും ഈഴവരായ തൊഴിലാളികളെ ഈ സമരത്തിനൊരുക്കിനിർത്തിയ അന്യസമുദായക്കാരായ മുന്നണിനേതാക്കന്മാരെ സമീപിക്കുന്നതുകൊണ്ടു യാതൊരു ഫലവുമില്ലെന്നു ബോദ്ധ്യമായതിനാൽ ഞങ്ങൾ ഈഴവരായ നേതാക്കന്മാരെ നേരിട്ടു കണ്ടു. അവർ മറ്റു ചിലരുടെ താത്പര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഹോമിക്കപ്പെടുവാൻ പോകുകയാണെന്ന് അവരെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചുവരുന്ന വിവരം മനസ്സിലാക്കിയ മുന്നണിനേതാക്കന്മാർ അതിനിടയാകുന്നതിനുമുൻപുതന്നെ ഒരു സംഘട്ടനമുണ്ടാക്കി, സമാധാനം അസാദ്ധ്യമാക്കിത്തീർക്കണമെന്നു കരുതിക്കൂട്ടി പ്രവർത്തിക്കുകയും, പുന്നപ്രയിൽ പോലീസ്ക്യാമ്പ് തൊഴിലാളികളെവിട്ട് ആക്രമിപ്പിക്കുകയും, പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ കൊലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തതുമൂലമാണ് ഞങ്ങളുടെ സമാധാനശ്രമങ്ങൾ വിഫലമായി കലാശിച്ചത്. ഈഴവത്തൊഴിലാളികളെ മാത്രമല്ല, മുതലാളിമാരെപ്പോലും കേസുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഉയർന്നുവരുന്ന ആ സമുദായത്തെ ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തുന്നതിന് ഈയവസരം ഉപയോഗപ്പെടുത്തണമെന്നു തീർച്ചയാക്കി പ്രവർത്തിച്ച ചില അസൂയാലുക്കളായ ദുഷ്ടന്മാർ, ആഗ്രഹിച്ചതെല്ലാം നടത്തുന്നതിനു യോഗപ്രവർത്തകരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അനുവദിച്ചില്ല എന്നുകണ്ടപ്പോൾ, യോഗം സബ്കമ്മിറ്റിഅംഗങ്ങളെയും, വിശേഷിച്ച് എന്നെയുംപറ്റി മിഥ്യാപവാദങ്ങളും ദുഷ്പ്രചാരണങ്ങളും നടത്തുവാൻ ആരംഭിച്ചു."[8]

ബുദ്ധിയുടെ ലേശമെങ്കിലും ഉള്ളവരാരും വിശ്വസിക്കാത്ത നുണകൾ ഈ പാവങ്ങളെക്കൊണ്ടു വിശ്വസിപ്പിക്കുന്നതിനു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർക്കു കഴിഞ്ഞു. അങ്ങനെ തോക്കിന്റെ മുൻപിൽ അടയ്ക്കാമരവാരിയുമായി അവർ യുദ്ധത്തിനിറങ്ങി.

ചേർത്തല-അമ്പലപ്പുഴത്താലൂക്കുകളിലെ ഈഴവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ വിവരിച്ചശേഷം എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗത്തിന്റെ 42-ാം വാർഷികറിപ്പോർട്ടിൽ ശങ്കർ ഇങ്ങനെ തുടരുന്നു. "....ഇങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോഴാണ് അവർ ആരുടെയോ ആവശ്യത്തിനായുള്ള വിപ്ലവത്തിന്റെ ആയുധമായിത്തീർന്നത്. ബുദ്ധിയുടെ ലേശമെങ്കിലും ഉള്ളവരാരും വിശ്വസിക്കാത്ത നുണകൾ ഈ പാവങ്ങളെക്കൊണ്ടു വിശ്വസിപ്പിക്കുന്നതിനു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർക്കു കഴിഞ്ഞു. അങ്ങനെ തോക്കിന്റെ മുൻപിൽ അടയ്ക്കാമരവാരിയുമായി അവർ യുദ്ധത്തിനിറങ്ങി. ആപത്തുള്ള ഈ ഘട്ടം വന്നപ്പോഴേയ്ക്ക് ഈഴവേതരായ തൊഴിലാളികളും നേതാക്കന്മാരും മിക്കവാറും രംഗത്തുനിന്നു മാറി. മുന്നണിനേതാക്കന്മാർ പലരും ഒളിച്ചു. ചിലർ ഈ സംരംഭവുമായി തങ്ങൾക്കു ബന്ധമില്ലെന്നു പ്രസ്താവനകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു. പിന്മാറിക്കളയാൻ സാദ്ധ്യമാകാതെ മുന്നിലകപ്പെട്ടുപോയ അന്യരായ ചില നേതാക്കന്മാർ ഈ സാധുതൊഴിലാളികളെ ആഹുതിചെയ്യുവാൻ തന്നെ തീരുമാനിച്ചു. അങ്ങനെ പുന്നപ്രസംഭവമുണ്ടായി."[9]

പുന്നപ്ര-വയലാർസമരത്തെക്കുറിച്ചു മറ്റൊരു തരത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. 1946-ൽ നെഹ്റുവിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഇടക്കാലസർക്കാർ ഉണ്ടാകുകയും, ബ്രിട്ടൻ ഇന്ത്യ

വിടാൻ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു ഒരു പശ്ചാത്തലത്തിൽ ദിവാൻഭരണം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനു പുന്നപ്ര-വയലാർസമരംപോലെ ബുദ്ധിശൂന്യമായ ഒരു സമരം വേണ്ടിയിരുന്നില്ല. ക്വിറ്റിന്ത്യാസമരകാലത്തെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയുടെ ദേശദ്രോഹസമീപനം ജനങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കിയ വെറുപ്പും അവിശ്വാസവും നീക്കി ജനസ്വാധീനത വീണ്ടെടുക്കാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി രൂപപ്പെടുത്തിയ സമരമായിരുന്നു പുന്നപ്ര-വയലാർകലാപമെന്നു ശങ്കർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു.

ശങ്കർ ഒരുകാലത്തും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റനുഭാവം കാട്ടിയിട്ടില്ല. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയെയും പാർട്ടിപരിപാടികളെയും ശക്തമായി എതിർത്തിരുന്നു. എന്നാൽ അക്കാലത്ത് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റനുകൂലനിലപാടെടുത്ത നിരവധി എസ്.എൻ.ഡി.പി. നേതാക്കളുണ്ടായിരുന്നു. 1917 -ലെ റഷ്യൻവിപ്ലവത്തിനുശേഷം, ആ വിപ്ലവത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം വിവരിക്കാനും പ്രചരിപ്പിക്കാനും മുൻകൈയെടുത്ത നേതാക്കന്മാരായിരുന്നു മിതവാദി കൃഷ്ണനും സഹോദരൻ അയ്യപ്പനും. ആ വഴിയിലൂടെയാണ് സി. കേശവനും വരുന്നത്. സി. കേശവന്റെയും കെ.സി. കുട്ടന്റെയും നേതൃത്വത്തിൽ 1933 -ൽ ചേർത്തലയിൽ രൂപംകൊണ്ട "തിരുവിതാംകൂർ ഈഴവ യുവജനസമാജം" കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുവിപ്ലവാശയങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടതായിരുന്നു.[10] ചേർത്തലയിലെ മണ്ണിനെ വൈകാരികതലത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ച് വിപ്ലവസജ്ജമാക്കിയത് ഈ കൂട്ടായ്മയായിരുന്നു. പില്ക്കാലത്ത് സഹോദരൻ അയ്യപ്പനും സി. കേശവനും ജനാധിപത്യസോഷ്യലിസത്തിന്റെയും മിതവാദത്തിന്റെയും വക്താക്കളായെങ്കിലും, ഈഴവസമുദായത്തിലെ താഴെത്തട്ടിലെ വലിയൊരു വിഭാഗത്തെ അവർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിക്കു വേണ്ടി തയ്യാറാക്കുകയായിരുന്നു. സമൂഹം നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ ഈ നേതാക്കൾ വൈകാരികമായാണ് കണ്ടത്. എന്നാൽ ആർ. ശങ്കർ പ്രായോഗികതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ദീർഘവീക്ഷണത്തോടെയാണ് പ്രശ്നങ്ങളെ നേരിട്ടത്. ശ്രീനാരായണദർശനങ്ങളെ യുക്തിവാദത്തിന്റെ തലത്തിൽനിന്നാണ് സഹോദരൻ അയ്യപ്പനും സി. കേശവനും കണ്ടത്. യുവതലമുറയെ ശ്രീനാരായണനിൽനിന്ന് അകറ്റി മാർക്സിസത്തിൽ തളച്ചിടുന്നതിൽ ഇവർ വഹിച്ച പങ്ക് വളരെ വലുതാണ്.

ശ്രീനാരായണദർശനങ്ങളെ യുക്തിവാദത്തിന്റെ തലത്തിൽനിന്നാണ് സഹോദരൻ അയ്യപ്പനും സി. കേശവനും കണ്ടത്. യുവതലമുറയെ ശ്രീനാരായണനിൽനിന്ന് അകറ്റി മാർക്സിസത്തിൽ തളച്ചിടുന്നതിൽ ഇവർ വഹിച്ച പങ്ക് വളരെ വലുതാണ

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയിലെ സവർണ്ണനേതൃത്വം ഈഴവസമുദായത്തെ ബലിയാടാക്കുകയായിരുന്നു എന്ന സത്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞതിനാലാണ് ശങ്കർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുവിരുദ്ധനിലപാടെടുത്തത്. പുന്നപ്ര-വയലാറിൽ നടന്ന ഈഴവ കൂട്ടക്കുരുതിയാണ് ശങ്കറിനെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുവിരുദ്ധപക്ഷത്ത് ശക്തനായി നിലകൊള്ളാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. ഇന്നും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയുടെ രക്തസാക്ഷികളിൽ 95 ശതമാനവും ഈഴവരാണ് എന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണ്. കണ്ണൂരിലെ പാർട്ടി രക്തസാക്ഷികൾ മുഴുവനും ഈഴവരാണ് എന്നത് ശങ്കറിന്റെ ധാരണ ശരിവയ്ക്കുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപ്രസ്ഥാനം വലിയൊരു വിഭാഗം ജനങ്ങളെ, വിശേഷിച്ച് താഴെത്തട്ടിലുള്ള ഈഴവസമുദായാംഗങ്ങളെ, രാഷ്ട്രീയാന്ധതയുടെ ഇരുമ്പഴിക്കുള്ളിൽ തളച്ചിടു

ന്നത് ശങ്കർ തിരിച്ചറിഞ്ഞിരുന്നു.

1930കളിലും 40കളിലും സഹോദരൻ അയ്യപ്പനും സി. കേശവനും വാഴ്ത്തിയ സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ ഒരിക്കലും ശങ്കറിന് പ്രിയങ്കരമായിരുന്നില്ല. നെഹ്റുവിനെപ്പോലുള്ളവർ പോലും മഹത്തായി കരുതിയ സോവിയറ്റ് മാതൃക ശങ്കറിന് ആകർഷകമായിരുന്നില്ല. ജനാധിപത്യവിരുദ്ധമായ ഒരു വ്യവസ്ഥയും ശങ്കർ സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ല. 1991–ൽ സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ തകർന്നടിഞ്ഞപ്പോൾ ശരിവച്ചത് ശങ്കറിന്റെ ദീർഘവീക്ഷണം തന്നെയായിരുന്നു. "സോവിയറ്റ് മാതൃഭൂമി"യിൽ അമിതവിശ്വാസം പുലർത്തി സ്വപ്നജീവിയായവർ നിരാശരായി. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുഭരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശങ്കറിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് ശരിയാണെന്നു കാലം തെളിയിച്ചു.

ശങ്കറും വിമോചനസമരവും

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസർക്കാരിനെതിരായ വിമോചനസമരത്തിന്റെ നായകസ്ഥാനത്ത് ആർ. ശങ്കർ ഉണ്ടായിരുന്നു. ജാതിമതശക്തികൾ നയിച്ച വിമോചനസമരത്തിൽ കോൺഗ്രസ് പങ്കാളിയായത് അംഗീകരിക്കാത്ത കോൺഗ്രസുകാരുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ശങ്കറിന്റെ നിലപാട് വളരെ വ്യക്തമായിരുന്നു. വിപ്ലവത്തിലൂടെ ഭരണം പിടിച്ചെടുക്കാൻ പുറപ്പെട്ട കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി, ഒരു അടവുനയം എന്ന നിലയിലാണ് ഭാരതത്തിൽ ജനാധിപത്യപ്രക്രിയയിൽ പങ്കാളിയായത്. ഭരണഘടനയോട് പുറമെ കാണിച്ചിരുന്ന വിശ്വാസം ഒരു അടവു മാത്രമായിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുഭരണകൂടം 1959–ൽ നിലവിൽവന്നതോടെ അതിനെതിരായ മുന്നേറ്റവും ഉണ്ടായി. കത്തോലിക്കാസഭയാണ് അതിനു നേതൃത്വം നൽകിയത്. ആദ്യത്തെ രണ്ടുവർഷം കോൺഗ്രസ് കാഴ്ചക്കാരായി നോക്കിനിന്നു. 1959 ജനുവരിയിൽ ഇന്ദിരാഗാന്ധി കോൺഗ്രസിന്റെ പ്രസിഡന്റായി വരുകയും, അതേവർഷം ഏപ്രിലിൽ ആർ.ശങ്കർ കെ.പി.പി.സി.സി. പ്രസിഡന്റ് ആകുകയും ചെയ്തതോടെ കോൺഗ്രസിന്റെ സമീപനം മാറി. പ്രധാനമന്ത്രി നെഹ്റുവിനു താത്പര്യമില്ലാതിരുന്നിട്ടും ശങ്കർ വിമോചനസമരത്തിൽനിന്നു പിന്മാറിയില്ല. 1959 ജൂൺ 12–ാം തീയതി കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസർക്കാരിനെതിരായ കോൺഗ്രസ് സമരം പ്രഖ്യാപിച്ചു.[11] 1959 ജൂലൈ 31–ാം തീയതി കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസർക്കാരിനെ കേന്ദ്രസർക്കാർ പിരിച്ചുവിട്ടു. 1960–ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കോൺഗ്രസ് മുന്നണി വൻഭൂരിപക്ഷം നേടി അധികാരത്തിൽവന്നത് ശങ്കറിന്റെ രാഷ്ട്രീയശൈലിയുടെ വിജയം തന്നെയാണ്. വിമോചനസമരത്തിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കൾ വർഗ്ഗീയശക്തികളാണെന്നതിൽ തർക്കമില്ല.[12] എന്നാൽ ശങ്കറിന്റെ നിലപാട് ജനാധിപത്യവിരുദ്ധമാണ് എന്നു പറയാനാവില്ല. കാരണം ജനാധിപത്യാശയങ്ങളിൽ അടിയുറച്ച പ്രസ്ഥാനമല്ല കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി. ജനാധിപത്യവ്യവസ്ഥയെ അവർ ഉപയോഗിക്കുകയായിരുന്നു. ഇത്തരം അടവുനയത്തെ തകർക്കേണ്ടത് ജനാധിപത്യവാദികളുടെ കടമയാണ്. സംസ്ഥാനത്ത് ഉയർന്നുവന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുവിരുദ്ധവികാരത്തെ കണ്ടില്ല എന്നു നടിക്കുന്നത് പ്രതി

ജനാധിപത്യാശയങ്ങളിൽ അടിയുറച്ച പ്രസ്ഥാനമല്ല കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി. ജനാധിപത്യവ്യവസ്ഥയെ അവർ ഉപയോഗിക്കുകയായിരുന്നു.

പക്ഷമായ കോൺഗ്രസിനു യോജിച്ചതല്ല എന്നു ശങ്കർ വിശ്വസിച്ചു. ജനാധിപത്യവിരുദ്ധ സർക്കാരിനെ ജനാധിപത്യവിരുദ്ധസമരത്തിലൂടെ പുറത്താക്കുകയായിരുന്നു ജനങ്ങൾ. 1960–ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ജനങ്ങൾ ആ സമരത്തെ ശരിവയ്ക്കുകയായിരുന്നു.

കേരളത്തിൽ ജനാധിപത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു വേദിയൊരുക്കിയതിൽ ശങ്കറിനു വലിയ പങ്കുണ്ട്. സംഘടിതമതശക്തികൾ എക്കാലത്തും കേരളത്തിൽ ശക്തമായിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസെൽഭരണം ജനാധിപത്യത്തെ തകർക്കുമെന്നു ശങ്കർ വിശ്വസിച്ചു. ഇന്നും കണ്ണൂർജില്ലയിൽ കാണുന്ന 'രാഷ്ട്രീയസംസ്കാരം' കേരളത്തിൽ വ്യാപിപ്പിക്കാൻ നടത്തിയ ശ്രമമാണ് ജാതി–മതശക്തികൾ പിന്തുണച്ച വിമോചനസമരത്തിലൂടെ തകർത്തത്. വിമോചനസമരത്തിൽ വർഗ്ഗീയതയുടെ അതിപ്രസരമുണ്ടെങ്കിലും, ജനാധിപത്യകേരളത്തിന് അതു വലിയ സംഭാവന ചെയ്തു. കേരളം ഏകകക്ഷിഭരണത്തിൽ തളയ്ക്കപ്പെടുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടത് വിമോചനസമരത്തിന്റെ നേട്ടം കൊണ്ടാണ്.

1960–ൽ നടന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കോൺഗ്രസ്–പി.എസ്.പി. മുന്നണി കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിയെ തോല്പിച്ചു. പട്ടം താണുപിള്ള മുഖ്യമന്ത്രിയായി രൂപവത്കരിച്ച മന്ത്രിസഭയിൽ ശങ്കർ ഉപമുഖ്യമന്ത്രിയായി. തുടർന്ന് 1962ൽ അദ്ദേഹം മുഖ്യമന്ത്രിയായി. ശങ്കറിന്റെ ഭരണനൈപുണ്യം തെളിയിക്കുന്ന നടപടികളാണ് കേരളം കണ്ടത്. 1957ൽ അധികാരത്തിൽവന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുസർക്കാർ വിദ്യാഭ്യാസമാനേജ്മെന്റിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ബിൽ കൊണ്ടുവന്നാണ് വിവാദമുണ്ടാക്കിയത്. എന്നാൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ വ്യാപനത്തിന് ഊന്നൽ നൽകിയില്ല. എന്നാൽ ശങ്കർഭരണം വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് വൻകുതിച്ചുചാട്ടമാണു നടത്തിയത്. ശങ്കറിന്റെ ഭരണകാലത്ത് ആരംഭിച്ച ബഹുഭൂരിപക്ഷം വിദ്യാലയങ്ങളും ഗ്രാമീണമേഖലയിലാണ്. അടിസ്ഥാനജനവിഭാഗങ്ങളെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെ പ്രബുദ്ധമാക്കാൻ വിജയകരമായ പ്രവർത്തനം കാഴ്ചവച്ച മഹാനായ നേതാവായി ശങ്കറിനെ ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തും.

വിമോചനസമരത്തിൽ വർഗ്ഗീയതയുടെ അതിപ്രസരമുണ്ടെങ്കിലും, ജനാധിപത്യകേരളത്തിന് അതു വലിയ സംഭാവന ചെയ്തു. കേരളം ഏകകക്ഷിഭരണത്തിൽ തളയ്ക്കപ്പെടുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടത് വിമോചനസമരത്തിന്റെ നേട്ടം കൊണ്ടാണ്.

ചുരുക്കത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റു കോട്ടയായി ചിത്രീകരിച്ച കേരളത്തിൽ അതിനു കടിഞ്ഞാൺ ഇട്ടുകൊണ്ട്, ജനാധിപത്യകേരളത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് ഏറെ സംഭാവനചെയ്ത വ്യക്തിത്വമാണ് ആർ.ശങ്കറിന്റേത്. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടിക്ക് ജനാധിപത്യപാർട്ടികളുടെ പിന്തുണയില്ലാതെ പിന്നീടൊരിക്കലും അധികാരത്തിൽ വരാൻ കഴിയാത്തതും ശങ്കറിന്റെ രാഷ്ട്രീയതന്ത്രത്തിന്റെ വിജയമാണ്. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വിപ്ലവാശയങ്ങളെ വിദ്യാഭ്യാസവിപ്ലവത്തിലൂടെയാണ് ശങ്കർ നേരിട്ടത്. ശങ്കർ സ്ഥാപിച്ച ബഹുഭൂരിപക്ഷം വിദ്യാലയങ്ങളും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുശക്തികേന്ദ്രങ്ങളിലായിരുന്നു. അത് ജനാധിപത്യകേരളത്തിന്റെ അടിത്തറപാകലായിരുന്നു.

കുറിപ്പുകൾ

1. *ഇ.എം.എസ്. സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ*, ഏ.കെ.ജി. പഠനഗവേഷണകേന്ദ്രം, തിരുവനന്തപുരം, 1999, വോള്യം 4, പേജ് 55–60
2. എം.കെ. കുമാരൻ, *ആർ. ശങ്കർ ജീവചരിത്രം,* സാംസ്കാരികപ്രസിദ്ധീകരണവകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ, തിരുവനന്തപുരം, 1987, പേജ് 176
3. അതേ പുസ്തകം, പേജ് 209–10
4. അതേ പുസ്തകം, പേജ് 247
5. ആർ. പ്രകാശം, *സി. കേശവൻ*, സാംസ്കാരികപ്രസിദ്ധീകരണവകുപ്പ്, കേരളസർക്കാർ, തിരുവനന്തപുരം, 2002, പേജ് 195–96
6. ജി. യദുകുലകുമാർ, *കെ.വി. പത്രോസ്-കുന്തക്കാരനും ബലിയാടും*, ഡി.സി. ബുക്സ്, 1996
7. എം.കെ. കുമാരൻ, ആർ. ശങ്കർ, ജീവചരിത്രം, സാംസ്കാരികപ്രസിദ്ധീകരണവകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ, തിരുവനന്തപുരം, 1987, പേജ് 274
8. അതേ പുസ്തകം, പേജ് 271–72
9. അതേ പുസ്തകം, പേജ് 277
10. ആർ. പ്രകാശം, *സി. കേശവൻ*, സാംസ്കാരികപ്രസിദ്ധീകരണവകുപ്പ്, കേരളസർക്കാർ, തിരുവനന്തപുരം, 2002, പേജ് 93
11. കെ.ജി. ഗോപാലകൃഷ്ണൻനായർ, *വിമോചനസമരം ഒരു പഠനം*, ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം, പേജ് 162
12. ഹരീന്ദ്രനാഥക്കുറുപ്പ്, *മന്നത്തു പത്മനാഭൻ*, എൻ.എസ്.എസ്. ചങ്ങനാശ്ശേരി, 1997

കഥാകൃത്തിന്റെ തിരിച്ചുവരവ്

കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ 'കാലത്തിന്റെ പരിഛേദ'ത്തെ മുൻനിർത്തി ഒരു വീണ്ടുവിചാരം

ഡോ. എ.എം. ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ*

എഴുത്ത് എന്ന ഗൗരവമേറിയ പ്രവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുന്നവരൊക്കെയും ഒന്നുപോലെ പ്രതിഷ്ഠനേടുന്നതായി ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തുന്നില്ല. എഴുത്തുകാരന്റെ രചനാവ്യക്തിത്വത്തിന്റെ പ്രത്യേകത മുതൽ എഴുത്തിന്റെ താത്കാലികാവശ്യകത വരെയുള്ള നിരവധി കാരണങ്ങളാലാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്. ചില എഴുത്തുകാർ തങ്ങളുടെ കാലത്തുതന്നെ ഉന്നതമായ സ്ഥാനലബ്ധിക്ക് അർഹത നേടുന്നു. മറ്റു ചിലരാകട്ടെ, ജീവിതകാലത്തിനുശേഷം മാത്രം അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്നു. മൂന്നാമത് ഒരു കൂട്ടരുണ്ട്. അവർ സാഘോഷം ജീവിക്കുകയും മരണശേഷം വിസ്മൃതരാകുകയും ചെയ്യുന്നു. സാഹിത്യബാഹ്യവും തികച്ചും ഭൗതികവുമായ സാഹചര്യങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യം നിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന 'സൗഭാഗ്യ'മാണിത്. ചരിത്രത്തിൽ അവർ പക്ഷേ അപഹാസ്യരായി മാത്രം അവശേഷിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതിലൊന്നും പെടാത്ത ഏതാനുംപേർ ഏതുഭാഷയിലും എല്ലാക്കാലത്തും ഉണ്ടായിരിക്കും. സൂക്ഷ്മമായ നിരീക്ഷണശേഷിയും വിശാലമായ ലോകപരിചയവും ആഴമുള്ള അറിവുമെല്ലാമുള്ളവർ തന്നെയാണ് അവർ. എങ്കിലും എഴുത്തുകാരൻ എന്ന അസ്തിത്വത്തിനുപരി മറ്റേതൊക്കെയോ മേൽവിലാസങ്ങളുമായി കർമപഥം താണ്ടുവാനായിരിക്കും അവരുടെ നിയോഗം. ഈ വകുപ്പിൽപെടുന്ന എഴുത്തുകാരനാണ് ശ്രീ. കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണൻ. തന്റെ ഈ ഭാഗധേയം വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞതുകൊണ്ടും നർമത്തിന്റെ അനുഗ്രഹം സിദ്ധിച്ചതുകൊണ്ടും ശ്രീ രാധാകൃഷ്ണൻ സ്വയം ഒരെഴുത്തുകാരനെന്നു പറയാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. പകരം 'പേനയുന്തി' എന്നു മാത്രമേ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ.

എഴുത്ത് എന്ന ഗൗരവമേറിയ പ്രവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുന്നവരൊക്കെയും ഒന്നുപോലെ പ്രതിഷ്ഠനേടുന്നതായി ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തുന്നില്ല. എഴുത്തുകാരന്റെ രചനാവ്യക്തിത്വത്തിന്റെ പ്രത്യേകത മുതൽ എഴുത്തിന്റെ താത്കാലികാവശ്യകത വരെയുള്ള നിരവധി കാരണങ്ങളാലാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്.

ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി അറുപതുകളിൽ മലയാളസാഹിത്യലോകത്തു പ്രവേശിച്ച കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണൻ ചരിത്രഭൂമിയായ നെയ്യാറ്റിൻകരത്താലൂക്കിലെ റസ്സൽപുരത്താണു ജനിച്ചത്. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസവും കായികതാരമെന്ന ഖ്യാതിയും ഒന്നിച്ചുനേടിയ ഇദ്ദേഹം ഭാരതസർക്കാരിന്റെ ആഭ്യന്തരവകുപ്പിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു. വ്യത്യസ്തമായ ലോകാനുഭവങ്ങളും വിദേശഭാഷാപരിജ്ഞാനവും നേടുന്നതിന് ഈ അവസരം

* *റീഡർ, മലയാളവിഭാഗം, ബസേലിയസ് കോളജ്, കോട്ടയം*

അദ്ദേഹത്തിനു പ്രയോജനപ്പെട്ടു. സഹജമായ അന്വേഷണതാത്പര്യവും സ്ഥിരമായ പഠനോത്സാഹവും ഒത്തിണങ്ങിയിരുന്നതിനാൽ തത്ത്വചിന്ത, ചരിത്രം മുതലായ വിഷയങ്ങളിലും അവഗാഹം നേടാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചു. ഉപന്യാസം, നോവൽ, കഥ, കവിത, നാടകം, ചരിത്രം എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിലായി അനേകം കൃതികൾ കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റേതായി ഇതിനകം പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

മൗലികമായ രചനാരീതിയും ആർജ്ജവമുള്ള പ്രാദേശികഭാഷാപ്രയോഗസാമർത്ഥ്യവുമുള്ള കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ 'കാലത്തിന്റെ പരിച്ഛേദം' എന്ന കഥാസമാഹാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനാസവിശേഷതകൾ മിക്കതും പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന കൃതിയാണ്. പ്രഭാത് ബുക്സ് പ്രസിദ്ധീകരണമായ (2006) ഇതിൽ നാല്പത്തിമൂന്നു കഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. വേദാന്തം മുതൽ വീട്ടുകാര്യം വരെ പ്രമേയമായിട്ടുള്ള ഇക്കഥകളിൽ വലിയ വലിയ ലോകകാര്യങ്ങൾക്കൊപ്പം നാട്ടുവിശേഷങ്ങളും സരസമായി ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ആധുനികലോകത്തിൽ നിർണ്ണായകസ്വാധീനത ചെലുത്തിയ സോഷ്യലിസം, കമ്മ്യൂണിസം, എക്സിസ്റ്റെൻഷ്യലിസം തുടങ്ങിയവയെക്കുറിച്ചുള്ള നിരീക്ഷണങ്ങളോ വിമർശനങ്ങളോ പരിഹാസങ്ങളോ ഒക്കെ എഴുത്തുകാരന്റെ ലോകവീക്ഷണത്തിന്റെ ഭാഗമെന്ന നിലയിൽ ചില കഥകളിൽ പ്രകടമാകുന്നുണ്ട്.

ആധുനികലോകത്തിൽ നിർണ്ണായകസ്വാധീനത ചെലുത്തിയ സോഷ്യലിസം, കമ്മ്യൂണിസം, എക്സിസ്റ്റെൻഷ്യലിസം തുടങ്ങിയവയെക്കുറിച്ചുള്ള നിരീക്ഷണങ്ങളോ വിമർശനങ്ങളോ പരിഹാസങ്ങളോ ഒക്കെ എഴുത്തുകാരന്റെ ലോകവീക്ഷണത്തിന്റെ ഭാഗമെന്ന നിലയിൽ ചില കഥകളിൽ പ്രകടമാകുന്നുണ്ട്.

എന്നാൽ കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ ഇപ്പുസ്തകത്തിലെ പല പ്രധാന കഥകളിലും പശ്ചാത്തലമായിരിക്കുന്നത് സ്വന്തം ഗ്രാമവും അവിടത്തെ കൊച്ചുകൊച്ചു ജീവിതാനുഭവങ്ങളുമാണ്. അവയെ അതിശയോക്തിരഹിതമെങ്കിലും സരസവും ഹൃദ്യവുമായി അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള സത്യസന്ധത അദ്ദേഹം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത് അഭിനന്ദനീയമാണ്. റസ്സൽപുരം, ബാലരാമപുരം, വടകോട്, നെയ്യാറ്റിൻകര, ആര്യനാട്, കാട്ടാക്കട തുടങ്ങിയ തെക്കൻതിരുവിതാംകൂറിലെ വീര്യം മുറ്റിയ മണ്ണിന്റെ പശിമ ഇക്കഥകളിൽ പച്ചയായി അനുഭവപ്പെടുന്നു. സി.വി. രാമൻപിള്ളയ്ക്കുശേഷം ജി. വിവേകാനന്ദൻ, കാട്ടാക്കട ദിവാകരൻ, ജി.എൻ. പണിക്കർ, എസ്.വി. വേണുഗോപൻ നായർ, എം. സനൽകുമാർ തുടങ്ങിയ ഇവിടത്തെ ഗദ്യകാരന്മാർ സാക്ഷാത്കരിച്ച ജീവിതാവസ്ഥകൾ ഇവയിലും തിടം വച്ചുനില്ക്കുന്ന കാഴ്ച ചേതോഹരം തന്നെ. ഈവിധത്തിൽ വ്യക്തി, കുടുംബം, സമൂഹം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിരവധി തനിമകൾ ഈ രചനകളിൽ പുനർജ്ജനിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരർത്ഥത്തിൽ പ്രാദേശിക ജനജീവിതപഠനത്തിനു ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഉപാദാനവസ്തുക്കളാണിവ. എന്നാൽ കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണൻ എന്ന കഥാകൃത്തിന്റെ സ്വത്വം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു നിർബന്ധമായും ആശ്രയിക്കേണ്ട കഥകൾ മറ്റുചിലതാണ്. അതിനാൽ മുഖ്യമായും അവയെ അവലംബിച്ചാണ് ഇനിയുള്ള പ്രതിപാദനം.

കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ കഥകളുടെ പ്രധാന സവിശേഷത കുടികൊള്ളുന്നത്

അവയുടെ പ്രമേയതലത്തിലാണ്; ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ കണ്ണിൽപ്പെടുന്ന ഘടനാപരമായ ഹ്രസ്വതയിലല്ല. അത് കഥാകൃത്തിന്റെ വിപുലമായ സാഹിത്യപരിചയവും സ്വാംശീകരണശേഷിയും വിശകലനാത്മകമായ അവതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കൂടാതെ അവയ്ക്കെല്ലാം നിയാമകമായ തത്ത്വാത്മകതയുമായും. ഒരുപക്ഷേ ഈ തത്ത്വചിന്താപരമായ ആന്തരികവിതാനം തന്നെയാകണം ഈ കഥകളെ വ്യതിരിക്തവും ശ്രദ്ധേയവുമാക്കുന്ന മുഖ്യഘടകം. ഈ സവിശേഷതകൾ ഒത്തിണങ്ങിയ രണ്ടു പ്രധാന രചനകളാണ് 'വേദാന്തവും അതല്ലാത്തതും' 'ഖസാക്കിൽനിന്ന് പ്രവാചകനിലേക്ക്' എന്നിവ. ആദ്യം 'വേദാന്തവും അതല്ലാത്തതും' എന്ന കഥ തന്നെ പരിശോധിക്കാം.

ഒ.വി. വിജയന്റെ കൃതികളുമായുള്ള ആത്മസല്ലാപം കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ കഥകൾക്കു സ്വകീയമായ ഭൂമിക തീർക്കുന്നതു പലപ്പോഴും കാണാനാകും. ഈ കഥ അതിന്റെ ഒന്നാമത്തെ ഉദാഹരണമാണ്. 'ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസ'ത്തിലെ ചില സമാഗമങ്ങളെ, അന്വേഷണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച നോവലിലെ വിച്ഛിത്തികൾ പൂരിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമമാണ് ഇതിൽ അദ്ദേഹം നടത്തുന്നത്. വിജയന്റെ രചനാലോകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തമായ കണ്ടറിവുകൊണ്ടു മാത്രം സംഭവിക്കുന്നതാണ് ഇതെന്നു പറയാനാവില്ല. അതിനപ്പുറം, വിജയന്റെ രചനാവേളയിലെ ചിത്തവൃത്തികളെയും ധ്യാനപൂർത്തികളെയും മനസ്സുകൊണ്ടു വീണ്ടെടുക്കുന്നതിന്റെ ഫലം തന്നെയാണ് ഇത്. കേവലമായ ആരാധനയ്ക്കും അനുകരണത്തിനുമതീതമായ ഒരു സർഗവൃത്തിയായി ഈ സങ്കേതം പരിണമിക്കുന്നതിനു ഹേതു ഇതാണ്.

ഒ.വി. വിജയന്റെ കൃതികളുമായുള്ള ആത്മസല്ലാപം കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ കഥകൾക്കു സ്വകീയമായ ഭൂമിക തീർക്കുന്നതു പലപ്പോഴും കാണാനാകും. ഈ കഥ അതിന്റെ ഒന്നാമത്തെ ഉദാഹരണമാണ്.

ഖസാക്കിലെ തുന്നൽക്കാരനായ മാതവൻ നായർ (മാധവനെ മാതവൻ എന്നേ ശ്രീ രാധാകൃഷ്ണൻ എഴുതൂ; കഥാകൃത്തിന്റെ വ്യക്തിത്വസവിശേഷതയുടെ ഒരടയാളം) എന്ന കഥാപാത്രത്തിലൂടെ നടത്തുന്ന അന്വേഷണമാണ് ഈ കഥ എന്നുവേണമെങ്കിൽ ഒറ്റ വാക്യത്തിൽ ഒതുക്കാൻ സാധിക്കും. അപഥസഞ്ചാരിണിയായ അമ്മയുടെ കൺവെട്ടത്തിൽനിന്നകന്ന് വേദാന്തം പഠിക്കാൻ പുറപ്പെട്ട ഈ മനുഷ്യൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു അന്വേഷകനാണ്. രവിയുമായുള്ള അയാളുടെ കൂടിക്കാഴ്ച, പിന്നീട് അവർ തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണങ്ങൾ ഒക്കെയും അറിവുകളുടെ അവസാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവിന്റെ വിനിമയങ്ങളോ സ്ഥിരീകരണങ്ങളോ ആയിട്ടാണ് അനുഭവപ്പെടുന്നത്. ആസ്ട്രോഫിസിക്സിനും ഭൗതികവാദികളായ തത്ത്വചിന്തകർക്കും പാശ്ചാത്യമനീഷികൾക്കും പകർന്നേകാൻ സാധിച്ച രവിയുടെ അറിവിനെയത്രയും ഇംഗ്ലീഷറിയാത്ത മാതവൻനായർ നിരാകരിക്കുന്നതു കാണേണ്ട കാഴ്ച തന്നെ. 'ഞാനൊരാശ്രമത്തിലും സമാധാനം കണ്ടിട്ടില്ലാട്ടോ' എന്നു പരിതപിച്ച രവിക്കാണ് തന്റെ ഗുരുവായ കടച്ചിക്കൊല്ലന്റെ അനുഭവസാക്ഷ്യത്തിലൂടെ മാതവൻനായർ സമാധാനം പരുന്നത്. "..... കണ്ണുകാണാൻ വയ്യാതെയായിട്ടും ഗുരു സദാ ആനന്ദത്തിലാർന്നു. കാണാൻ കണ്ണുവേണ്ടെന്നാ മൂപ്പരുടെ പക്ഷം. ആ ആനന്ദം സമാതാനം നോമ്മുക്ക് പകർന്നുത

രാനും ആ മനുഷ്യനു കഴിയേന്ന് വച്ചാല് അത് ചെറിയ കാര്യമല്ലല്ലോ."

എന്നുമാത്രമല്ല, മനസ്സിന്റെ ആ സമനില തന്നിൽ നിലനില്ക്കുന്നതിന്റെ ഉദാഹരണമായി താൻ ഇന്നലെ അമ്മയ്ക്ക് കോസടിയും തലയണകളും വാങ്ങിക്കൊടുത്തതും മാതവൻനായർ ഒട്ടും വികാരംകൂടാതെ രവിക്കു വിവരിച്ചുകൊടുത്തു. അതും അമ്മയുടെ പരപുരുഷബന്ധം നേരിൽ കണ്ടറിഞ്ഞതിനുശേഷം. തുടർന്ന് 'മൃത്യു നിശ്ചയമായിരിക്കെ അതറിയുന്നവന് പിന്നെ പ്രവർത്തിക്കാൻ പ്രേരകമായി എന്തുണ്ട്?' എന്ന രവിയുടെ ചോദ്യത്തിനും മാതവൻനായർ ഉത്തരം നല്കുന്നുണ്ട്:

"അതാണോ വല്യകാര്യം? മൃത്യു നിശ്ചയമാണെന്ന് എപ്പോഴും ഓർക്കുമ്പോഴാണ് കർമശേഷിയും വിവേകവും ഉണരുന്നതെന്നാണ് ഗുരുവിന്റെ പക്ഷം. അന്യന്റെ ചിത കത്തിയമരുന്നതു കാണുമ്പോഴും തനിക്കു മരണമുണ്ടെന്നു നിനയ്ക്കാൻ തയ്യാറാകാത്തവരാണു ഭൂരിപക്ഷം. അവരുടെ കർമവും ചിലന്തിയുടെ ശവം വലിച്ച് മാളത്തിലെത്തിക്കുന്ന ഉറുമ്പിന്റെ നിലവാരത്തീന്ന് ഉയരുന്നില്ല."

ഇതുകഴിഞ്ഞ് ആ സംഭാഷണം മുന്നേറുന്നത് ഭഗവദ്ഗീതയിലെ കർമരഹസ്യത്തെ, കർമയോഗത്തെ വിശദമാക്കുംവിധം മാതവൻനായരുടെ വാക്കുകൾ വൈശദ്യമാളുന്നതായിട്ടാണ്:

".... കർമം ശ്വാസോച്ഛ്വാസംപോലെ സ്വാഭാവികമാണെന്നും, അതിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ കഴിയില്ലെന്നും ചിലരിൽനിന്നും ചിലപ്പോൾ അത്- കർമം- സ്വയം ഒഴിഞ്ഞുപോവുക മാത്രമേ സാധ്യമാകൂ എന്നും കൂടി ബോധിക്കൂ. ഗുരു പറഞ്ഞ ഒരു കാര്യം കൂടി നിങ്ങളോടു പറയട്ടെ. നോമ്മടെ പ്രാണൻ ജഗൽപ്രാണനിൽ ലയിക്കുന്നു. അഗ്നി അഗ്നിയിൽ ലയിക്കുന്നു. കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ട ഈ ശരീരം ശിഥിലമായി ചാമ്പലാകുന്നു. നമുക്കു വിധിക്കപ്പെട്ട കാലത്തെ കർമങ്ങൾമാത്രം കണക്കിലെടുക്കപ്പെടുന്നു."

സത്യത്തില് നിങ്ങൾക്ക് കാണണംന്ന് ആശയിണ്ടെങ്കില് ഗുരു നിങ്ങളെത്തേടി ഇങ്ങോട്ടന്നെ വരും. നോമ്മള് ഒരു ചുവട് അങ്ങോട്ടു വച്ചാല് ആയിരം ചുവട് ഇങ്ങോട്ട് അടുത്തുവരും. വിശ്വസിക്ക. മരണത്തെത്തേടി ആരും പോകേണ്ടതില്ല. മരണം നമ്മെ അന്വേഷിച്ചെത്തിക്കൊള്ളുമെന്ന് നമ്മക്കറിയില്ലേ? മോക്ഷവും അങ്ങനെതന്നെ.

പിന്നീടത് അവിടെനിന്നും മുന്നോട്ടുനീങ്ങി 'ശരീരത്തിന്റെ മരണം കർമങ്ങളെ പുറകോട്ടു പ്രവർത്തിപ്പിച്ച് ഇല്ലാതാക്കുന്നില്ല' എന്ന വേദാന്തശാസ്ത്രരഹസ്യത്തിലോളം അവരെ കൊണ്ടുചെന്നെത്തിക്കുന്നു. നാണുഗുരു, തെക്കൻതിരുവിതാംകൂറിലെ മുഹമ്മദീയസിദ്ധൻ എന്നിങ്ങനെ ഈ അറിവു നേടിയവരിലൂടെ അതു പുരോഗമിക്കുമ്പോൾ രവിക്കു മാതവൻനായരുടെ ഗുരുവിനെ കാണണമെന്ന ആഗ്രഹം ജനിക്കുന്നു. അതിനു മാതവൻനായർ പറയുന്ന സമാധാനവും ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയം തന്നെ:

"സത്യത്തില് നിങ്ങൾക്ക് കാണണംന്ന് ആശയിണ്ടെങ്കില് ഗുരു നിങ്ങളെത്തേടി ഇങ്ങോട്ടന്നെ വരും. നോമ്മള് ഒരു ചുവട് അങ്ങോട്ടു വച്ചാല് ആയിരം ചുവട് ഇങ്ങോട്ട് അടുത്തുവരും. വിശ്വസിക്ക. മരണത്തെത്തേടി ആരും പോകേണ്ടതില്ല. മരണം നമ്മെ അന്വേഷിച്ചെ

ത്തിക്കൊള്ളുമെന്ന് നമ്മക്കറിയില്ലേ? മോക്ഷവും അങ്ങനെതന്നെ. ആഗ്രഹം വേണംന്ന് മാത്രം. ഈ ആഗ്രഹം മറ്റുള്ള ആഗ്രഹങ്ങളിൽ നിന്നു വേറിട്ടതാണെന്നും ഓർക്കുക.... അത് നമ്മെ തേടിവരും."

ഇങ്ങനെയാണ് രവിയും മാതവൻനായരും തമ്മിലുള്ള സൗഹൃദം വളർന്നുവന്നതെന്നും അതു പേരില്ലാത്ത ഒരു അവ്യാഖ്യേയമായ ആത്മബന്ധമായിരുന്നുവെന്നും പറഞ്ഞു നിർത്തുകയാണ് കഥാകൃത്തിവിടെ.

യഥാർത്ഥത്തിലിത് വേദാന്തശാസ്ത്രത്തിലെ ഗൂഢദർശനത്തിലൂടെയുള്ള ഒരു അനായാസസഞ്ചാരംതന്നെയാണ്. 'ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസം' എന്ന കൃതിയെയും അതിലെ പ്രധാന കഥാപാത്രങ്ങളെയും ഇതുവരെ ആരും വായിച്ചറിയാത്തമട്ടിൽ വായിച്ചതിന്റെ ഫലമാണിത്. സത്യത്തിൽ 'ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസം' എന്നേ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന ഒരു പാരായണസാധ്യതയാണിത്. രതിവിരതികളുടെ പിടിവലികളിൽപെട്ടുഴലുന്ന പാവം മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ പല പല വിഹ്വലതകളാണ് ഈ കഥയിലെ പ്രധാന കഥാപാത്രങ്ങളുടെ ചെയ്തികൾ മിക്കതിലും പ്രടകമാകുന്നത്.

'ഖസാക്കിൽനിന്നു പ്രവാചകനിലേക്ക്' എന്ന കഥയും മേൽച്ചൊന്ന സമീപനത്തിന്റെ മികച്ച ദൃഷ്ടാന്തം തന്നെയാണ്. മുൻപറഞ്ഞ കഥയിൽ ചിത്രീകരിച്ച കാലത്തിനുശേഷമുള്ള ഖസാക്കിലെ ഒരു സാങ്കല്പികതയായിട്ടാണ് ഇതു വികസിക്കുന്നത്. വേദാന്തപഠനം കഴിഞ്ഞെത്തിയ മാതവൻനായർ അമ്മയുടെ ദുർവൃത്തിപഥം കണ്ടറിഞ്ഞശേഷം രവി ആറുമാസക്കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ആശ്രമം കണ്ടെത്താനുള്ള ശ്രമത്തിൽനിന്നാണ് ഈ കഥയുടെ പിറവി. ആശ്രമത്തിലെ അന്തേവാസിനിയുടെ വസ്ത്രമെടുത്തു ചുറ്റിക്കൊണ്ടായിരുന്നല്ലോ രവിയുടെ ഖസാക്കിലേക്കുള്ള പ്രയാണം. ഖസാക്കിൽനിന്ന് ആശ്രമത്തിലെത്തുന്ന മാതവൻനായർ മാസങ്ങൾ നീണ്ട അവിടത്തെ താമസം പൂർത്തിയാക്കി ഖസാക്കിൽ മടങ്ങിയെത്തുകയാണ്. ആശ്രമത്തിലെ അമ്മയുടെ വിശ്വാസവും ബഹുമാനവും നേടി തിരിച്ചെത്തുന്ന അയാൾ മനസ്സിലാക്കുന്ന ഒരു വലിയ കാര്യമുണ്ട്:

> **യഥാർത്ഥത്തിലിത് വേദാന്തശാസ്ത്രത്തിലെ ഗൂഢദർശനത്തിലൂടെയുള്ള ഒരു അനായാസസഞ്ചാരംതന്നെയാണ്. 'ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസം' എന്ന കൃതിയെയും അതിലെ പ്രധാന കഥാപാത്രങ്ങളെയും ഇതുവരെ ആരും വായിച്ചറിയാത്ത മട്ടിൽ വായിച്ചതിന്റെ ഫലമാണിത്.**

"ഇത് ഖസാക്കിലേക്കുള്ള വഴി. ഖസാക്കിൽനിന്നു പുറത്തേക്കുള്ള വഴിയും ഇതുതന്നെ. നടക്കുന്ന ആൾ തിരിച്ചുനടക്കുന്നുവെന്നേയുള്ളൂ. വഴി ഒന്നു തന്നെ. പ്രവാചകന്റെ വഴി."

ശരിക്കും ഈ തിരിച്ചറിവാണ് യഥാർത്ഥ അന്വേഷകന്റെ യഥാർത്ഥമായ അന്വേഷണഫലം. ദാർശനികനെന്നു വാഴ്ത്തപ്പെട്ട രവിക്കുപോലും ഈ നിലയിലേക്കുയരാൻ കഴിയുന്നില്ല. അയാൾ ഖസാക്കിൽനിന്നു പുറത്തുകടക്കുകയാണ്. പുറത്തേക്കുള്ള വഴിയിലൂടെ അയാളുടെ അന്വേഷണം പൂർത്തിയാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതു മരണത്തിലൂടെ, അതിനപ്പുറമുള്ള അന്വേഷണങ്ങളിലൂടെയും ആകാം. എന്നാൽ മാതവൻനായർ പോകാനും

വരാനും വേറെ ഇടമില്ലാത്ത ഒരു നിലയിൽ, സ്ഥിരനിലയിൽ തുടരുന്നതായി കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണൻ ഇക്കഥയിലൂടെ വ്യക്തമാക്കിത്തരുന്നു. അറിവിന്റെ അഴിവില്ലാത്ത സ്ഥിര നിലയാണത്.

ഈവിധത്തിൽ കഥയെഴുതുക എന്നത് ഒട്ടും എളുപ്പമുള്ള കാര്യമല്ല. പക്ഷേ അനുകൂലമായ തട്ടകമൊരുക്കിയ വിജയന്റെ രചനകൾ രാധാകൃഷ്ണന് അതിനു തുണയേകുന്നു. എങ്കിലും രചനാശില്പത്തെ കുറെക്കൂടി ഏകാഗ്രവും ലക്ഷ്യവേധിയും ആക്കാനുള്ള വൈഭവം നിരന്തരമായ അഭ്യാസത്തിലൂടെ അദ്ദേഹം ആർജ്ജിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ മലയാളത്തിലെ പഥദർശിയാകുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിയുമായിരുന്നു.

അത്തരം ശ്രമങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ടോ കഥാകൃത്തും വേണ്ടവണ്ണം നടത്താതെ പോയി. അതുതന്നെയാണ് കളിയലിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ രചനാവ്യക്തിത്വത്തിന് അർഹിക്കുന്ന അംഗീകാരം കൈവരാതെ പോയതിനു കാരണം. എന്നിരുന്നാലും പണിക്കുറ തീർന്ന രചനാശില്പങ്ങൾ തീർത്തില്ലെങ്കിലും, പ്രമുഖസാഹിത്യകാരനെന്ന കീർത്തി നേടിയില്ലെങ്കിലും, ഇവിടെയുണ്ടായിരുന്നു ഞാൻ എന്നറിയിക്കുന്നതിനു സ്വകീയമായ ശൈലിയും വേറിട്ട ചിന്തയും വെളിവാക്കുന്ന ഇതുപോലുള്ള രചനകൾമതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസ്തിത്വം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുന്നതിന്.

സംസ്കൃതിയുടെ ചിഹ്നങ്ങൾ

ശ്രീശൈലം ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ*

'ഇലകളിൽ കാറ്റ്' എന്ന പ്രഥമ കവിതാസമാഹാരത്തിലൂടെത്തന്നെ പാകശാലികളായ വായനക്കാരുടെയും നിരൂപകരുടെയും മനസ്സിൽ പ്രവേശനം ലഭിച്ച കവിയാണ് രാജു വള്ളിക്കുന്നം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടാമത്തെ കവിതാസമാഹാരമാണ് 'കോട്ടയംകാലം'. വൈവിധ്യത്തിന്റെ ചാരുത നിറഞ്ഞ മികച്ച ഇരുപത്തിയഞ്ചുകവിതകളുടെ സമ്പുടം- ഈ കവിതാപുസ്തകത്തെ അങ്ങനെ വിശേഷിപ്പിക്കാം. നാം കണ്ടിട്ടും ശ്രദ്ധിക്കാതെ പോവുന്ന ചില കാഴ്ചകളിലേക്ക് ഈ കവിതകൾ നമ്മെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഇതിനകം തന്നെ പ്രസാധനരംഗത്ത് ഭാവാത്മകമായ പരിവർത്തനങ്ങൾക്കു നാന്ദികുറിച്ച റെയ്ൻബോ ബുക്സാണ് ഈ പുസ്തകം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. കെട്ടിലും മട്ടിലും പുതുമയും ലാളിത്യവും പുലർത്തുന്നു 'കോട്ടയംകാലം'. വലുതകരം നീട്ടി ഈ സമാഹാരത്തിന് അവതാരിക കുറിച്ചത് കെ.ബി. പ്രസന്നകുമാർ. 'പുതിയ കവിതയുടെ സ്ഥലകാലങ്ങളിലേക്ക്' എന്ന തലക്കെട്ടിനു താഴെ അദ്ദേഹമെഴുതിയ അവതാരികയിലെ ഓരോ വാക്യവും, ഈ സമാഹാരത്തിലെ രചനകളോടു പരമാവധി നീതിപുലർത്തുന്നുവെന്ന് എടുത്തുപറയുവാൻ എനിക്ക് ഉത്സാഹമുണ്ട്. പാണ്ഡിത്യപ്രകടനത്തിന്റെയും അതിവാദത്തിന്റെയും വിഹാരഭൂമികയാണ് അവതാരിക എന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ച് എഴുത്തു ജീവിതം നയിക്കുന്നവരെ തിരുത്തുന്ന മാതൃകാപരമായ ഈ അവതാരികയാണ് പുസ്തകത്തിന്റെ ആദ്യപേജുകളെ വിലപിടിപ്പുള്ളതാക്കുന്നത്. ഈ യാഥാർത്ഥ്യം ഓരോ വായനയിലും കൂടുതൽ കൂടുതൽ വ്യക്തമാകുന്നു.

കവിക്കന്യമായ, കവിതയ്ക്കന്യമായ യാതൊന്നും തന്നെ ഈ മഹാപ്രപഞ്ചത്തിലില്ലെന്നു രാജു വള്ളിക്കുന്നത്തിൽ ഉണർന്നിരിക്കുന്ന കവിപ്രതിഭയ്ക്ക് നന്നായി അറിയാം. ആ അറിവിൽ നിന്നുദിക്കുന്ന പ്രകാശവും ഊർജവും തന്റെ കാവ്യലോകത്തിലേക്കദ്ദേഹം കടത്തിവിടുന്നു.

കവിക്കന്യമായ, കവിതയ്ക്കന്യമായ യാതൊന്നും തന്നെ ഈ മഹാപ്രപഞ്ചത്തിലില്ലെന്നു രാജു വള്ളിക്കുന്നത്തിൽ ഉണർന്നിരിക്കുന്ന കവിപ്രതിഭയ്ക്ക് നന്നായി അറിയാം. ആ അറിവിൽ നിന്നുദിക്കുന്ന പ്രകാശവും ഊർജവും തന്റെ കാവ്യലോകത്തിലേക്കദ്ദേഹം കടത്തിവിടുന്നു. സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രബുദ്ധരൂപമാണ് അദ്ദേഹത്തിനു കവിത. കേവലമൊരു വിനോദോപാധിയെന്ന നിലയിലോ ചെവിക്കിമ്പം പകരുന്ന ഒരു സംഗീതമാധ്യമരൂപമെന്ന നിലയിലോ കവിതയെ ന്യൂനീകരിച്ചുകാണാൻ താത്പര്യപ്പെടുന്നില്ല ഈ കവി. കാസറ്റുകവിതകളുടെ വിപണനസാധ്യതകളോർത്ത് കവിതയെഴുതുന്നവരിൽനിന്നു സുരക്ഷിതമായ ഒരകലം പാലിക്കാനെന്നും രാജു വള്ളിക്കുന്നം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കവിതയെ ചന്തച്ചമയങ്ങളണിയിച്ചും പാട്ടുകൊണ്ട് ഓട്ടയടച്ചും ജനപ്രിയവസ്തുവാക്കി തരംതാഴ്ത്തുന്ന

* *ലക്ചറർ, മലയാളവിഭാഗം, സാമൂതിരി ഗുരുവായൂരപ്പൻ കോളജ്, കോഴിക്കോട്-14*

യശോമോഹികളും ധനകാംക്ഷികളുമായ കവികളുടെ എതിർധ്രുവത്തിൽ നിലയുറപ്പിക്കുവാനാണ് ഈ സമാഹാരത്തിലൂടെയും അദ്ദേഹം യത്നിക്കുന്നത്. കവിത സംസ്കാരത്തിന്റെ പാരായണവും വിമർശനവുമാണെന്നു തിരിച്ചറിഞ്ഞ ഒരു കവിയെ ഈ കവിതകളിലൂടെ നാം അടുത്തു പരിചയപ്പെടുന്നു. കോട്ടയത്തുനിന്നു കവി കാണുന്ന ലോകക്കാഴ്ചകളാണ് ഈ ഇരുപത്തിയഞ്ചുകവിതകളും.

അഭിലഷണീയമായ ഒരു ഭാവുകത്വപരിണാമത്തിന്, ആരോഗ്യകരമായ ഒരു കാവ്യദർശനത്തിന് ശുഭാരംഭം കുറിക്കുന്നുണ്ട് ഈ സമാഹാരത്തിലെ പല കവിതകളും. സംസ്കാരത്തിന്റെ പുതുമ നിറഞ്ഞ വ്യാഖ്യാനങ്ങളാണ് ഈ കവിതകളുടെ ഘനകേന്ദ്രം. കഥകളി, സിനിമ, സെൻബുദ്ധിസം, സാഹിത്യം, പ്രകൃതി, ആഗോളീകരണം, നവസിദ്ധാന്തങ്ങൾ, ആൾദൈവങ്ങൾ, കേരളരാഷ്ട്രീയം, പ്രണയത്തിന്റെ അർത്ഥപ്പകർച്ചകൾ, നന്മയുടെ പൂമരങ്ങൾ- ഇവയൊക്കെ ഈ കവിതകളിലിടം പിടിക്കുന്നുണ്ട്. സംസ്കാരത്തിന്റെ ചിഹ്നമാവുകയാണ് ഇവിടെ കവിതയുടെ ജന്മനിയോഗം. മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സംസ്കാരത്തിന്റെ സ്ഥൂലവ്യാഖ്യാനങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന രചനകളായി ഈ കവിതകൾ സ്വയം സംസാരിക്കുന്നു. സംസ്കാരത്തിന്റെയും കാലത്തിന്റെയും ദേശത്തിന്റെയും ബിംബങ്ങൾ കവിതയായി രൂപാന്തരം പ്രാപിക്കുന്ന ഈ രീതി എഴുത്തിന്റെ നടപ്പുരീതികളോടുള്ള ഒരു കലാകാരന്റെ വിയോജനക്കുറിപ്പുകളാണ്. പാർട്ടിരാഷ്ട്രീയത്തിനപ്പുറമുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രീയം ഈ കവിതകളുടെ ആധാരശ്രുതിയായി നിലകൊള്ളുന്നതിന്റെ കാരണവും ഇതുതന്നെയാണ്.

സംസ്കാരത്തിന്റെ ചിഹ്നമാവുകയാണ് ഇവിടെ കവിതയുടെ ജന്മനിയോഗം. മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സംസ്കാരത്തിന്റെ സ്ഥൂലവ്യാഖ്യാനങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന രചനകളായി ഈ കവിതകൾ സ്വയം സംസാരിക്കുന്നു.

സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെയോ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയോ ചതുരവടിവിലൊതുങ്ങി ഞെരിഞ്ഞമരുന്ന കവിതകളല്ല ഈ സമാഹാരത്തിലുള്ളത് എന്ന വസ്തുതയും പ്രത്യേകമായി എടുത്തുപറയേണ്ടതാണ്. പ്രസ്ഥാനങ്ങളും സിദ്ധാന്തങ്ങളും സാംസ്കാരിവ്യവഹാരക്രമത്തിൽ ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനത കൃത്യമായി അടുത്തറിഞ്ഞിട്ടുള്ള കവയാണ് രാജു വള്ളിക്കുന്നം. വിപുലമായ വായനയുടെ പിൻബലമുള്ള, സംസ്കാരനിരീക്ഷണപരിചയത്തിന്റെ പിൻബലമുള്ള കവിയാണദ്ദേഹമെന്ന് അടുത്തു പരിചയമുള്ളവർക്കറിയാവുന്ന കാര്യമാണ്. സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ സ്ഥാനമെന്താണെന്നു നന്നായി ഗ്രഹിച്ച ശേഷവും കവിതയെന്ന ജൈവഘടകത്തിന്റെ തനതു വ്യക്തിത്വത്തെ മാനിക്കുവാനാണ് ഈ കവിക്കു താത്പര്യം. ലേഖനങ്ങളിൽനിന്നും പത്രവാർത്തകളിൽനിന്നും കവിതയ്ക്കുള്ള മൗലികമായ വ്യക്തിത്വഭേദമെന്താണെന്ന് ഈ കവി നന്നായി മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ മെച്ചം കവിതകളിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നുമുണ്ട്.

പ്രകൃതിയോടിണങ്ങിച്ചേരുന്ന, പ്രകൃതിയിൽനിന്നു ജ്ഞാനം സ്വീകരിക്കുന്ന, പ്രകൃതിയെ സംസ്കൃതിയുടെ അഭിന്നഭാഗമായി തിരിച്ചറിഞ്ഞാദരിക്കുന്ന ഒരു നാടൻവിവേകത്തിന്റെ വെളിച്ചം ഈ കവിതകളിലാകെ പ്രസരിക്കുന്നുണ്ട്. കലാകാരനും നിലാവും മഴയും സ്വപ്നവും പ്രണയവും താളപ്പെരുക്കങ്ങളും സ്വത്വവിശുദ്ധിയും ധ്യാനപൂർണിമയും എല്ലാ

മെല്ലാം പാരസ്പര്യത്തോടെ പുലരുന്നു കവിതയുടെ ഈ നാട്ടുമണ്ണിൽ. ദേശത്തെ എഴുതുന്നതാണ് എഴുത്ത് എന്നു നമ്മുടെയൊരു മുതിർന്ന കവി മൊഴിഞ്ഞതിന്റെ സാരം ഈ കവിതകൾ സ്വന്തമാക്കുന്നു. തത്ത്വചിന്താപരമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാടാണ് എല്ലാ കവിതകളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നു നിസ്സംശയം പറയാൻ സാധിക്കും. ജീവിതമെന്ന യക്ഷപ്രശ്നത്തിന്റെ കുരുക്കുഴിക്കുവാൻ കവി ശ്രമിക്കുമ്പോഴൊക്കെ തത്ത്വചിന്ത കൂട്ടായെത്തുന്നു. അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെയും കെ.ജി. ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെയും കവിതകളുമായുള്ള ഗാഢപരിചയം പല കവിതകളുടെയും ഭാഷാഘടനയെ നിർണയിക്കുന്നതും കാണാം.

ഗദ്യകവിതയുടെ സാധ്യതകൾ പരമാവധി ആരായുമ്പോൾത്തന്നെ ആന്തരികമായ സംഗീതത്തിനു കവിതയിലുള്ള സ്ഥാനമെന്താണെന്നു രാജവള്ളിക്കുന്നത്തിന് ഉറച്ച ധാരണയുണ്ട്. നമ്മുടെ പാട്ടുപാരമ്പര്യത്തിന്റെ സത്സ്രോതസ്സുകളുമായുള്ള നിരന്തരസഹവാസത്തിൽനിന്ന് ഉരുവംകൊണ്ട ശ്രേഷ്ഠധാരണയാണത്. രംഗകലാവിമർശകനെന്ന നിലയിൽ രാജു ആർജ്ജിച്ചെടുത്ത ദൃശ്യസംസ്കാരത്തിന്റെ ഉത്തമഭാവുകത്വം മിക്ക കവിതകളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട് എന്നതു മറ്റൊരു പ്രത്യേകത. വൈവിധ്യസമ്പന്നവും ധ്വനിസാന്ദ്രവുമായ ദൃശ്യബിംബങ്ങളുടെ തിരനോട്ടം ചില കവിതകളുടെ രൂപഘടനയെത്തന്നെ നിർണയിക്കുന്നുണ്ട്. വിവിധ രസങ്ങളുടെയും ഭാവങ്ങളുടെയും ഉചിതസമ്മിശ്രണം കൂടിയാണ് വള്ളിക്കുന്നം കവിതകൾ. പൊങ്ങച്ചപ്രകടനങ്ങളോടും ബുദ്ധിജീവിനാട്യങ്ങളോടും മുനകൂർത്ത പരിഹാസമെയ്യുവാൻ രാജുവിലെ കവിക്ക് സവിശേഷമായ സിദ്ധി തന്നെയുണ്ടെന്നു പറയാതെ വയ്യ. നർമത്തിൽ ചാലിച്ച ഈ വിമർശനങ്ങൾ നമ്മുടെ സമ്പന്നമായ ഹാസ്യകവിതാധാരയുടെ തുടർച്ചയെയും വളർച്ചയെയും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. നമ്പ്യാരിലും അയ്യപ്പപ്പണിക്കരിലും കടമ്മനിട്ടയിലും വിളഞ്ഞ സംസ്കാരവിമർശനത്തിന്റെ ഹാസ്യതലമിവിടെ പുതിയ ഭാവം സ്വീകരിക്കുന്നു.

രംഗകലാവിമർശകനെന്ന നിലയിൽ രാജു ആർജ്ജിച്ചെടുത്ത ദൃശ്യസംസ്കാരത്തിന്റെ ഉത്തമഭാവുകത്വം മിക്ക കവിതകളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട് എന്നതു മറ്റൊരു പ്രത്യേകത.

സെൻതത്ത്വചിന്തയുടെ ലാളിത്യവും നിത്യവിശുദ്ധിയും ഇതരദർശനങ്ങളിൽനിന്ന് അതിനുള്ള വ്യതിരിക്തതയും സുതാര്യമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു, 'സെൻഭിക്ഷു ചായ പകരുന്നു' എന്ന കവിത. സെൻദർശനത്തിന്റെ സവിശേഷമായ അന്തരീക്ഷവിശുദ്ധി ഒട്ടുമേ തൂവിപ്പോകാതെ പാകത്തോടെ ഒപ്പിയെടുക്കുന്നു കവിയുടെ അനുഗൃഹീതഭാവന. കാവ്യഭാഷയുടെ വിനിയോഗത്തിൽ കവി പുലർത്തുന്ന ശ്രദ്ധയും ധ്യാനതുല്യമായ മനോഭാവവും ഈ കവിതയുടെ മഹത്ത്വത്തിനു മയിൽപ്പിലിത്തിളക്കമേറ്റുന്നുണ്ട്. ഉത്തമകവിത മന്ത്രത്തിന്റെ തലത്തിലേക്കു വളരുമെന്നും ആസ്വാദകരെ വിമലീകരിക്കുവാനതിന് അനായാസം സാധിക്കുമെന്നും അരവിന്ദമഹർഷി എഴുതിയത് ഇവിടെയോർത്തുപോവുന്നു. സമാഹാരത്തിലെ ആദ്യകവിതയെന്ന പ്രാധാന്യം മാത്രമല്ല ഏറ്റവും മികച്ച കവിത എന്ന പ്രാധാന്യവും ഈ കവിതയ്ക്ക് സ്വന്തമാണെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. മനസ്സിന്റെ പ്രബുദ്ധതലത്തെ ഈ കവിത പ്രചോദിപ്പിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ഉള്ളിലെ സ്നേഹത്തിന്റെ ഉറവകളെ ഉണർത്തുന്നു ഈ കവിതയിലെ പരിചരണസൂക്ഷ്മത. അകമേ നിറയും നിതാന്തമാം

ശൂന്യതയിലേക്കു കവി നമുക്കു ഹൃദ്യമായി സ്വാഗതമോതുന്നു. ഔപചാരികതകളുടെ ചിട്ടവട്ടങ്ങളേതുമില്ലാതെ നാം ആ ക്ഷണം സ്വീകരിച്ച് കവിതയുടെ മുളങ്കൂട്ടിലേക്കു തെളിമയോടെ പ്രവേശിക്കുകയാണ്. ശബ്ദകോലാഹലമടക്കമുള്ള സകലവിധ അസ്വാരസ്യങ്ങളെയും നാമിതോടെ ഉപേക്ഷിക്കുകയാണ്. മുളമറക്കുടിലിൽ നാമൊരു സെൻഭിക്ഷുവിനെ കാണുന്നു. പിന്നെ നിർമിക്കപ്പെടുന്നത് ഒരു സെൻചായയാണ്. ആ കാഴ്ച ഒരു ബോധോദയമാണ്. പുതിയൊരു വിവേകത്തിന്റെ സൂര്യരശ്മി നമ്മെ ഇതൊടെ തഴുകിയുണർത്തുന്നു.

"ചെത്തിയൊരുക്കിയ മുളമറ
മണയിൽ പച്ചിലച്ചാറൊഴുകിയ പാടുകൾ
അകമേ നിറയും നിതാന്തമാം ശൂന്യത
മുറിയാതെ വേണമകത്തു കടക്കുവാൻ" എന്ന തുടക്കം തന്നെ എത്ര മനോഹരം. സെൻചിന്തയിൽ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും സൂക്ഷ്മതയെയും പൂർണതയെയും പ്രാപിക്കുന്നു. അതിസാധാരണമെന്നു നാം വ്യവഹരിക്കുന്ന ചായനിർമാണം പോലും സെൻചിന്തയിൽ ധ്യാനത്തിന്റെ കലയാണ്. നിസ്സാരവും സാരവും തമ്മിലുള്ള അതിർവരമ്പ് ഇവിടെ മാഞ്ഞുപോവുന്നു. പ്രബുദ്ധമെന്നു വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന ഒരദ്വൈതാനുഭൂതി, സ്വയം വെളിപ്പെടുകയും പ്രകാശിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഉന്നതമായ ഒരവസ്ഥ ഇതോടെ നാമറിഞ്ഞനുഭവിച്ചുതുടങ്ങുന്നു. കറകൾ പറ്റാത്ത ഒരു കണ്ണാടിപോലെ ആദിമമായ ഒരു വിശുദ്ധിയിലേക്ക് നമ്മുടെ മനസ്സ് സ്വയം മാറിത്തീരുന്നു. ഈ കവിതയിൽ കാലംപോലും ശാന്തഭാവത്തിലാണ്. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ അനാദിയായ താളം ഓരോ വലിയിലും ഒഴുകിപ്പരക്കുന്നു. കവിതയുടെ അവസാനവരികൾ ശ്രദ്ധിക്കുക:

മുളമറക്കുടിലിൽ നാമൊരു സെൻഭിക്ഷുവിനെ കാണുന്നു. പിന്നെ നിർമിക്കപ്പെടുന്നത് ഒരു സെൻചായയാണ്. ആ കാഴ്ച ഒരു ബോധോദയമാണ്.

"ഓർക്കുവാനല്ല പൂർണതയ്ക്കപ്പുറം, ചായയിൽ
ആർദ്രമെന്തോ കൈവല്യമായ് - കാരുണ്യമോ
ചെത്തിയൊരുക്കിയ മുളമറയ്ക്കപ്പുറം
ശ്രദ്ധ സ്നേഹം നിതാന്തവിശുദ്ധികൾ." ഒരു കണ്ണാന്തളിപ്പൂമൊട്ടു വിടരുന്നതുപോലെ നമ്മുടെ മനസ്സിവിടെ വിടർന്നു സുഗന്ധം പരത്തുന്നു. പുഞ്ചിരിയുടെയും ശൂന്യതയുടെയും വചനശുദ്ധിയുടെയും കാരുണ്യത്തിന്റെയും പ്രപഞ്ചഘടകങ്ങളുടെയും പൊരുൾ സ്വാഭാവികമായി നാം ഈ കവിതയിലൂടെ തിരിച്ചറിയുന്നു. പ്രാണബലത്തിന്റെ തേജസ്സ് പ്രസരിപ്പിക്കുന്ന ഈയൊരൊറ്റക്കവിത മതി രാജുവള്ളിക്കുന്നത്തിന്റെ കവിജന്മം ചാരിതാർത്ഥ്യത്തിന്റെ സിന്ദൂരമണിയുവാൻ.

കവിതയെഴുത്ത് പൂവിരിയുന്നതുപോലെ അനായാസമായ ഒരു പ്രതിഭാസമാണെന്നു സുഗതകുമാരിയെപ്പോലുള്ള കവികൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കാല്പനികകവികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതു സത്യവുമാണ്. എന്നാൽ അവരുടെ സത്യം എല്ലാവരുടെയും അനുഭവമാകണമെന്നില്ല. ബോധപൂർവ്വം നിർമിച്ചെടുക്കുന്ന ഒരു സാംസ്കാരികപാഠമാണ് ശങ്ക

രപ്പിള്ളയെപ്പോലുള്ള കവികൾക്കു കവിത. ഒന്ന് മറ്റേതിനെക്കാൾ മീതെയോ താഴെയോ ആണെന്ന് എളുപ്പത്തിൽ വിധിക്കുന്നതിലർത്ഥവുമില്ല. ഈ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളോട് അന്വയിച്ചു വായിക്കേണ്ട കവിതയാണ് 'ഇരുപതു വരിക്കവിത എഴുതുക എളുപ്പമല്ല' എന്ന വ്യത്യസ്ത രചന. ഭാഷയുടെ അപൂർണതയും അനുഭവത്തിന്റെ അപൂർണതയും ആവിഷ്കാരത്തിന്റെ അപൂർണതയും അർത്ഥനിവേദനത്തിന്റെയും സ്വീകരണത്തിന്റെയും അപൂർണതയും ഇവിടെ വിഷയമാവുന്നു. കവിതയെ കവിതയാക്കിത്തീർക്കുന്ന അഗ്നിവർണമുള്ള ആ ഒരൊറ്റവരിയെ പിടിച്ചെടുക്കുക പ്രയാസമാണെന്നു കവി തുറന്നുപറയുന്നു. ഒരു പിടികിട്ടായ്മയെ പിടിച്ചെടുക്കുകയാണ് കവിത. ഒരു കൈകൊണ്ടെഴുതുകയും മറുകൈകൊണ്ടു തിരുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന സങ്കീർണമായ ഒരു പ്രക്രിയയാണത്. ഈ യാഥാർത്ഥ്യം പ്രകാശിപ്പിക്കവേതന്നെ കവിതയെഴുതിക്കൂട്ടുവിൻ കൂട്ടുകാരേ എന്ന ലളിതമായ ഉദ്ബോധനത്തിനു പിന്നിലെ അപകടം ഈ കവിത മുൻകൂട്ടി കാണുകയും ചെയ്യുന്നു. മുളങ്കാടു പൂത്തപോലെ കവിതകൾ പൂക്കുന്നതിലർത്ഥമില്ലെന്നും ക്വാളിറ്റിയിലാണ് ക്വാണ്ടിറ്റിയിലല്ല കാര്യമെന്നും ഈ കവിത പറഞ്ഞുതരുന്നു. ആഗോളീകരണം ഭാഷയുടെയും ഭാവനയുടെയും ചിന്തയുടെയും അന്ത്യമണി മുഴുക്കുന്നുവെന്നു നാം ആശങ്കപ്പെടുന്ന കാലത്ത് ഈ കവിത കൂടുതൽ പ്രസക്തമാവുന്നു. വ്യത്യസ്തതകളെ ഹനിക്കുന്ന അഭിരുചികളുടെ വൈവിധ്യത്തെ വന്ധ്യംകരിക്കുന്ന നിയോകൊളോണിയൽ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ നീരാളിപ്പിടിത്തത്തിനിടയിലും കവിതയെഴുതുക എന്നതുതന്നെ ഒരു പ്രതിരോധകർമമാവുന്നു. കാലത്തെ സ്പർശിക്കുന്ന ആ ഒരൊറ്റ വരിക്കുവേണ്ടി കവി തപമനുഷ്ഠിക്കുന്നു. ശബ്ദകോശത്തിന്റെ സങ്കോചം സംസ്കാരത്തിന്റെ സങ്കോചമാണെന്നതു വള്ളിക്കുന്നത്തിനറിയാമെന്ന് ഈ കവിത സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. കവിതയോട് ഇന്നിന്റെ ലോകബോധം എങ്ങനെ സംവദിക്കുന്നു എന്നതിന്റെ രേഖാചിത്രം കൂടിയാണ് ഈ കവിത.

കവിതയെഴുത്ത് പൂവിരിയുന്നതുപോലെ അനായാസമായ ഒരു പ്രതിഭാസമാണെന്നു സുഗതകുമാരിയെപ്പോലുള്ള കവികൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കാല്പനികകവികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതു സത്യവുമാണ്.

'ചിലർ' എന്ന കവിത സമകാലികസംസ്കാരത്തിന്റെ (കേരളത്തിന്റെ) നേർപരിഛേദമാണ്. നന്മ സ്വപ്നംകണ്ട ഒരു കാലഘട്ടത്തിന്റെ വേലിയിറക്കവും അതിന്റെ സഹതാപപൂർണമായ പിൽക്കാലപതനചരിത്രവും ഗംഭീരമായി വരച്ചുകാട്ടുന്നു ഈ കവിത. പുതിയ വേഷങ്ങളും പുതിയ ആശയധാരണകളും പേറി ഒരാൾക്കൂട്ടമായി സമൂഹമനസ്സ് അധഃപതിച്ചത് കവി ചിത്രീകരിക്കുകയാണ് ഈ കവിതയിലൂടെ. സാംസ്കാരികപ്രവർത്തനം ഒരുതരം വഴിവാണിഭമായി തരംതാഴ്ന്നതിന്റെ വേദന ഈ കവിത നമ്മോടു പങ്കിടുന്നുണ്ട്. ജീവിക്കുന്ന പരിസരത്തോടും ഈയാംപാറ്റകളെപ്പോലെ ക്ഷണികായുസ്സുകളായ വാർത്താശകലങ്ങളോടും തന്റെ പ്രതികരണത്തെ കവി ചേർത്തുവയ്ക്കുകയാണ്. ആൾദൈവങ്ങളും പരിസ്ഥിതിവാദികളും ഭരണാധികാരികളും ബദൽമാർഗാന്വേഷകരും ആസക്തിയുടെ മൊത്ത വില്പനക്കാരും പുതിയ ആശയങ്ങളുടെ താത്കാലികപകിട്ടിൽ ഭ്രമിച്ചു പുളഞ്ഞു നടക്കുന്നവരും നിറഞ്ഞതാണ് ഇന്നിന്റെ കാലമെന്ന് ഈ കവിത ഉറക്കെപ്പറയുന്നു. ഇവ

രെയൊക്കെ സഹിക്കാം. എന്നാൽ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ചവച്ചിരിക്കുന്ന ചില സാംസ്കാരിക ബുദ്ധിജീവികളെ സഹിക്കുക ഏറെ പ്രയാസം തന്നെ. അവരെ കവി ഇങ്ങനെ സ്ഥാനപ്പെടുത്തുന്നു:

"പ്രത്യയശാസ്ത്രബഹുലതയെക്കുറിച്ചു തർക്കിച്ച്
പുഴയോരങ്ങളിലിരുന്നു;
ഫാക്ടറികളുടെ അഴുക്കുകുഴലുകൾ പോലെ
വായും തുറന്ന്." ആശയമലിനീകരണം നടത്തുന്ന ഇക്കൂട്ടരാണ് ഏറെ അപകടകാരികൾ.

ഹിപ്പോക്രസിയുടെ അരങ്ങേറ്റങ്ങളും ഗംഭീരസമരചരിതങ്ങളുടെ പ്രഹസനപാഠഭേദങ്ങളും ഈ കവിതയിൽ വിഷയങ്ങളാവുന്നുണ്ട്. കോമാളിയുഗത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന നമ്മളെ നമുക്കുതന്നെ കാണിച്ചുതരുകയാണ് ഈ കവിത. ചരിത്രമൊരു പ്രഹസനമായി മാറുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് ദുരന്തഫലിതത്തിന്റെ അകമ്പടിയോടെ ഈ രചന രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

'കാലഘട്ടം' എന്ന ഹ്രസ്വരചന കാപട്യങ്ങളും കുതന്ത്രങ്ങളും നിറഞ്ഞ വർത്തമാന കാലത്തെ പച്ചയായി ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. കേവലമൊരു ചരക്കായി, പുരുഷന്റെ ദുഷിച്ച കാമനകൾക്കിരയായി പട്ടുപോവുന്ന പെൺജന്മങ്ങളെ ഈ കവിത സ്മൃതിപഥത്തിലെത്തിക്കുന്നു. കൗമാരത്തിന്റെ ക്ഷണികവും അപക്വവുമായ മോഹങ്ങൾ ചിറകുവിരിച്ചു പറന്നെത്തുന്നത് ഒരിക്കലും കുതറിമാറാനാവാത്ത കെണികളിലേക്കാണെന്നു പരോക്ഷമായി ഓർമപ്പെടുത്തുന്നു ഈ കവിത. ഗുരുത്വത്തിൽനിന്നു ലഘുത്വത്തിലേക്കു ചരിത്രം സഞ്ചരിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നതിന്റെ ഉത്തമനിദർശനമാണ് ഈ രചന. നീതിയും പ്രണയവും ബന്ധവും കെട്ടുപോയ ഒരു കാലഘട്ടത്തെ നിർമമമായി വിചാരണചെയ്യുകയാണ് ഈ ചെറുകവിത.

ഹിപ്പോക്രസിയുടെ അരങ്ങേറ്റങ്ങളും ഗംഭീരസമരചരിതങ്ങളുടെ പ്രഹസനപാഠഭേദങ്ങളും ഈ കവിതയിൽ വിഷയങ്ങളാവുന്നുണ്ട്. കോമാളിയുഗത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന നമ്മളെ നമുക്കുതന്നെ കാണിച്ചുതരുകയാണ് ഈ കവിത.

'എം.എൻ. വിജയന്റെ മരണം അഥവാ വിജയാ മരിക്കുക വിജയാ മരിക്കുക' എന്ന കവിത നാലുഖണ്ഡങ്ങളായിട്ടാണ് കവി വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ടോം ടിക്കറുടെ Run lola Run എന്ന സിനിമയിൽ ഒരു സംഭവത്തിനു കാലത്തിന്റെ പ്രതിസന്ധിയിലൂന്നിയ വിവിധ ചിത്രീകരണങ്ങളിലൂടെ പുതിയ ക്രമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുന്നത് ഈ രചനയ്ക്ക് അടിസ്ഥാനമായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു കവിതയുടെ അടിക്കുറിപ്പു വ്യക്തമാക്കുന്നു. എം. എൻ. വിജയന്റെ ആകസ്മികവും നാടകീയവുമായ മരണത്തെ വ്യത്യസ്ത സാധ്യതകളിലേക്കു പടർത്തുകയാണ് ഈ കവിത. ഓരോരോ കാവ്യഖണ്ഡങ്ങളും ഓരോരോ സാധ്യതകളെ സങ്കല്പിക്കുന്നു. കവിത ഇവിടെ സാധ്യതയുടെയും വിചിത്രഭാവനയുടെയും ക്രൂരപരിഹാസത്തിന്റെയും വാസസ്ഥലമാകുന്നു. വിജയൻ മാഷിനെ കൾട്ട്ഫിഗറാക്കി തലയിലേറ്റിനടന്നവരും പുറപ്പുറത്തേക്കു ചാഞ്ഞ സ്വർണമരമായി വിശേഷിപ്പിച്ചവരും നേതാവിന്റെ നല്ല ബുക്കിൽ സ്ഥാനംകിട്ടുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തെ

അവസരമാക്കി നാവിനു വിശ്രമം നല്കാതെ പുലഭ്യങ്ങൾ പറഞ്ഞവരും ഒന്നുപോലെ നമ്മുടെ ഓർമയിലേക്കു നടന്നെത്തുന്നു ഈ കവിത വായിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ. പരസ്യവും ജനകീയവുമായ ആ വ്യത്യസ്തമരണത്തെ മലയാളികളായ നാം എങ്ങനെയൊക്കെ നോക്കിക്കണ്ടുവെന്നു പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടു നമ്മുടെ സാംസ്കാരികത്തകർച്ചയെ ഉന്നതമായ ഫലിതഭാവനയുടെ സഹായത്തോടെ കടന്നാക്രമിക്കുകയാണ് ഈ കവിത.

വിളഞ്ഞ നർമത്തിന്റെ സന്നിഹിതത്വംകൊണ്ടു ശ്രദ്ധേയമായ 'കേറിപ്പോടീ അകത്ത്', 'ചിക്കൻഗുനിയാ കാലത്തെ പ്രണയം' എന്നീ കവിതകൾ ചിന്തോദ്ദീപകങ്ങളാണ്. കവിതസംസ്കാരത്തിന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥാനത്തുനിന്ന് എങ്ങനെ അരികുകളിലേക്കു മാറ്റപ്പെട്ടു എന്ന ചോദ്യത്തിനു തന്റേതായ ഉത്തരം നൽകുന്ന 'കടത്തിണ്ണകളിൽ വെറുതെയിരിക്കുന്നവരെക്കുറിച്ചു കവിതയെഴുതുന്നതെന്തിന്?', കലാമണ്ഡലം ഹൈദരാലിയുടെ കലാസപര്യയുടെ നിറവാർന്ന ഓർമകൾ പങ്കിടുന്ന 'നിരൂപിതമല്ലയൊന്നും', അയ്യപ്പപ്പണിക്കരെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളെയും അടുത്തുകാണാൻ ശ്രമിക്കുന്ന 'അയ്യപ്പപ്പണിക്കരും ഞാനും', ആഗോളീകരണത്തിന്റെ സ്വാധീനത തന്റെ ജീവിതവുമായി ചേർത്തു രസകരമായി പരിശോധിക്കുന്ന 'ആഗോളവത്കരണത്തിന്റെ ദൂഷ്യങ്ങൾ' എന്നീ കവിതകൾ വേറിട്ട സ്വരം കേൾപ്പിക്കുന്നവയാണ്.

"രേവാനദീതീരം ശാന്തം അപരാഹ്നമായ്

യാഗശാലയിൽ അവ ഭൃഥസ്നാനമൊരുക്കങ്ങൾ

യജ്ഞകുണ്ഡത്തിൽ അവസാനതീനാളവും

കത്തുന്ന കാറ്റിൽ, പതുക്കെപ്പടരുന്നു" എന്നാരംഭിക്കുന്ന 'ആത്മതർപ്പണം' എന്ന കവിത മിത്തിക്കലായ ഒരു പ്രമേയത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തമായ വായനയാണ്. 'നീലിമംഗലം' എന്ന കവിത കോട്ടയംകാലത്തിന്റെ നേർസൃഷ്ടിയാണ്.

> **വിളഞ്ഞ നർമത്തിന്റെ സന്നിഹിതത്വംകൊണ്ടു ശ്രദ്ധേയമായ 'കേറിപ്പോടീ അകത്ത്', 'ചിക്കൻഗുനിയാ കാലത്തെ പ്രണയം' എന്നീ കവിതകൾ ചിന്തോദ്ദീപകങ്ങളാണ്.**

"ശാന്തമെപ്പോഴും നീലിമംഗലം പൂവരശിൻ നിഴൽപറ്റി
ബസ്സുകാത്തുനിൽക്കുമൊരു പെണ്ണും പുഴയും ഒരു
കൊച്ചുപീടികയും ഒരു രക്തസാക്ഷിയുമൊഴികെ
ശാന്തമെപ്പോഴും നീലിമംഗലം" എന്നാരംഭിക്കുന്ന ഈ കവിത വായിക്കുമ്പോൾ നാം പൊടുന്നനെ പുരാതനമായ ഒരന്തരിക്ഷത്തിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോവുന്നതായി അനുഭവപ്പെടുന്നു. പരാമർശയോഗ്യമായ നിരവധി കവിതകൾ ഈ സമാഹാരത്തിലിനിയുമുണ്ട്.

വ്യാജരചനകളോടും വ്യാജബിംബങ്ങളോടും നിർവ്യാജം വിയോജനക്കുറിപ്പെഴുതുന്ന, നാം ജീവിക്കുന്ന കാലത്തിന്റെ ആസുരതകളോടും അധാർമികനിലപാടുകളോടും മാന്യത കൈവിടാതെ ചോദ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്ന ഈ കവിതകളിൽ കേവലമായ ഗൃഹാതുരതയോ വിപ്ലവാവേശങ്ങളോ പ്രണയചാപല്യങ്ങളോ പഴഞ്ചൻ തത്ത്വചിന്തകളുടെ തികട്ടലോ നമുക്കു കണ്ടെടുക്കാനാവില്ല. സംസ്കാരഹത്യ (cultural on slaught) യ്ക്കെതിരായ ശബ്ദമാണ് ഈ കവിതകൾ. യാഥാസ്ഥിതികഭാവുകത്വം കവിതാബാഹ്യമെന്നു മുദ്ര

കുത്തിയകറ്റിനിർത്തിയ വിഷയങ്ങളും പദഘടനകളും പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയാണ് നീതിയുടെ നാവുള്ള ഈ കവിതകൾ സംസാരിക്കുന്നത്. നന്മനിറഞ്ഞ കാലത്തോടാണ് ഈ കവിതകൾക്കടുപ്പം. ഏതിരുട്ടിലും ഉണർന്നിരിക്കുന്ന ഒരു കണ്ണ്, ഏതു കൊടുങ്കാറ്റിലും അണഞ്ഞുപോവാത്ത ഒരു ദീപനാളം ഈ കവിതകളിലുണ്ട് എന്നു പറയുന്നതും അതുകൊണ്ടുതന്നെ. പ്രതിസംസ്കാരത്തിന്റെ ജാഗ്രതനിറഞ്ഞ ഈ കവിതകൾ കൂടുതലായി പഠിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ ആദ്യപതിപ്പ് ആഗാമിയായ ഒരു സുദീർഘയാത്രയുടെ പ്രഥമപദമാവട്ടെ. രാജുവള്ളിക്കുന്നത്തിന്റെ കവിതാവൃക്ഷത്തിലെ ഇലച്ചാർത്തുകളിൽ നല്ല കവിതയുടെ കാറ്റ് ഇനിയുമിനിയും കൂടുകൂട്ടട്ടെ. ഇതു മാത്രമാണ് എന്റെ പ്രാർത്ഥന.

'കോട്ടയംകാലം' (കവിതകൾ), രാജു വള്ളിക്കുന്നം, റെയ്ൻബോ ബുക് പബ്ലിഷേഴ്സ്, ചെങ്ങന്നൂർ, 2008, വില : 50 രൂപ.

ഉത്സവങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയവത്കരണം

സുധീർബാബു*

ചരിത്രം ഒരു ഉത്പന്നമാണ്.

പുരാരേഖകളിൽനിന്നും ശിലാവശിഷ്ടങ്ങളിൽനിന്നും വാസ്തുശില്പങ്ങളിൽനിന്നും നാണയങ്ങളിൽനിന്നും, സാഹിത്യങ്ങളിൽനിന്നും, നാടോടിവാങ്മയങ്ങളിൽനിന്നും ഗ്രന്ഥവരികളിൽനിന്നും മറ്റും ഉത്പാദകൻ വ്യാഖ്യാനിച്ചെടുക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തിനിഷ്ഠ ഉത്പന്നമാണ് ചരിത്രം. വസ്തുനിഷ്ഠതയിൽനിന്നു വ്യക്തിനിഷ്ഠതയിലേക്കു സഞ്ചരിക്കുകയും വ്യക്തിയെ സ്വാധീനിച്ചിരിക്കുന്ന ആശയത്തിന്റെ മൂശയിൽ ഉരുക്കിയൊഴിച്ചു നിർമ്മിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നതാണ് ചരിത്രം എന്ന ഉത്പന്നത്തിന്റെ സവിശേഷത. ചരിത്രത്തിന്റെ ഈ ഉത്പാദനപ്രക്രിയയെ വളരെ വിദഗ്ധമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയാണ് മാർക്സിയൻരീതിശാസ്ത്രം ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

മാർക്സിയൻ രീതിശാസ്ത്രത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, ഭൗതികവാദത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിൽനിന്നുകൊണ്ടു ക്ഷേത്രങ്ങളെയും ഉത്സവങ്ങളെയും പരിശോധിച്ച് അവയുടെ രാഷ്ട്രീയസംസ്കാരത്തെ കണ്ടെത്താനുള്ള ശ്രമമാണ് ഡോ. വി.വി. ഹരിദാസിന്റെ "ക്ഷേത്രം ഉത്സവം രാഷ്ട്രീയം" എന്ന പുസ്തകം. ഗ്രന്ഥലക്ഷ്യത്തെ ആമുഖത്തിൽത്തന്നെ കൃത്യമായി ഗ്രന്ഥകാരൻ വിശദമാക്കുന്നുണ്ട്. "രാഷ്ട്രീയസംസ്കാരത്തെ, പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അതുമായി ബന്ധമില്ലെന്നു തോന്നുന്ന ക്ഷേത്രത്തിന്റെയും ഉത്സവത്തിന്റെയും ചരിത്രത്തിലൂടെ വിലയിരുത്തുകയാണിവിടെ. പാട്ടമായി നൂറുകണക്കിനു പറ നെല്ല് ക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും ഭൂവുടമകൾക്കും ദേശവാഴികൾക്കും നാടുവാഴികൾക്കും സാമൂതിരിക്കുമൊക്കെ ലഭിക്കുന്നതിന്റെ രേഖകൾ കോഴിക്കോടൻ ഗ്രന്ഥവരിയിലുണ്ട്. പാടത്തു പണിയെടുത്തിരുന്ന ആയിരക്കണക്കിനു കർഷകത്തൊഴിലാളികളുടെ അദ്ധ്വാനഫലമാണ് കേവലം പറക്കണക്കിലൊളിഞ്ഞിരിക്കുന്നതെന്നു പക്ഷേ, ഒരു രേഖയും നമുക്കു പറഞ്ഞുതരുന്നില്ല. പേരുകളില്ലാതെ രേഖകളിൽ ഒരിക്കലും തെളിയാതെ കിടക്കുകയാണ് വിയർപ്പൊഴുക്കുന്ന യഥാർത്ഥ കർഷകൻ. അതിനാലാണ് കോവിലകം ഗ്രന്ഥവരിയുപയോഗിച്ചു കാർഷികചരിത്രവും കീഴാളചരിത്രവും എഴുതാൻ കഴിയാത്തത്... തുടർന്നുവരുന്ന താളുകളിൽ കോഴിക്കോടൻ ഗ്രന്ഥവരി ഉപയോഗിച്ച് പഠനവിധേയമാക്കുന്നത് ക്ഷേത്രകാര്യങ്ങളിലും ഉത്സവങ്ങളിലുമുള്ള രാഷ്ട്രീയമാണ്." (പുറം 9)

> **വസ്തുനിഷ്ഠതയിൽനിന്നു വ്യക്തിനിഷ്ഠതയിലേക്കു സഞ്ചരിക്കുകയും വ്യക്തിയെ സ്വാധീനിച്ചിരിക്കുന്ന ആശയത്തിന്റെ മൂശയിൽ ഉരുക്കിയൊഴിച്ചു നിർമ്മിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നതാണ് ചരിത്രം എന്ന ഉത്പന്നത്തിന്റെ സവിശേഷത.**

ക്ഷേത്രങ്ങളിലും ഉത്സവങ്ങളിലും മാർക്സിയൻസമീപനരീതികളുപയോഗിച്ച് 'രാഷ്ട്രീയസംസ്കാരവും അധികാരവും' കണ്ടെത്താനുള്ള ശ്രമമാണ് രണ്ടു ഭാഗങ്ങളുള്ള

* *അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ, മഹാത്മാഗാന്ധി സർവകലാശാല, കോട്ടയം*

ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ നടത്തുന്നത്. 'സാമൂതിരിയും ക്ഷേത്രങ്ങളും' എന്നു പേരിട്ടിട്ടുള്ള ഒന്നാംഭാഗത്തിൽ ഉത്തരകേരളത്തിലെ പ്രസിദ്ധങ്ങളും ചരിത്രപ്രാധാന്യമുള്ളതുമായ ചില ക്ഷേത്രങ്ങളെ (തിരുനാവായക്ഷേത്രം, കുറുമ്പാഭഗവതിക്ഷേത്രം, കോഴിക്കോട് തളിക്ഷേത്രം മുതലായവ) കോഴിക്കോടൻ ഗ്രന്ഥവരി പോലുള്ള ചരിത്രരേഖകളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ പരിശോധിക്കുന്നതോടൊപ്പം ഭാരതത്തിലെ ക്ഷേത്രസംസ്കാരത്തിന്റെ ചരിത്രം ഹാരപ്പൻകാലഘട്ടത്തോളം ചെന്നു കണ്ടുപിടിക്കാനും ഗ്രന്ഥകാരൻ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്.

"അന്നത്തെ ക്ഷേത്രങ്ങൾ സാമൂഹികജീവിതത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഊർജ്ജസ്വലമായ കേന്ദ്രങ്ങളായിത്തീർന്നു. മതപരവും സാംസ്കാരികവും സാമ്പത്തികവും വിദ്യാഭ്യാസപരവുമായ കാര്യങ്ങളുടെയെല്ലാം സങ്കേതമായി മാറി ഇക്കാലത്ത് ക്ഷേത്രങ്ങൾ. വാസ്തു-ശില്പവിദ്യയുടെയും മറ്റു കലകളുടെയും ഇരിപ്പിടവുമായിത്തീർന്നു ഇവ" എന്നെഴുതിയിട്ട് കേരളത്തിലേക്കു വന്ന് സാമൂതിരിനാട്ടിലെ ക്ഷേത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറയുന്നിടത്ത് "ക്ഷേത്രം യഥാർത്ഥ ഭരണകൂടമായി വളർച്ച പ്രാപിക്കുന്നത് അതിനു കിട്ടിയ ഭൂസ്വത്തായ സങ്കേതത്തിനുമേൽ സമ്പൂർണ്ണനിയന്ത്രണം ലഭിക്കുന്നതോടെയാണ്" എന്ന വാക്യത്തിലൂടെ ഈ പുസ്തകത്തിലേക്കു മാർക്സിയൻ വിഷം കടത്തിവിടാനാരംഭിക്കുന്നു ഈ ചരിത്രകാരൻ. അധികാരം, സമ്പത്ത് എന്നീ സ്ഥിരം മാർക്സിയൻചട്ടുകങ്ങളുപയോഗിച്ചു ക്ഷേത്രസങ്കല്പത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ആശയങ്ങളെത്തന്നെ അട്ടിമറിക്കുമ്പോൾ ഗ്രന്ഥകാരനെന്ന നിലയിൽ ചരിത്രകാരന്റെ അജ്ഞത ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ട് ഈ പുസ്തകം. സാമൂതിരിമാർ തുടരെ ക്ഷേത്രങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചത് ആരാധനയ്ക്കു മാത്രമായിരുന്നില്ലെന്നും അതിനു ഭക്തിക്കു പുറമെ സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, രാഷ്ട്രീയ, ധൈഷണിക കാരണങ്ങളുണ്ടെന്നും പറയുമ്പോൾ മാർക്സിയൻരീതിശാസ്ത്രത്തിലെ സ്ഥിരം ചേരുവകളുടെ മടുപ്പ് വായനക്കാരനനുഭവപ്പെടും.

അധികാരം, സമ്പത്ത് എന്നീ സ്ഥിരം മാർക്സിയൻചട്ടുകങ്ങളുപയോഗിച്ചു ക്ഷേത്രസങ്കല്പത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ആശയങ്ങളെത്തന്നെ അട്ടിമറിക്കുമ്പോൾ ഗ്രന്ഥകാരനെന്ന നിലയിൽ ചരിത്രകാരന്റെ അജ്ഞത ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ട് ഈ പുസ്തകം.

'ഉത്സവത്തിലെ രാഷ്ട്രീയം' എന്നു പേരിട്ടിട്ടുള്ള പുസ്തകത്തിലെ രണ്ടാംഭാഗത്തിൽ തിരുനാവായയിലെ പ്രശസ്തമായ മാമാങ്കവും തൈപ്പൂയവും കോഴിക്കോടൻ ഗ്രന്ഥവരി രേഖകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവ രണ്ടും രാഷ്ട്രീയാധീശത്വവിളംബരവും ചാവേറുകളുടെ (മ)രണോത്സവവുമാണെന്നു കണ്ടെത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. തിരുനാവായക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നും മറ്റു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽനിന്നും സമാഹരിക്കപ്പെടുന്ന ധനം അധികാരരാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടുവെന്നു ചരിത്രകാരൻ കണ്ടെത്തുന്നു. സാമ്പത്തികമൂലധനത്തെ സാംസ്കാരികമൂലധനമാക്കുന്ന ഉത്സവമാണിതെന്നു ഡോ. വി.വി. ഹരിദാസ് പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആ പ്രക്രിയയുടെ വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത ഭൗതികവാദം വെളിപ്പെടുത്തുന്നില്ല അദ്ദേഹം.

മാമാങ്കത്തിലും തൈപ്പൂയത്തിലും സ്വന്തം മരണത്തിലൂടെ വീരരസം പ്രദാനം ചെയ്ത

ചാവേറുകളുടെ രാഷ്ട്രീയ-സാംസ്കാരികമാനങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് "ചാവേറുകളുടെ (മ)രണോത്സവം' എന്ന അധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. പടയാളികൾക്കു യജമാനനോടുള്ള കൂറിന്റെ പേരിലുള്ള സാഹസികതയാണ് ചാവേറുകളുടെ ഉത്പത്തികാരണമെന്നും, മധ്യകാലകേരളത്തിലെ ഫ്യൂഡൽ രാഷ്ട്രീയഘടന ചാവേറുകളെ നിലനിർത്തുന്നതിനു സഹായകമായെന്നും എഴുതുന്ന ഗ്രന്ഥകാരൻ ഫ്യൂഡലിസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മാർക്സിയൻ കാഴ്ചപ്പാട് ഇക്കാര്യത്തിലെടുത്തു ചാർത്തുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. "യജമാനനോടുള്ള വിധേയത്വമാണ് ഫ്യൂഡൽസമൂഹങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. യജമാനനുവേണ്ടി മറ്റുള്ളവരെ കൊല്ലുന്നതുപോലെ സ്വാഭാവികമാണ്. പോരാട്ടത്തിൽ മരണം വരിക്കുന്നതും" (പുറം 122).

'എ.ഡി. 1766ലെ ഹൈദരാലിയുടെ കോഴിക്കോട് ആക്രമണത്തോടുകൂടി മാമാങ്കവും തൈപ്പൂയവും ഇല്ലാതായിത്തീരുകയും അങ്ങനെ ചാവേറുകൾ തിരുനാവായയിൽ വന്നു മരിക്കുന്നത് അവസാനിക്കുകയും ചെയ്തു' എന്ന് എഴുതുമ്പോൾ സമകാല കേരളരാഷ്ട്രീയത്തിലെ അധികാരമോഹികളുടെ ചാവേറുകളായി പുതുയൗവ്വനങ്ങൾ തെരുവിൽ അസ്തമിച്ചുപോകുന്നതു ചാവേറുകളുടെ പരമ്പര അവസാനിച്ചിട്ടില്ലെന്നതിനു തെളിവാണെന്നു കാണാൻ ഗ്രന്ഥകാരൻ തയ്യാറല്ലെന്നു ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു. ഹൈദരാലിയുടെ കോഴിക്കോട് ആക്രമണത്തോടുകൂടി എല്ലാം അവസാനിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞുവയ്ക്കുന്നത് ഒരു മുസ്ലീം ഭരണാധികാരിയുടെ ഇടപെടലിലൂടെ ഹിന്ദുക്കളുടെ നെറികെട്ട ഏർപ്പാടുകളൊക്കെ അവസാനിച്ചു എന്നു ധ്വനിപ്പിക്കാൻ കൂടിയാണെന്നു സംശയിക്കണം.

ഹൈദരാലിയുടെ കോഴിക്കോട് ആക്രമണത്തോടുകൂടി എല്ലാം അവസാനിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞുവയ്ക്കുന്നത് ഒരു മുസ്ലീം ഭരണാധികാരിയുടെ ഇടപെടലിലൂടെ ഹിന്ദുക്കളുടെ നെറികെട്ട ഏർപ്പാടുകളൊക്കെ അവസാനിച്ചു എന്നു ധ്വനിപ്പിക്കാൻ കൂടിയാണെന്നു സംശയിക്കണം.

ഉത്സവത്തിലെ രാഷ്ട്രീയമാണ് ചാവേറുകളിലൂടെ വെളിപ്പെടുന്നതെന്നും ഉത്സവങ്ങളിലെ കാഴ്ചയുടെയും കേൾവിയുടെയും ആഘോഷത്തിൽ വർണ്ണവും വെളിച്ചവും ശബ്ദവുമായി അധികാരമുണ്ട് എന്നും ഡോ. വി.വി. ഹരിദാസ് പറയുന്നുണ്ട്. ക്ഷേത്രങ്ങളുടെയും ഉത്സവങ്ങളുടെയും രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവും കണ്ടെത്താനുള്ള സങ്കുചിതശ്രമത്തിനിടയിൽ അവയുടെ ദാർശനികമായ സാംസ്കാരികമൂല്യങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കാൻ തയ്യാറാകുന്നില്ല അദ്ദേഹം. ലോകത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചു മനസ്സിലാക്കാനല്ലാതെ മാറ്റിമറിക്കാനിറങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടവരുടെ കൂട്ടത്തിലകപ്പെട്ടുപോയതുകൊണ്ടു ഡോ. വി.വി. ഹരിദാസും ഭാരതത്തിന്റെ ദാർശനികപൈതൃകത്തെയും അതിൽനിന്നു രൂപപ്പെട്ടുവന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളെയും ഉത്സവങ്ങളെയും മനസിലാക്കാതെ അവയുടെ അപചയാവസ്ഥയുടെ രാഷ്ട്രീയത്തെ മാത്രമാണു കാണുന്നത്. ഇതുതന്നെയാണ് മാർക്സിയൻ ചരിത്രനിർമ്മിതിയുടെ പ്രത്യേകതയും. മാർക്സിയൻരീതിശാസ്ത്രത്തിന്റെ അളവുകൂടയ്ക്കകത്തേക്കു ക്ഷേത്രങ്ങളെയും ഉത്സവങ്ങളെയും പിടിച്ചിടുകയാണ് ഈ പുസ്തകത്തിൽ ചെയ്യുന്നത്.

'ക്ഷേത്രം ഉത്സവം രാഷ്ട്രീയം' (ചരിത്രം), ഡോ. വി.വി. ഹരിദാസ്, പൂർണ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, കോഴിക്കോട്, വില 95 രൂപ.

BHARATHEEYA VICHARA KENDRAM RESEARCH CENTRE

Recognized Research Centre of the MDS University, Ajmeer, Rajasthan

PH.D. PROGRAMMES IN SEVEN DISCIPLINES

Economics

Education

History

Management Studies

Philosophy

Political Science &

Sanskrit

FOR DETAILS CONTACT

The Director

Samskrithi Bhavan, GPO Lane, Thiruvananthapuram 695 001

Phone: 0471-3018031, Fax: 0471-2461567

Email: vichara@rediffmail.com

website: www.vicharakendram.org

PRAGATI

QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

PUBLISHED BY BHARATHEEYA VICHARA KENDRAM RESEARCH CENTRE

(Recognized Research Centre of the MDS University, Ajmeer, Rajasthan)

Subscription Information

Pragati is a quarterly bilingual and inter-disciplinary research journal published by the Bharatheeya Vichara Kendram Research Centre, Recognized Research Centre of the MDS University, Ajmeer, Rjasthan. For Subscriptions, please fill the form below and mail to Pragati.

I/We wish to subscribe Pragati for one year/........... years/life. The subscription fee Rs............... is sent herewith as DD/MO/Cheque drawn in favour of Pragati, Thiruvananthapuram.

Date...................................... Number..

Bank...

Name..

Mailing Address..

....

....

Pin.. Telephone...............................

Email..

Date Signature

Subscription Rate

Single issue - Rs. 25 • Annual Subscription - Rs. 100

Three years - Rs. 250 ($100) • Life (20 years)- Rs. 2000

Mail to

PRAGATI

Samskrithi Bhavan, GPO Lane, Thiruvananthapuram 695 001

Phone: 0471-3018031, Fax: 0471-2461567

Email: vichara@rediffmail.com website: www.vicharakendram.org

BHARATHEEYA VICHARA KENDRAM PUBLICATIONS

(On Sale)

Reflections on the life and Science of Sri. C.V. Raman	**G. Venikitaraman**
അടിയന്തരാവസ്ഥയിൽ എന്തു സംഭവിച്ചു	**സംഭവങ്ങളുടെ വിവരണം**
കേരളവും സ്വാതന്ത്ര്യസമരവും	**സമാഹരിച്ചത്**
Bhagavad Gita and Modern problems	**Compiled**
ഗീതാപ്രഭാവം	**ബാലൻ വടശ്ശേരി**
കേരളത്തിലെ സർവകലാശാലാ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രതിസന്ധിയിൽ	**ഡോ. കെ. ജയപ്രസാദ് & ഡോ. സി.ഐ. ഐസക്**
ആഗോളഭീകരവാദം	**ജി.കെ. സുരേഷ് ബാബു**
ഏതെൻമേ സംശയം കൃഷ്ണ	**സമാഹരിച്ചത്**
ദേശീയ വിദ്യാഭ്യാസം	**ഡോ. കെ. ജയപ്രസാദ് & ജി.കെ. സുരേഷ് ബാബു**
ഉത്തരേതാത്മനാത്മാനാം	**പി. പരമേശ്വരൻ**
വിവേകാനന്ദനും മാർക്സും	**പി. പരമേശ്വരൻ**
വേദങ്ങളിലെ രാഷ്ട്രഗീതം	**പി. നാരായണക്കുറുപ്പ്**
National Resurgance in India	**Compiled**
Lectures on Bhagavad Gita and Management	**Dr. C.V. Jayamani**
സ്വാമി വിവേകാനന്ദനെക്കുറിച്ച് ഗുരുജി	**വിവേകാനന്ദനെക്കുറിച്ചുള്ള ഗുരുജിയുടെ പരാമർശങ്ങളുടെ സമന്വയം**
മാറുന്ന സമൂഹവും മാറാത്ത മൂല്യങ്ങളും അരുവിപ്പുറം മുതൽ അമൃതപുരി വരെ	**പി. പരമേശ്വരൻ**
കേരളത്തിൽ ചൈനാമോഡൽ സാംസ്കാരിക സാംസ്കാരിക വിപ്ലവത്തിന്റെ പടയൊരുക്കം?	**പി. പരമേശ്വരൻ**
ശ്രീനാരായണഗുരു നവോത്ഥാനത്തിന്റെ പ്രവാചകൻ (ഏഴാം പതിപ്പ്)	**പി. പരമേശ്വരൻ**
ഭീകരവാദം	**സമാഹരിച്ചത്**

Order to:

Bharatheeya Vichara Kendram

Samskrithi Bhavan, GPO Lane, Thiruvananthapuram 695 001

Phone: 0471-3018031, 9387874111 Fax: 0471-2461567

Email: vichara@rediffmail.com website: www.vicharakendram.org